





## พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธาน ในงานวันพระราชทาน  
กำเนิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
ครบรอบ ๑๒๙ ปี ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙





อาเคียรวาทถวายเป็นราชสดุดี

๖๕

# พรรษา บรมราชินีนาถ

๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

ลุลิบลงสิงหาคมอุดมมงคล

เฉลิมพระชนมพรรษามหาลัมย์

บรมราชินีนาถของชาติไทย

พระเกียรติยศปรากฏไกลในสากล

พระมหากษัตริย์คุณการุญย์เกื้อ

ปกแผ่เพื่อประชาไทยไปทุกหน

ศิลาชีพช่วยไพรฟ้าประชาชน

ทรงขจัดความยากจนพ้นปฐพี

ศิลป์แผ่นดินศิลป์คนยากได้ฝากชื่อ

งานฝีมือชวานาไรไว้ศักดิ์ศรี

เรือนยอดบรมมังกลानุสรณีย์

ฉลองปีบรมวงศ์มหามงคล

แปดสิบสี่พรรษาราชินีนาถ

ชาว จปร. กราบพระบาททอปรกุศล

น้อมถวายพระพรเฉลิมพระชนม์

เทพช่วยคลี่ให้จงทรงพระเจริญ



ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า พลโท ลิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ข้าราชการ พร้อมทั้งครอบครัว และนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

(พันเอก จิระ เหล่าจิริงกูร ร้อยกรอง)



# นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก

มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง

สิงหาคม ๒๕๕๓

นิตยสารราย ๒ เดือน

ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

## พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

### ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

#### กองอำนวยการ

##### ผู้อำนวยการ

พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ

##### รองผู้อำนวยการ

พล.ท.ไพโรจน์ ทองมาเอง

พล.ท.ธีระชัย เกตุศรีภรณ์

พล.ท.อรุณนิวัช ช้างใหญ่

##### ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ท.วินิจ อินทรสุวรรณ

พล.ท.สันต์ชัย เกิดสวัสดิ์

##### ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอฟพล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พันนิยนิติศาสตร์

พล.ท.ศ.สมชาย สิงห์โต

พล.ท.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ท.วัลลภ ไชยลาโก

พล.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

พล.อ.สุภูมิ สุขศรี

พล.อ.วีระพล ไครสิงห์

พล.อ.อำนวย เข้มผกา

พล.อ.เชิงชาย กระตุกฤษ

พล.อ.สุรัชย์ รัตมีจิวานนท์

พล.อ.กิตติพงษ์ ระมาศ

#### เลขานุการ

พล.อ.เรวัต ถนนมศักดิ์

#### ผู้ช่วยเลขานุการ

พล.ท.ทวีพัฒน์ เรืองศิริภู

#### กองบรรณาธิการ

##### บรรณาธิการ

พล.ท.ธัชพล ไม้รอด

##### ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พล.อ.จิระ เหล่าจิริจันกูร

พล.อ.หญิง กฤตยา ไม้รอด

#### ประจำกองบรรณาธิการ

พล.อ.หญิง อนินมา คงตะแบก

พล.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโหด

พล.อ.หญิง บุญมาศ ทรรทรานนท์

พล.อ.หญิง จิรัชยา ประสิทธิ์ผล

พล.ท.หญิง ขึ้นหทัย สุริยโสภณพันธุ์

ร.อ.หญิง อนันพร ยอดเพชร

ร.ท.หญิง ฉัตรแก้ว ยิวพรม

#### ฝ่ายศิลป์

พล.อ.ศึกษา วรวิทย์

#### ฝ่ายกฎหมาย

พล.ท.สุวัฒน์ กฤษณะสมิต

#### ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนจงงาม

#### กองจัดการ

##### ผู้จัดการ

พล.อ.สมบัติ พิมพ์

##### ผู้ช่วยผู้จัดการ

พล.ท.วิชัย ม่วงประเสริฐ

##### ผู้พิมพ์และโฆษณา

พล.ท.ธัชพล ไม้รอด

##### เหรียญ

พล.อ.สุพัฒน์ สุชี

##### ผู้ช่วยเหรียญ

พล.ท.โชคชัย ชิงชนะกุล

##### ฝ่ายจัดส่ง

พล.ท.วิชัย ม่วงประเสริฐ

ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นางพรมพิพรรณ ยอดชมพู

นางนันทวี ชุนสะอาดศรี

น.ส.กนกนันทน์ ปาจันทร์

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาษา

##### ฝ่ายธุรการ

ร.ท.พิสิษฐ์ เงามะเขษ

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พจมาลย์ ยิ่งขวัญ

ส.อ.อัศววัฒน์ มูระคา

นายปฐม กอบแก้ว

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง

จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๙๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : senacrma@gmail.com

✳️ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารตั้งจ่าย ปดฝ.ร.ร.จปร. ในนาม เหรียญ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๙๑ - ๕ ต่อ ๖๒๑๐๕, ๖๒๗๕๓ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญ

✳️ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๙๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๙๑ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

✳️ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี (๑ เล่ม ๖ ตอน) ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ(ศิษย์เก่า ร.ร.จปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผัง.ของหน่วย

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์และโฆษณา พล.ท.ธัชพล ไม้รอด

# บรรณาธิการแถลง

## เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๒ ตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๙



### สวัสดิ์ศรีรับท่านสมาชิก และท่านผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

รัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง และคำถามพ่วงท้ายเรื่องที่มาของนายกรัฐมนตรีได้ผ่านความเห็นชอบของคนไทยแล้ว ต่อจากนี้ไปเราก็จะได้กฎหมายลูกที่ใช้ในการบริหารประเทศ การกระทำใดที่เคยเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศก็ต้องถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข คนไทยหวังว่าความสุขของคนในชาติที่แท้จริงกำลังจะเกิดขึ้นแล้ว พระพุทธเจ้าสอนชาวโลกให้รู้จักอริยสัจสี่ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ทุกข์นั้นคือความยากลำบากไม่สบายกายไม่สบายใจ ถ้าทุกข์น้อยย่อมเป็นสิ่งที่ดี ปีนี้สำนักข่าวต่างประเทศ Bloomberg ประเทศอังกฤษ รายงานดัชนีความทุกข์ยากโดยคำนวณปัจจัยเงินเฟ้อกับอัตราว่างงานของ ๗๔ ประเทศทั่วโลก พบว่า ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีความทุกข์ยากน้อยที่สุดในโลก ตามด้วยประเทศสิงคโปร์ และประเทศญี่ปุ่น ส่วนประเทศที่ถือว่ามีทุกข์มากที่สุด คือ เวเนซุเอลา ซึ่งปีนี้เป็นปีที่สองที่ประเทศไทยมีความทุกข์น้อยที่สุดในโลก จงภูมิใจเถิดครับที่เกิดเป็นคนไทย คนที่เห็นต่างก็ควรมีน้ำใจเป็นนักกีฬายอมรับความเห็นของคนส่วนใหญ่ ลดทิฐิ มานะ ให้ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน และก็ลองถามตัวเองดูว่า ควรจะขอบคุณผู้บริหารประเทศชุดนี้หรือไม่ที่ที่สองปีที่ผ่านมาได้ทำให้คนไทยทุกข์น้อยที่สุดในโลก

ท่านสมาชิกและผู้อ่านคงแปลกใจที่เสนาศึกษาเล่มนี้ถึงมือท่านเร็วกว่าเล่มก่อน ๆ อย่างไม่คาดคิด (ก.ค.-ส.ค.) ภายในเดือน ส.ค. บางท่านได้ซัชน้อยแต่คงไม่เกิน ๑๐ ก.ย. นะครับ นี่คือการพัฒนาอีกก้าวหนึ่งที่พวกเราคณะผู้จัดทำตั้งแต่ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จนถึงคนส่งหนังสือทั้งนำสาร และไปรษณีย์ได้ช่วยกันทำ ต่อไปเสนาศึกษาจะถึงมือสมาชิกให้เร็วขึ้นและจะนำเสนาศึกษาลงในเวปไซต์ของ รร.จปร. ตั้งแต่เล่ม ๘๒ ตอน ๓ (พ.ค.-มิ.ย.๕๙) เป็นต้นไป โดยจะลงไว้ให้อ่าน ๒ ตอนติดกัน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกบางท่านที่นิยมอ่านจากอินเทอร์เน็ต (มิได้มุ่งหวังให้ท่านลาออกจากการเป็นสมาชิก ลาออกไม่ได้นะครับ ขออภัยครับ) ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งก็เพื่อให้พี่ ๆ ของเราที่เกษียณไปแล้วได้มีโอกาสอ่านเสนาศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้อาจจะได้นักเขียนเพิ่มขึ้นอีกเมื่อเสนาศึกษาอยู่ในเวปไซต์ของ รร.จปร.แล้ว การพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ก็เพราะได้รับความร่วมมือจากสมาชิกและผู้บังคับหน่วยทั่วประเทศ ๕๕๕ หน่วย เพราะศิษย์เก่า รร.จปร. ทุกคนที่ยังไม่เกษียณ นักเรียนนายร้อยทุกคน และ นตท.ทบ. ต่างรู้ดีว่าการเป็นสมาชิกลดหย่อนเสนาศึกษา รร.จปร. นั้นเป็นหน้าที่ เสนาศึกษามีอายุ ๑๐๑ ปีแล้วนะครับ แล้วก็อย่าลืมอ่านกันด้วยนะครับ

สวัสดิ์ศรีรับ

พล.ต. รัชพล ไม้รอด

พล.ต. รัชพล ไม้รอด

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา



# สารบัญ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๒ ตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๔

- ★ ปฏิทินการปฏิบัติงานที่สำคัญของ รร.จปร. ....๑๕
- ★ กองทุนศิษย์เก่านักเรียนนายร้อยฯ .....๒๑
- ★ ด้วยสัตย์ปฏิญาณทหารกล้า..... ๒๙
- ★ การทวงคืนผืนป่าและการป้องกันปราบปราม  
การลักลอบบุกรุกป่า.....๔๐
- ★ ย้อนตำนานการสร้างคลอง  
เชื่อมสองฝั่งทะเลของโลก ..... ๕๖
- ★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้.....๕๘
- ★ มงกุฎปิ่นไทยในสงครามโลกครั้งที่ ๒..... ๕๘
- ★ รากไทย : อยุธยา (๒).....๖๒
- ★ หมายเหตุแห่งสยามฯ..... ๗๘
- ★ ภาษาอังกฤษร่วมสมัย .....๘๒
- ★ เมื่อไหร่จึงควรไปพบจิตแพทย์ .....๘๘
- ★ มารู้จักชื่อและหลักเกณฑ์การกำหนดเงิน  
ประจำตำแหน่ง ..... ๘๙
- ★ ความเครียดของคน HR..... ๙๒
- ★ ไฟรัก ไฟสงคราม .....๙๕
- ★ วาตะในสามก๊ก ..... ๑๐๑
- ★ มีของดีมาฝาก ..... ๑๐๒
- ★ เด็กแว้นที่รัก .....๑๐๕
- ★ ใครอะไรที่ไหน ..... ๑๐๗
- ★ พุทธวจน ..... ๑๐๘
- ★ เคล็ดลับเกร็ดความรู้.....๑๑๐



๑๗

★ ปวงประชาเป็นสุขสานต์



๖๕

★ ลาวสามนคร



๗๒

★ ระบบต่อต้าน  
จรวดขีปนาวุธทางยุทธวิธี

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

# พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์



พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงดำเนินา โดยทรงรถ บักดำ มี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ดร.สุจินต์ ไชยชุมศักดิ์ ผวจ.น.ย. พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ข้าราชการ ประชาชน และนักเรียนนายร้อย ฝึาฯ รับเสด็จ ณ แปลงสาธิตการเกษตร รร.จปร. เมื่อ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙



# พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์



พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงนำคณะข้าราชการ รร.จปร. และ นนร.ชั้นปีที่ ๔ ซึ่งศึกษาวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ทัศนศึกษาสถานเอกอัครราชทูต สหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย บริษัท แมคโดนัลด์ไทย จำกัด และวังสระปทุม ก.ท. เมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

# พระราชกิจ ทูลกระหม่อมมาจารย์



พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงเป็นประธาน ในงาน วันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบรอบ ๑๒๙ ปี โดยมีนายทหารชั้นผู้ใหญ่ คณาจารย์ ศิษย์เก่า อดีตอาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนนายร้อย เฝ้าฯ รับเสด็จ ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙





๑ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. นำคณะนายทหารชั้นผู้ใหญ่ พร้อมคู่สมรสและ นนร. บันทึกลงวีดิทัศน์ กล่าวถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องส่ง ๔ ททบ. เมื่อ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙



๒ - ๔ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีสดมนต์เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ครบรอบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ และประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลถวายเทียนพรรษาและเวียนเทียน เนื่องในวันอาสาฬหบูชา ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙



ตามสัมพันธ  
กิจกรรมทั่วไป



๕ - ๗ พล.อ.ธีรชัย นาควานิช ผบ.ทบ. ประธานกรรมการอำนวยการกองทุนพัฒนา รร.จปร. นำศิษย์เก่า รร.จปร. คณะข้าราชการ และนร. ร่วมแสดงมุทิตาจิตแด่อดีตครู อาจารย์ และนายทหารปกครอง ในพิธีมุทิตาจิต งานริ้วแดงกำพวงเหลือง ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙



๘ - ๑๑ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. นำคณะข้าราชการ รร.จปร. และ สมาชิกสมาคมแม่บ้าน ทบ. สาขา รร.จปร. เข้าร่วมกิจกรรม ปั่นจักรยาน ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ พื้นที่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และเขาผาลาดมี ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่านครนายก เมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙



๑๑ - ๑๓ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีถวายเครื่องสักการะ และจุดเทียนชัยถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙



กิจกรรม  
นักเรียนนายเรือ

การแข่งขันกีฬาประเพณี โรงเรียนทหารตำรวจ ครั้งที่ ๕๔ ประจำปี ๒๕๕๙ ในปีนี้ โรงเรียนนายเรือ ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ สนามกีฬาราชนาวิสต์หีบ จังหวัดชลบุรี และสนามกีฬาโรงเรียนนายเรือ จังหวัดสมุทรปราการ





# กิจกรรม นักเรียนนายเรือ



ผลการแข่งขันโรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า ได้รับรางวัลถ้วยชนะเลิศคะแนนรวม และรางวัลชนะเลิศกีฬา รักบี้ฟุตบอล บาสเกตบอล และกรีฑา ส่วนกีฬาฟุตบอล ครองถ้วยชนะเลิศร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนนายเรือกับ โรงเรียนนายเรือตำรวจ

สำหรับการแข่งขันกีฬาประเพณี โรงเรียนทหารตำรวจ ครั้งที่ ๕๕ ประจำปี ๒๕๖๐ ทางโรงเรียนนายเรืออากาศ นวมินทราชภัฏตราด ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพต่อไป



# ปฏิทินกิจกรรม ร.ร.จปร. ที่สำคัญ

ตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. วันอังคารที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๘.๐๐ น. พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา ของนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๔ ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๒. วันอังคารที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ น. พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา ปลัดกระทรวงกลาโหม ตรวจเยี่ยมหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการบรรจุใหม่ชั้นสัญญาบัตร ของ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม รุ่นที่ ๓ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๓. วันพุธที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. พลเรือเอก ประสาน สุขเกษตร รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธาน ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโรงเรียนทหาร - โรงเรียนตำรวจ ครั้งที่ ๕๔ ประจำปี ๒๕๕๙ ณ สนามราชนาวิสต์หีบ จังหวัดชลบุรี

๔. วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๖.๐๐ น. พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นำนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ผู้บัญชาการหน่วยขึ้นตรง โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้อำนวยการ กองฝ่ายเสนาธิการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พร้อมคู่สมรส และนักเรียนนายร้อย บันทึกลับวีดิทัศน์กล่าวถวายพระพรชัยมงคลแด่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

๕. ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นักเรียนผู้ช่วยพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก รุ่นที่ ๓๔ จำนวน ๙๙ คน ฝึกประสบการณ์ทางทหาร ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๖. วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๔.๓๐ น. พลเรือเอก ประสาน สุขเกษตร รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธาน ในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาโรงเรียนทหาร - โรงเรียนตำรวจ ครั้งที่ ๕๔ ประจำปี ๒๕๕๙ ณ สนามราชนาวิสต์หีบ จังหวัดชลบุรี

๗. วันศุกร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๘.๐๐ น. พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธาน ในพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และการจัดกิจกรรมสวดมนต์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระชนมายุ ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ พุทธศาสนสถาน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๘. วันศุกร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ น. พลเอก พอพล มณีรินทร์ รองปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน ในพิธีปิดหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการบรรจุใหม่ชั้นสัญญาบัตร ของ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม รุ่นที่ ๓ ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๙. ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙**  
นักเรียนแพทย์ทหาร วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๔๐ จำนวน ๑๐๐ คน ผึกและศึกษาวิชาทหาร ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๐. วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙**  
เวลา ๑๔.๓๐ น. พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเป็นองค์ประธาน ในพิธีดำเนินาโดยรถบักด้า ประจำปี ๒๕๕๙ ณ แปลงนาสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๑. วันอังคารที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙**  
พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงนำคณะข้าราชการ และ นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (น.๑๔, นนร.๓๓) จำนวน ๔๗ นาย เดินทางไปทัศนศึกษา ณ สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย, บริษัทแมคไทย จำกัด และวังสระปทุม

**๑๒. วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙**  
เวลา ๐๘.๓๐ น. พลตรี ณัฐพนธ์ ศรีสวัสดิ์ รองเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก และคณะ เดินทางมาตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา ณ ห้องประชุมกองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๓. วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙**  
โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้นำนักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๕๙๑ นาย พร้อมข้าราชการ จำนวน ๖๐ นาย เดินทางมาเยี่ยมชมกิจการและ ดูงาน ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๔. วันอังคารที่ ๒ และ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙**  
เวลา ๐๘.๐๐ น. พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา ของ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๔ ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๕. วันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ เวลา**

๑๓.๐๐ น. พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทอดพระเนตรและติดตามความก้าวหน้าโครงการเกษตรรวมใจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ โรงเรียนทหารการสัตว กรรมการสัตวทหารบก

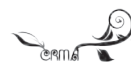
**๑๖. วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙** พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน เป็นองค์ประธาน ในงานวันพระราชทานกำเนิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ครบรอบ ๑๒๙ ปี ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๗. ระหว่างวันที่ ๘ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙**  
นักเรียนแพทย์ทหาร วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๔๑ จำนวน ๑๐๐ คน ผึกและศึกษาวิชาทหาร ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๘. วันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙** เวลา ๑๓.๐๐ น. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ร่วมกับมูลนิธิร่วมใจภักดีรักษ้ำปาไทย จัดกิจกรรมโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสสมหามงคล เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ บริเวณตรงข้ามสนามฝึกผู้นำหน่วย ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๑๙. วันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙** เวลา ๑๙.๒๙ น. พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธาน ในพิธีถวายเครื่องราชสักการะ และจุดเทียนชัยถวายพระพร เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

**๒๐. วันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙** โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า สนับสนุนนักเรียนนายร้อยร่วมริ้วขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะ และร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ในพิธีถวายเครื่องราชสักการะและจุดเทียนชัยถวายพระพรชัยมงคล และถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติฯ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง





มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์  
**Utopkat Foundation**  
 Under the Royal Patronage of H.M. The King.

น้ำคือชีวิต  
 "Water is Life"  
 พระราชดำริของ  
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระ  
 พระราชินี ๒๕๓๑-๒๕๓๒  
 by www.utopkat.com/eng/mission



**เสนาศึกษา**

# ปวงประชาเป็นสุขสานต์

## กับโครงการประกวดพื้าน้องรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ร้อยโทหญิง จัษฐภรณ์ ยศสุนทร : ผู้เรียบเรียง

**เนื่องจาก** มหาอุทกภัยเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุนทรัพย์ จำนวน ๘๔ ล้านบาท ตั้งมูลนิธิอุทกพัฒน์ พร้อมให้ใช้พระมหาพิชัยมงกุฎเป็นเครื่องหมายประจำมูลนิธิ ชื่อของมูลนิธิอุทกพัฒน์ นำมาจากคำ ๒ คำรวมกัน คือ "อุทก" แปลว่า "น้ำ" ขณะที่ "พัฒน์" มาจากคำว่าพัฒนา มีความหมายว่า มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเรื่องน้ำ และถือเป็นมูลนิธิเกี่ยวกับน้ำมูลนิธิแรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานกรรมการกิตติมศักดิ์

มูลนิธิฯ ได้น้อมนำแนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางดำเนินงานของมูลนิธิฯ โดยเฉพาะในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำงานด้านน้ำเพื่อให้การบริหารจัดการน้ำของประเทศเป็นไปในทิศทางถูกต้อง เหมาะสม และ



ภาพขณะกลุ่มเยาวชนที่ผ่านเข้ารอบได้มาเข้าร่วมกิจกรรมค่าย และพิธีประกาศผล วันที่ ๒๖-๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ระบบการบริหารจัดการน้ำของประเทศค่อนข้างมีปัญหาตั้งแต่แม่น้ำสายใหญ่ ๆ จนถึงน้ำในชุมชน

โครงการประกวดพื้าน้องรักษ์น้ำตามแนวพระราชดำริ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มูลนิธิฯ ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และจัดประกวดต่อเนื่องมาตลอดทุกปี โครงการนี้เป็น



ภาพกลุ่มเยาวชนโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ กรุงเทพฯ ผู้ชนะเลิศโครงการประกวดพืชน้ำนึ่งรักษา ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ.๒๕๕๘



ภาพการบำบัดน้ำเสียจากครวเรือน ก่อนไหลลงสู่บึงหนองบอน พื้นที่โครงการแก้มลิงตามแนวพระราชดำริ

โครงการที่สนับสนุนให้เยาวชนไทยอายุระหว่าง ๑๒-๒๕ ปี ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในพื้นที่จริง เกิดเครือข่ายเยาวชนร่วมกันบริหารจัดการน้ำ ตามแนวพระราชดำริ กิจกรรมโครงการจะมีการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และนำเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กลุ่มเยาวชนที่ชนะเลิศจะได้รับโล่พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

#### คุณสมบัติและหลักเกณฑ์

- ผู้แทนกลุ่มเยาวชนในชุมชน หรือเยาวชนในสถานศึกษา จะต้องมียุ่ระหว่าง ๑๒-๒๕ ปี (ผู้ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๔๗ ณ วันที่สมัครเข้าร่วมโครงการ) โรงเรียนหรือชุมชนละ ๖ คน
  - ดำเนินโครงการด้านการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ภายในสถานศึกษาหรือชุมชนของตน และทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการอย่างต่อเนื่องทั้งระดับภาคและระดับประเทศ
  - เป็นโครงการที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปรับใช้ในการจัดการทรัพยากรน้ำของโรงเรียนและ/หรือชุมชน
  - เป็นโครงการที่ริเริ่มมาอย่างน้อย ๑ ปี หรือเป็นโครงการที่ขยายผลจากโครงการเดิมที่มีอยู่ และขับเคลื่อนโดยเยาวชนอย่างต่อเนื่อง
- เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ มูลนิธิฯ ได้

ประกาศผลและมอบรางวัลผู้ชนะการประกวด “พืชน้ำนึ่งรักษา” ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๘” ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ซึ่งมีคณะครูและนักเรียน โรงเรียนต่างๆ เยาวชน และผู้แทนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เข้าร่วมงาน

โครงการประกวดพืชน้ำนึ่งรักษา ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีกลุ่มเยาวชนผ่านเข้าสู่วรอบตัดสินจำนวน ๙ กลุ่ม จากทั้งหมด ๔๐ กลุ่ม ซึ่งคณะทำงานและกรรมการตัดสิน ได้เดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนทั้ง ๙ กลุ่มในพื้นที่ จากนั้นกลุ่มเยาวชนที่ผ่านเข้ารอบได้มาเข้าร่วมกิจกรรมค่ายและพิธีประกาศผล ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี เพื่อนำเสนอผลสำเร็จของโครงการ รวมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง พร้อมกับศึกษาดูงานที่โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมาชนนี และโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เพชรบุรี

สำหรับผู้ชนะเลิศโครงการประกวดพืชน้ำนึ่งรักษา ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ กรุงเทพฯ ซึ่งโดดเด่นในเรื่องการตั้งเครือข่ายบริหารจัดการน้ำ



ภาพถังดักไขมันในครัวเรือน และการใช้จุลินทรีย์น้ำหยด

ในชุมชน ร่วมฟื้นฟูทางน้ำเข้าออกของแก้มลิงหนองบอน ร่วมกันกำจัดวัชพืชและบำบัดน้ำเน่าเสีย โดยใช้ถังดักไขมันและธรรมชาติบำบัดธรรมชาติ ส่วนรางวัลรองชนะเลิศ มีกลุ่มเยาวชนได้รับรางวัล ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแกนนำเยาวชนเพาะพันธุ์กล้าไม้ตำบลขุนควร อ.ปง จ.พะเยา ซึ่งดำเนินงานอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น และกลุ่มเยาวชนคนดีศรีสวนพล ทำดีถวายในหลวง จ.นครศรีธรรมราช ดำเนินงานรักษาแหล่งน้ำในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาน้ำแล้งน้ำหลาก โดยการสร้างฝายมีชีวิตร่วมกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก ช่วยให้แหล่งน้ำมีระบบนิเวศดีขึ้น

กลุ่มเยาวชนโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ กรุงเทพฯ ผู้ชนะเลิศโครงการประกวดพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น มีจุดเริ่มต้นจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กรุงเทพฯ เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ประชาชนประสบปัญหาทั้งน้ำท่วม

และน้ำขังจนเน่าเสีย ทำให้กลุ่มเยาวชนสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Eco Students) โดยโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ ร่วมกับชุมชน ๔ แห่งในพื้นที่คือ ชุมชนศาลาลอย ชุมชนคลองมะขามเทศ ชุมชนบึงหนองบอน ชุมชนหมู่บ้านเสรี สำนักงานเขตประเวศ และบริษัท ตรีโก้ (ประเทศไทย) จำกัด ร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวในโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานราชการ และเอกชน

กลุ่มเยาวชนฯ ใช้ชุมชนเป็นห้องเรียน โดยมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ภายใต้โครงการประกวดพืชน้ำอนุรักษ์น้ำตามแนวพระราชดำริ ได้เข้าไปสนับสนุนความรู้ในการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ เช่น การบำบัดน้ำเสียโดยใช้ธรรมชาติบำบัดธรรมชาติ การทำถังดักไขมันในครัวเรือน และเชื่อมโยงเครือข่ายน้ำ วิเคราะห์และเริ่มดำเนินงานแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ จนเกิดผลสำเร็จในโรงเรียน และขยายผลไปสู่ชุมชน

ในปี ๒๕๕๙ นี้ กลุ่มเยาวชนโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ ได้ขยายผลดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ไปยังคลองสาธารณะบริเวณหมู่บ้านเสรี คลองมะขามเทศ คลองศาลาลอย รวมทั้งบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนก่อนไหลลงสู่บึงหนองบอน พื้นที่โครงการแก้มลิงตามแนวพระราชดำริ อีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ตัวอย่างความสำเร็จ

การบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริของกลุ่ม  
เยาวชนฯ ประกอบด้วย

- คลองอีแวน เป็นคลองขุดความยาว ๕๐๐  
เมตร สามารถใช้เรียนวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียน  
ปรับสภาพดินเปรี้ยวจนสามารถปลูกพืชผสมผสาน  
ได้ พื้นที่ทดลองบำบัดน้ำเสียด้วยวิธี “ธรรมชาติ  
บำบัดธรรมชาติ” เช่น ผักตบชวา จอกหูหนู เครื่อง  
เติมอากาศ ก่อนปล่อยน้ำลงคลองมะขามเทศ

- คลองศาลาลอย - มัสยิดอำมาน่าตุลอิสลาม  
เป็นพื้นที่ขยายผลบำบัดน้ำเสีย พื้นฟูคลอง ตัดตั้งถัง  
ดักไขมันในครัวเรือน และจุลินทรีย์น้ำหยด

โครงการประกวดพืชน้ำอนุรักษ์น้ำตามแนว  
พระราชดำริของมูลนิธิอุทกพัฒน์ จึงไม่เป็นเพียงแต่

โครงการประกวดที่มีคุณประโยชน์ต่อเยาวชนซึ่งถือเป็น  
คนรุ่นใหม่ของประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังสามารถนำไปใช้แก้ไข  
ปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในชุมชนได้จริงอีกด้วย นับเป็นพระ  
มหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อ  
พสกนิกรชาวไทย



ขอขอบคุณข้อมูลจาก : <http://utokapat.org/index.html>



**กองทุนศิษย์เก่า  
นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
เพื่อพัฒนาผู้เชี่ยวชาญพยาบาลและแพทย์  
พระมงกุฎเกล้าอย่างยั่งยืน ๒๕๕๙**

ขอเชิญศิษย์เก่าและผู้มีจิตศรัทธาทุกท่าน  
ร่วมกันระดมแรงศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุน  
เพื่อการพัฒนาและถวายเป็นพระราชกุศล



## หลักการและเหตุผล

เป็นที่ประจักษ์ว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนไทยทุกหมู่เหล่า รวมทั้งประชาชนของประเทศเพื่อนบ้าน อันเป็นการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ หากจะกล่าวในส่วนของสถาบันทหาร พระองค์ท่านทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เป็นข้าราชการทหาร เป็นพระอาจารย์นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ารวมระยะเวลากว่า ๓๐ ปี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอันกว้างใหญ่ไพศาลแก่เหล่านักเรียนนายร้อยโดยทรงพระราชทานเงินออมเงินเดือนของพระองค์ทุกเดือนระหว่างที่ทรงรับราชการจนถึงวันเกษียณเป็นเงินกว่า ๒๖ ล้านบาท ให้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา ถือได้ว่าเป็นการบำเพ็ญความดีงามชั้นสูง

อดีตกาลประวัติศาสตร์ได้บันทึกพระราชหัตถเลขาสมเด็จพระราชบิดา เมื่อ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑

“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์ ดังตัวอย่างที่ได้เล่ามาให้”

อีกทั้งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ของมูลนิธิต่างๆ และบริจาคพระราชทรัพย์เพื่อการศึกษา การแพทย์และพยาบาลมาโดยตลอด

ประการสำคัญที่สุด พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันทรงคนตรี ณ หอประชุมราชแพทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๖ ความว่า

“...เวลาเป็นแพทย์ทหารไปอยู่ที่ไหนก็ตาม ก็ต้องปฏิบัติงานของตน เครื่องมือเครื่องใช้ก็อาจไม่ครบถ้วน ก็เกิดความรู้สึกที่ท้อใจ เพราะว่าเรียนมาแล้วมีความรู้ดี ไม่สามารถที่จะเรียนต่อ ไม่สามารถที่จะค้นคว้า ไม่สามารถที่จะมีเครื่องมือที่ทันสมัยที่ใหญ่โต นอกจากนั้นก็ยังมีอื่นๆ ก็คือเงินเดือนไม่มาก ทั้งการไปดูงานเมืองนอกก็ไม่ค่อยมีนัก...”

เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของทุกพระองค์ดังที่กล่าวมา ประกอบกับโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ยังขาดแคลนงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรอีกเป็นจำนวนมาก กองทุนศิษย์แก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จึงถือกำเนิดขึ้น เพื่อระดมแรงศรัทธาบริจาคทุนทรัพย์ตั้งเป็นกองทุน มอบให้มูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เพื่อการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญ พยาบาลและแพทย์พระมงกุฎเกล้าอย่างยั่งยืนสืบไป

## วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดี และพัฒนางานด้านการศึกษาดำเนินการตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของทุกพระองค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๒. เพื่อหาทุนสนับสนุนพยาบาลและแพทย์พระมงกุฎเกล้า สำหรับการพัฒนาให้เป็นผู้เชี่ยวชาญอย่างยั่งยืน
๓. เพื่อให้กองทุนศิษย์แก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นในเรื่องการทำความดี ด้วยการบริจาคหรือทำบุญที่เป็นประโยชน์ และสนับสนุนผู้ที่เสียสละเพื่อชาติ ก่อให้เกิดขวัญกำลังใจแก่ผู้เสียสละ และเป็นแนวทางให้คนในชาติเสียสละมากยิ่งขึ้น

# สมเด็จพระราชบิดากับการให้



พระคุณนั้นมันอยู่มิรู้เลื่อน...

“...หม่อมฉันรู้สึกอยู่เสมอว่า การสาธารณสุขนั้นเป็นการสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งเป็นเครื่องบำรุงกำลังของชาติไทย และเป็นสาธารณสุขประโยชน์แก่นมนุษยชาติทั่วไปด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อมีโอกาสอันใด ซึ่งหม่อมฉันพอที่จะช่วยออกกำลังกายและสติปัญญาหรือทรัพย์ อันเป็นผลที่จะทะนุบำรุงให้การนั้นเจริญขึ้นแล้ว หม่อมฉันยินดีปฏิบัติเสมอ...”



ส่วนหนึ่งของพระราชหัตถเลขาของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เมื่อดำรงพระยศ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงสงขลานครินทร์ ที่ทรงไปทูล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร อธิบดีกรมสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๖๙

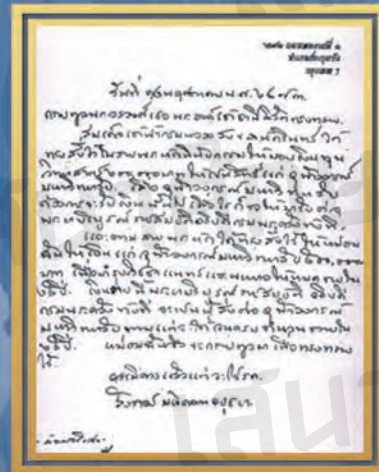
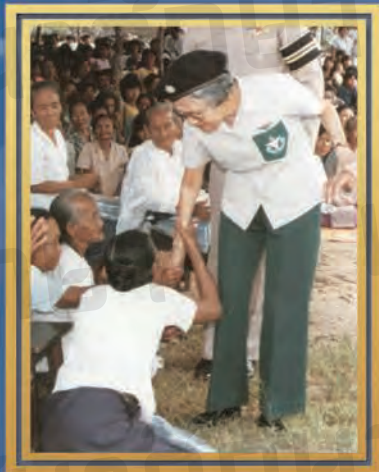
(คัดจากหนังสือพระบิดาแห่งการแพทย์ไทย ฉบับพิเศษ โดยเสด็จพระราชกุศล สำนักพิมพ์สาส์นพระราชารักษ์)



## การให้ต่อผู้ยากไร้และการให้เพื่อการศึกษา เพื่อเป็นกำลังแผ่นดิน

“ทรงรับเป็นผู้อุปถัมภ์ สมาคม มูลนิธิต่างๆ มากมาย อาทิเช่น ทรงเป็นประธานมูลนิธิอานันทมหิดล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่

สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกบุคคลส่งไปศึกษาวิชาพิเศษ ณ ต่างประเทศในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อให้กลับมาปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ, พระราชทานเงินรายปีสมทบทุนเพื่อเก็บคอกองคชวชนักเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น”



## พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ กับกิจการแพทย์ทหาร



...เวลาเป็นแพทย์ทหาร ไปอยู่ที่ไหนก็ตาม ก็ต้องปฏิบัติงานของตน เครื่องมือเครื่องใช้ก็อาจจะไม่ครบถ้วน ก็เกิดความรู้สึกที่ท้อใจ เพราะว่าเรียนมาแล้วมีความรู้ดี ไม่สามารถที่จะเรียนต่อ ไม่สามารถที่จะคนควา ไม่สามารถที่จะมีเครื่องมือที่ทันสมัยที่ใหญ่โต นอกจากนั้นก็ยังมีอื่น ๆ ก็คือเงินเดือนไม่มาก ทั้งการไปดูงานเมืองนอกก็ไม่ค่อยมีนัก ฉะนั้นก็ไม่มีใครอยากเป็นแพทย์ทหาร...

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ  
วันทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยมหิดล  
วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๖



## การทำความดีและการเป็นแบบอย่าง

“ด้วยใจรัก จึงสมัครเป็นทหาร  
เพื่อสรรค์สร้างงาน คู่ประเทศไทย”

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี  
เจ้าพนักงานการศึกษา



“เมื่อเข้าทำงานโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต้องตามเสด็จไปต่างจังหวัดบ่อยและแต่ละครั้งนานๆ ไม่สามารถทำงานให้โรงเรียนได้เต็มที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงแนะว่าไม่ให้รับเงินเดือน แต่ทำไม่ได้เพราะเรามีระบบเงินเดือน จึงเอาเงินนี้เก็บไว้ ๓๕ ปี เป็นเงินประมาณ ๒๖ ล้านบาท เงิน ๑๙ ล้านบาทอยู่ในธนาคารครบกำหนดปี ๒๕๖๐ ปีนี้จึงมอบได้เพียง ๗ ล้านบาท ขอมอบเข้ากองทุนมูลนิธิโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน”

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี  
๒๕ กันยายน ๒๕๕๘



# “เป็นไทย คนไทยต้องตอบแทน”

## ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
๕. รักชาติวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ภาวเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
  ๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
  ๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง



พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

**“การทำดีนั้นทำยากและเห็นผลช้าแต่ก็จำเป็นต้องทำ  
เพราะหาไม่ความชั่ว ซึ่งทำได้ง่ายจะเข้ามาแทนที่  
และจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว  
แต่ละคนจึงต้องตั้งใจและเพียรพยายามให้สุดกำลัง”**

พระบรมราชาธิบดี พระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษา  
จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ สอนอัมพร  
๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๕

### **“ขอเชิญร่วมบริจาคสมทบทุน”**

กองทุนศิษย์แก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
เพื่อพัฒนาผู้เชี่ยวชาญ พยาบาลและแพทย์พระมงกุฎเกล้าอย่างยั่งยืน  
ชื่อบัญชี “กองทุนพัฒนาพยาบาลและแพทย์ รพ.ร.ร.๖”  
ประเภทบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารทหารไทย สาขาโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า  
บัญชีเลขที่ ๐๓๘-๗-๓๑๘๖๙-๔  
สอบถามรายละเอียดได้ที่ กองทุนศิษย์แก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
พันธกิจ รุ่งทิพย์ จุลมานพ กองการพยาบาล รพ.พระมงกุฎเกล้า  
๐๒-๗๖๓-๙๕๔๑ (วันเวลาราชการ)  
โทร ๐๒-๓๕๔-๗๖๐๐-๒๖ ต่อ ๙๓๘๔๕ โทรสาร ๐๒-๓๕๔-๗๕๙๒  
หรือ ๐๘๑-๘๒๑-๒๙๑๒, ๐๖๒-๕๔๖-๓๙๔๕, ๐๘๓-๓๐๐-๙๒๗๙

คณะกรรมการจัดตั้งกองทุนศิษย์เก่า นนร.จปร.

- |                               |                     |                                 |              |
|-------------------------------|---------------------|---------------------------------|--------------|
| ๑. พลเอก พลางกูร กล้าหาญ      | ประธานคณะกรรมการ    | ๖. พันเอกหญิง สมฤดี รัตนपालิต   | คณะกรรมการ   |
| ๒. พลเอก ฉัตรชัย ชรรวมรักษา   | รองประธานคณะกรรมการ | ๗. พันเอก ชะเลง ฉายวิโรจน์      | คณะกรรมการ   |
| ๓. พลโท กฤษณา ดวงอุไร         | รองประธานคณะกรรมการ | ๘. พันเอก วิเศษฐ์ รัตนจรัสโรจน์ | คณะกรรมการ   |
| ๔. พลโท ธีรยุทธ ศศิประภา      | คณะกรรมการ          | ๙. พันเอก ปิยะลาภ วสุวัต        | คณะกรรมการ   |
| ๕. พลตรีหญิง กฤติยา บัวทองงาม | คณะกรรมการ          |                                 | และเลขานุการ |

# ด้วยสัตย์ปฏิญาณทหารกล้า

ตอน นายร้อยสำรอง : นายทหารอาสาสงคราม (๑)

พ.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -



ภายในโล่มีกระบี่ไขว้ประทับด้วยกงจักร และดาวตรงกึ่งกลางรอยไขว้

มีอักษรบาลี “พลตรี สงขมสุต สามคคี”

ใต้กระบี่ไขว้มีช่อชัยพฤกษ์รองรับ

ที่มาของตราสัญลักษณ์ เกิดจากการจัดตั้ง สโมสรนายร้อยสำรองใน พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งมีการ ประกวดออกแบบเครื่องหมายและคำขวัญของ สโมสร

ร้อยตรี ชัยฤกษ์ อภัยวงศ์ (นักเรียนนายร้อย สำรองทหารบก รุ่นที่ ๓ หมายเลขประจำตัว ๓๐๓ ๐๘) ชนะเลิศในการออกแบบเครื่องหมายสโมสร นายร้อยสำรอง ซึ่งเป็นตราอาร์มที่แปลกตาไม่ เหมือนใคร

ร้อยตรี สมอง ทวีทรัพย์ (นักเรียนนายร้อย สำรองทหารบก รุ่นที่ ๓ หมายเลขประจำตัว ๓๐๓ ๔๓) ชนะเลิศในการเสนอคำขวัญที่ว่า พลตรี สงขมสุต สามคคี



จอมพล ป. พิบูลสงคราม  
ผู้ให้กำเนิดนายร้อยสำรอง

เมื่อท่านรู้ว่า เรา ตีมีประโยชน์  
ไซ้คนโหดชั่วเวลาเปล่าไหน  
ก็เหมือนสีหมอกม้าอาซาไนย  
เมื่อมีภัยชื่อออกสู้หมูไพร่

“เรา” ในที่นี้หมายถึง **นายร้อยสำรอง** หรือ **นายทหารอาสาสงคราม** หลักสูตรนายร้อยสำรองทหารบกเกิดขึ้นเพื่อแก้ไขการขาดแคลนตำแหน่งนายทหารสัญญาบัตรในยามสงครามตามนโยบายของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ผู้บัญชาการทหารบกที่ว่า

คนไทยทุกคนต้องมีหน้าที่ช่วยกันรักษาเอกราชอธิปไตยไว้เช่นเดียวกับ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ของไทยเราที่ได้สร้างเป็นตัวอย่างไว้ ทุกคนไม่ว่าชายหรือหญิง ทหาร ตำรวจ หรือพลเรือน ทำอะไรได้ต้องทำ ช่วยอะไรได้ต้องช่วย บ้านเมืองใดที่อยู่ในภาวะสงคราม คนในชาติต้องเข้มแข็ง มีระเบียบ มีวินัย ต้องมีความรู้ในเรื่องการยุทธ โรงเรียนนายร้อยสำรองทหารบกจึงถือกำเนิดเมื่อ ๑๕ เมษายน ๒๔๘๕ เพื่อผลิตชายฉกรรจ์ให้รู้เรื่องการยุทธโดยพลกรักษ์

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๕ หลังจากญี่ปุ่นบุกขึ้นประเทศไทยแล้ว ๕๙ วัน วิทยุประกาศ

และโทรทัศน์กระจายข่าวทั่วประเทศว่า กรมยุทธศึกษาทหารบกประกาศรับสมัครชายฉกรรจ์เข้าเป็นนักเรียนนายร้อยสำรองตามวัยและวุฒิที่ราชการกำหนด เพื่อรับการศึกษาอบรมภาควิชาการ ๑ ปี และภาคปฏิบัติราชการสนามอีก ๖ เดือน โดยมีข้อสัญญาว่า “**ออกรับราชการหนึ่งปี แล้วปลดเป็นนายทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด เดือนละ ๒๕ บาท**”

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ - ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ชายฉกรรจ์จากที่ต่าง ๆ ทั้งในพระนครและต่างจังหวัดประมาณ ๑,๒๑๓ คน เดินทางมากรมยุทธศึกษาทหารบกเพื่อสมัครสอบคัดเลือกเป็นนักเรียนนายร้อยสำรอง และสอบผ่านการคัดเลือกไว้เพียง ๔๐ คน

วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๕ โรงเรียนนายร้อยสำรองทหารบก ซึ่งขึ้นการปกครองกับโรงเรียนนายร้อยทหารบก เปิดการศึกษาโดยมีนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๑ จำนวน ๔๐ นาย และนักเรียนนายเรือฝ่ายพรรคนาวิกโยธินซึ่งฝากเรียนอีก ๕ นาย ฝึกอบรมอย่างเร่งด่วนเป็นเวลา ๑ ปี ก่อนส่งไปฝึกตามเหล่าอีก ๖ เดือน โดยใช้ครูอาจารย์ชุดเดียวกับที่ฝึกสอนนักเรียนนายร้อย และมีร้อยเอก สรรพคุณ แพทย์กุล เป็นผู้บังคับหมวดนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นแรกสำเร็จการศึกษาออกรับราชการเป็นที่ร้อยตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๖

คำอวยพรของผู้ให้กำเนิดนายร้อยสำรอง ในวันมอบประกาศนียบัตรที่ทำเนียบรัฐบาลเมื่อวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๖ ว่า “**ขอให้เป็นจอมพลทุกคน**”

นายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๑ ได้สร้างเกียรติประวัติให้แก่รุ่นจนเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง บางคนแสดงความสามารถดีเด่นจนผู้บังคับบัญชาส่งตัวไปศึกษาเพิ่มเติมในต่างประเทศ



**รูปหมู่หน่วยร้อยตำรวจ รุ่น ๑ วันรับประกาศนียบัตร ที่ทำเนียบรัฐบาล ๒ กันยายน ๒๔๘๖**

(แถวสุดท้าย) ไซดี มั่นคง บรรจบ อัครเสนา ส้าเรง โกมลเสน สักดิ์ สายสุวรรณ เกษียร รามสุต สุวรรณ พูลเจริญ เสนอ เนียวกุล ณรงค์ อัครนุรักษ์ ชู ตูจินดา (แถวที่ ๔) สมศักดิ์ วิยะสุ จุฬพล อนุกุลอุทธธณ กิตติ กระหม่อมทอง อนนต์ อุณหะกะกะ เหม กองแก้ว (แถวที่ ๓) เมธี วุฒิยางกูร ชีรจิตต์ แสงประเสริฐ อุทัย โสคติอ้างุญ ม.ร.ว.เล็ก สุขสวัสดิ์ วิจิตร ไชยบุตร จำลอง โกมลสถิน อนนต์ อุณหะกะกะ นิรันดร์ โพธิพันธ์ (แถวที่ ๒) เอี่ยม จันทร์ธานี อุคม สุจริตกุล จันทร์ดี อินดาวงศ์ ขง เสนาธิภรณ์ ร.อ.สำราญ แพทยกุล กาง อุดรวิเชียร พัฒน์ หงษ์ประสงค์ สุ่ม พงษ์สามารถ ปราโมทย์ สุระนุติ (แถวหน้า) จวง จิตรสิทธิ์ รัน ปันดี ปรีชา สาริกฤติ พ.อ.เรือง เรื่องวีรยุทธ จอมพล ป.พิบูลสงคราม พ.อ.ปราบ อารุมาศ ธงชัย นิพิทสุขการ ชัยวุช เลียมชาญชัย ประพร แอ้มบุญชู ทนงศักดิ์ บัญญาไพ ประเสริฐ พึ่งกิจ



## แต่ผู้นำกองทัพทั้งชาติไทย



นักเรียนนายร้อยสำรองรุ่นที่ ๑ จะออกรับราชการสนองคุณชาติบ้านเมืองในตำแหน่งนายทหารของชาติและมีความสามัคคีพร้อมใจส้างหนังสือเล่มหนึ่งเป็นที่ระลึกในการสัหรือการเสิกสาเป็นรุ่นแรก ในวาระดิถีอันเปนมงคลนี้ นักเรียนนายร้อยสำรองได้เินให้ฉันมีส่วนเขียนเรื่องหนึ่งร่วมลงพิมพ์ในหนังสือดังกล่าวนี้ด้วย ฉันมีความยินดีและชอบใจ ในการที่นักเรียนนายร้อยสำรองได้ระลึกถึงฉันเช่นนี้เป็นหย่างยิ่ง

โรงเรียนนายร้อยสำรอง เป็นโรงเรียนให้การเสิกสาวิชาทหารของพี่น้องชาวไทย เพื่อส้างชีวิตจิตใจเปนนักรบชั้นนายทหารอีกโรงเรียนหนึ่งคู่กับกับโรงเรียนเสิกเสิกและโรงเรียนนายร้อยทหารบก ซึ่งได้ตั้งขึ้นมาหลายปีแล้ว การที่ฉันตั้งโรงเรียนนายร้อยสำรองขึ้นก็เพราะต้องการจัดเสิกเสิกของเราให้เหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อให้สามารถป้องกันรักษาชาติของเราได้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ การป้องกันรักษาชาติของเรานั้น นอกจากจะมีกำลังกองทัพอยู่แล้ว แต่เมื่อสมัยนี้ทุกชาติรบกันทั้งชาติคือไม่ได้รับกันด้วยคุณภาพของคนส่วนหนึ่งของชาติ แต่เปลี่ยนเปนนรบกันด้วยจำนวนคนทั้งชาติ เช่นนี้ฉันจึงได้ตั้งโรงเรียนนายร้อยสำรองขึ้น หวังให้พี่น้องชาวไทยที่สละชีวิตจิตใจเปนชาติพลีเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนนี้เพื่อออกมารับราชการเปนนายทหารนำชาติต่อสู้กับสงครามป้องกันรักษาชาติของเรา ผิดกันกับนายทหารที่เสิกเสิกการศึกษาจากโรงเรียนเสิกเสิก โรงเรียนนายร้อยทหารบก ซึ่งนายทหารที่ผ่านการเสิกเสิกจากสองโรงเรียนหลังนี้ฉันต้องการให้เปนนายทหารนำกองทัพของชาติในการป้องกันรักษาชาติซึ่งเท่ากับเปนแนวหน้ากองทัพทั้งชาติไทย ฉ้านายทหารของเราที่เสิกเสิกการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยสำรองนี้มีจำนวนมาเพียงพอ กองทัพทั้งชาติลึบแปดล้านคนของเราก็จะมีผู้บังคับบัญชาผู้สามารถส้าหามเปนผู้นำ ชาติจะมีกำลังต่อสู้อย่างมหาสาน ซึ่งจะเปนทางหนึ่งที่ส้าคัญยิ่งในการป้องกันมิให้ชาติไทยแตกสลาย

อนึ่ง ในตอนที่บ้านเมืองอยู่ในยามสงครามปัจจุบันนี้ นายทหารที่เสิกเสิกจากโรงเรียนนายร้อยสำรองก็จะได้เข้าประจำหน่วยทหารและคู่สนามรบทันทีมีฐานะเสมอผู้เสิกเสิกเสิกเสิกจากการเสิกเสิกของโรงเรียนนายร้อย เชื่อว่านายทหารจากโรงเรียนนายร้อยสำรองจะนำโชคชัยมาสู่ชาติของตน พร้อมกับส้างชีวิตของแต่ละท่านจนมีเกียรติก้องหลังจากได้ชัยชนะในสมรภูมิอันเปนที่แห่งเดียวจะจารึกชื่อของทหารไทยไว้ไม่รู้สูญ

ในที่สุดนี้ ฉันขอแสดงความยินดีแก่นักเรียนนายร้อยสำรองรุ่นแรก ที่จะออกไปรับราชการเปนนายทหารในคราวนี้ด้วยและขออานเงินคุณพระสรวิรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงคลบบันดาลให้ทุกท่านจงเจริญด้วยคุณธรรม มีความปรีชาสามารถเปนกำลังของชาติในอันที่จะให้ชาติไทยถึงซึ่งความเปนมหาอำนาจต่อไป

ป.พิบูลจรดฬ

นักเรียนนายร้อย รุ่นที่ ๒ เปิดรับสมัครเมื่อต้นเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๔๖ และคัดเลือกไว้จำนวน ๒๔๑ คน ระยะเวลาการศึกษา น้อยกว่ารุ่นที่ ๑ คือใช้เวลาศึกษาและฝึกอบรมเกือบ ๑ ปี และสำเร็จการศึกษารับพระราชทานยศว่าที่ร้อยตรีในวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๖ ตรงกับวันที่นักเรียนนายร้อยสำรอง รุ่นที่ ๓ จำนวน ๒๔๐ นาย รายงานตัวต่อผู้บังคับกองนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก

การศึกษาของนักเรียนนายร้อยสำรอง รุ่นที่ ๓ เป็นไปด้วยความยากลำบาก และเสี่ยงภัย เพราะอยู่ในช่วงของสงครามมหาเอเชียบูรพา การโจมตีทางอากาศของฝ่ายสัมพันธมิตรรุนแรง จนต้องย้ายกรมยุทธศึกษาทหารบกไปอยู่เพชรบูรณ์ นักเรียนรุ่นนี้ต้องไปใช้ชีวิตอยู่ที่ “ป่าแดง” เป็นเวลาประมาณ ๘ เดือน ก่อนแยกไปรับการศึกษาเพิ่มเติมที่เหล่าต่าง ๆ สงครามยังไม่สงบ กองทัพอากาศยังต้องการนายร้อยสำรองซึ่งมีประโยชน์และมีค่าต่อการรบ ดังนั้นวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ นักเรียนนายร้อยสำรอง รุ่นที่ ๓ ออกรับราชการเป็นนายทหารและรับราชการได้เพียง ๗ เดือน ๑๖ วัน ญี่ปุ่นประกาศยอมจำนนต่อสัมพันธมิตรโดยไม่มีเงื่อนไข เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๘ อีก ๔ วันต่อมา (๑๖ สิงหาคม) ประเทศไทยประกาศสันติภาพ และให้ถือว่าการประกาศสงครามที่แล้วมาเป็นโมฆะ ส่งผลให้การผลิตนายทหารชั้นผู้บังคับหมวดหมดความจำเป็น กลายเป็นปัญหานายทหารเกินอัตรา ทั้ง ๆ ที่นายร้อยสำรองรุ่นที่ ๑ - ๓ เป็นนายทหารที่ผ่านศึกแทบทุกนาย บางนายเสียชีวิตในสนามรบ

วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๙ นายร้อยสำรอง ทั้ง ๓ รุ่น จำนวน ๕๒๑ นาย ถูกปลดประจำการเมื่อรุ่นที่ ๓ ออกรับราชการได้ ๑ ปี ๒ เดือน นายร้อยสำรองรุ่นที่ ๑ และ ๒ ถูกปลดประจำการเพราะความจำเป็นของกองทัพบก และเดินทางกลับภูมิลำเนาโดยขาดพาหนะ ส่วนบำเหน็จเงินทดแทน

คนละ ๑,๕๐๐ บาทได้รับในภายหลัง สำหรับรุ่นที่ ๓ ถูกปลดตามเงื่อนไข คือ ได้รับเบี้ยหวัดเดือนละ ๒๕ บาท

ในช่วงที่ปลดประจำการได้มีนายร้อยสำรองกลุ่มหนึ่ง มีความคิดที่จะรวบรวมนายร้อยสำรองไว้เป็นปีกแผ่น สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ โดยได้รวมหุ้นคนละ ๑๐๐ บาท จากเงินทดแทนที่ได้รับ ตั้งเป็นบริษัทใช้ชื่อว่า **บริษัท นรสิงห์ จำกัด** ซึ่งตรงตัวย่อ **นส.** แต่ความคิดนี้ยังไม่ได้ลงมือกระทำ เนื่องจากวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๔๙ วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยประกาศรับสมัครนายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยสำรอง และนายทหารที่เลื่อนฐานะจากชั้นประทวน เข้ารับการอบรมเพื่อบรรจุในกรมศุลกากร ตำรวจ สหกรณ์ ราชทัณฑ์ และกระทรวงพาณิชย์ โดยดูระเบียบการและข้อสัญญาได้ที่กรมสารวัตรทหาร (ต่อมาคือ กรมรักษาดินแดน) มีนายร้อยสำรองมาสมัคร ๔๐๐ คน เรียกว่า **“กองนายร้อยสำรอง”** เริ่มการอบรมเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๙ แบ่งเป็น ๕ ตอน ตอนละ ๘๐ นาย คือ

๑. **ตอนศุลกากร** (นายทหารสารวัตรและนายร้อยสำรอง)
๒. **ตอนตำรวจ** (นายร้อยสำรองและนายทหารสารวัตร)
๓. **ตอนพาณิชย์** (นายร้อยสำรอง)
๔. **ตอนสหกรณ์** (นายทหารเลื่อนฐานะจากนายทหารประทวน และนายร้อยสำรอง)
๕. **ตอนราชทัณฑ์** (นายร้อยสำรอง)

ระหว่างการอบรมได้รับเงินค่าช่วยค่าครองชีพ (เงินเดือน) เท่ากับเป็นนายทหารประจำการ เมื่อผ่านการอบรม ๖ เดือน ก็ได้รับการบรรจุตามกรมกองต่าง ๆ ในตำแหน่ง **ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นสัญญาบัตร**

หลังจากรัฐบาล ปรีดี พนมยงค์ (๒๔ มีนาคม - ๒๓ สิงหาคม ๒๔๔๙) ประกาศเรียกอบรม รัฐบาล

พลเรือตรี ถวัลย์ ถำรงนาวาสวัสดิ์ (๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ - ๘ พฤศจิกายน ๒๕๙๐) ประกาศสั่ง ลอยแพกองนายร้อยสำรองด้วยเหตุผลว่า หมดความ จำเป็นที่จะใช้กองนายร้อยสำรองเนื่องจากไม่มีงบประมาณ และปลดเพื่อตัดปัญหาภาระผูกพันอันมี มาแต่รัฐบาลก่อน แต่พลเรือตรี สังวร สุวรรณชีพ สารวัตรใหญ่ทหาร คัดค้านมติรัฐบาล จึงทำให้กอง นายร้อยสำรองถูกโอนจากกรมสารวัตรทหารไปขึ้น ตรงต่อกระทรวงการคลัง งบประมาณของกองนาย ร้อยสำรองยึดไปอีก ๑ ปี แต่ลดเหลือเดือนละ ๘๐ บาทต่อคน และให้ไปทำหน้าที่ในกองตรวจภาษี อากาศ กระทรวงการคลัง ประมาณ ๒ ปี

เมื่อ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้กลับมาเป็น นายกรัฐมนตรีอีกครั้ง (๘ เมษายน ๒๕๑๑ - ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐) ท่านรับทราบสภาพและภาวะ ความเป็นอยู่ที่แท้จริงของนายร้อยสำรองที่สังกัด กองตรวจภาษีอากาศยังไม่ได้รับการบรรจุเป็น ข้าราชการประจำ และกองตรวจภาษีอากาศจะถูก ยุบในเดือนธันวาคม ๒๕๑๑ จึงสั่งการให้กระทรวง ต่าง ๆ รับตัวนายร้อยสำรองไปอบรมซึ่งมีทั้งฝ่าย ตำรวจและพลเรือน เพื่อจะได้มีความรู้ ความสามารถ โดยเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่จะปฏิบัติราชการ ต่อไป เพราะนายร้อยสำรองที่มีอดีตเป็นนายทหาร กรำศึกสงคราม เสียสละเลือดเนื้อและชีวิตเพื่อ ประเทศชาติมาแล้ว และในอนาคตอาจเป็นประโยชน์ ต่อประเทศชาติอีก ประกอบกับภาวะการณ์ของโลก ในขณะนั้นไม่เป็นที่ไว้วางใจ เดือนมกราคม ๒๕๑๒ ความฝันและความหวังที่เลือนลอยได้กลายเป็น ความจริง ราชการได้บรรจุนายร้อยสำรองที่ว่างงาน และประกอบอาชีพอื่น ๆ เข้ารับราชการเกือบหมด ดังที่พลเอก ฉิน ชุนหะวัน ผู้บัญชาการทหารบก (๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๑ - ๖ ธันวาคม ๒๕๑๔) ได้ กล่าวไว้ในงานประชุมรีเน็งครั้งคล้ายวันเกิดนายร้อย สำรองเมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ความว่า

*ในฐานะที่เคยปกครองบังคับบัญชานายร้อย*

*สำรองเมื่อครั้งปฏิบัติราชการในกองทัพพายัพ คราว กรณีอุกฉกเงินสงครามมหาเอเซียบูรพา ได้เคยรู้จัก และทราบพฤติกรรม และผลการปฏิบัติภารกิจ ต่าง ๆ ของบรรดานายร้อยสำรองเป็นอย่างดี รู้สึกเห็นใจใน ความยากลำบากตรากตรำ และเจ็บไข้ได้ป่วย บาง รายเสียชีวิตในสมรภูมิเป็นการเสียสละเพื่อประเทศ ชาติมาแล้ว และในปัจจุบันนี้ก็ยังคงอยู่ในวัยฉกรรจ์ที่ จะรับใช้สนองคุณประเทศชาติได้อีก ในสถานการณ์ เช่นนี้จึงเป็นการสมควรที่ทางรัฐบาลจะต้องช่วย เหลือนายร้อยสำรองให้มีอาชีพมั่นคงถาวรในกาล ต่อไปตามสมควร และทั้งนี้ก็มีข้อเตือนใจไว้ว่า นายร้อยสำรองทั้งหลายได้กระทำความดีแล้ว ทางราชการจะไม่ละทิ้งเพราะประเทศชาติ ต้องการคนดีเสมอ*

ช่วงแรก โรงเรียนนายร้อยสำรองทหารบกใช้ เวลา ๒ ปี ๘ เดือน ๑๖ วัน (๑๕ เมษายน ๒๕๔๕ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗) ผลิตนายร้อยสำรอง ๓ รุ่น จำนวน ๕๒๑ นาย เพื่อปฏิบัติหน้าที่นายทหารใน ยามสงครามโดยยึดถือคำปฏิญาณที่ว่า “การตาย เพื่อมาตุภูมิเป็นเกียรติอันยิ่งยง”

ต่อมากองทัพบกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการ จัดอัตรากำลังรบเพื่อรับความช่วยเหลือทางทหาร ตามโครงการให้ความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกาที่ เรียกว่า เอ็มแดป (MDAP) ในการยับยั้งการขยาย ตัวของพรรคคอมมิวนิสต์เข้ามาในประเทศไทย กองทัพบกจึงต้องปรับกำลังรบตามแบบสหรัฐ อเมริกาเพื่อรับอาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่ ๆ จาก สหรัฐอเมริกา

โรงเรียนนายร้อยสำรองทหารบก จึงได้ รับอนุมัติให้เปิดดำเนินการใหม่โดยมีฐานะเป็น กองนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบกเพื่อให้รับกับ ระบบการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในขณะนั้น การเป็นนายทหารเอ็มแดป กลายเป็นปมเด่นและกลายเป็นผลดีต่อการรับราชการของ นายร้อยสำรองในเวลาต่อมา เพราะได้รับความรู้

ความเชี่ยวชาญในเรื่องอาวุธและวิชาการทหารใหม่ ๆ

นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๔ จำนวน ๑๔๗ นาย เริ่มการศึกษา ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๙๓ กรมตำรวจฝากเรียน ๔ นาย โดยใช้เวลาในการศึกษา ๑ ปี รุ่นที่ ๕ จำนวนนักเรียนนายร้อยสำรอง ๑๕๐ นาย และตำรวจฝากเรียนอีก ๑๑ นาย

นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๖ จำนวน ๔๘๖ นาย และตำรวจฝากเรียนอีก ๒๔ นาย รวมทั้งสิ้น ๕๑๐ นาย เป็นเหตุให้สถานที่เรียนคับแคบไม่เพียงพอ จึงต้องย้ายไปกิน อยู่ ผัก และศึกษาที่กองสัญญาณทหารเรือเดิม บริเวณมุ่มถนนวิบูลย์ตัดกับถนนพระรามสี่ใกล้กับสวนลุมพินี ภายหลังเป็นที่ตั้งโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งกองทัพเรือยกให้กองทัพบก เรียกกันว่า **โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ส่วนแยก** การฝึกศึกษาคงใช้ครูอาจารย์จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นนี้ มีทั้ง **พลเรือน**ที่สำเร็จการศึกษาระดับเตรียมอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ส่วน **ทหาร**นั้นมาจากอดีตนักรบจากสมรภูมิเกาหลี ผู้มีผลงานและเกียรติที่กองทัพยกยอมรับสนับสนุนให้เข้ารับการศึกษาต่อเพื่อจะได้เป็นนายทหารสัญญาบัตร เนื่องจากเดิมเป็นนายทหารชั้นประทวน หลายคนมีเหรียญตราประเภท SILVER STAR และ BRONZE STAR ประดับเต็มหน้าอก อายุของนักเรียนนายร้อยสำรองรุ่นนี้มีตั้งแต่ ๑๘ - ๓๕ ปี บางคนมีครอบครัวเป็นหลักเป็นฐานแล้ว

พันเอก สมมาตร สุคนธ์ปฏิภาค เล่าไว้ในบนเส้นทาง "นส.สายที่ ๖" ความตอนหนึ่งว่า

...ในรายการสิ่งของที่พวกเราจะต้องนำติดตัวไปใช้สอยเมื่อเข้าไปรายงานตัวนั้น ท่าน

กำหนดให้มีมีดหรือดาบคนละหนึ่งเล่ม ...แต่เมื่อไปถึงกองสัญญาณแล้ว จึงแจ้งประจำกันว่า เราต้องทำศึกกับพลญ่าสูงท่วมหัว ซึ่งทหารเรือ, มอบไว้ให้ดูต่างหน้าในเนื้อที่รวมห้าสิบไร่ จึงอาจจะกล่าวได้ว่า วิทยายุทธของพวกเราเริ่มจากวิชาการฟันดาบเพื่อถ่วงหน้ำให้เตียนภายในสิบวันแรก...

ชีวิตการเป็นนักเรียนนายร้อยสำรองนั้น เป็นชีวิตที่ลำบากจนนับตั้งแต่ตื่นนอนจนมุดหัวเข้ามุ้ง ต้องเตรียมพร้อมตลอดเวลา เริ่มต้นวันด้วยเสียงแตรปลุก มุดออกจากมุ้ง ทำกิจวัตรส่วนตัว ออกฝึกตอนเช้า อาบน้ำกินข้าว เข้าแถว เข้าห้องเรียน เรียนวิชาทหารแทบทุกเหล่า เว้นเหล่าดุริยางค์ ฝึกหนักทั้งเช้า บ่าย และเย็น มีการตัดคะแนนความประพฤติ กักบริเวณ กักยาม เข้าห้องขัง สิ่งหนึ่งที่นักเรียนนายร้อยสำรองเป็นกันทุกนาย คือ **ต้องฉรณีสปา คือ หลับได้ทุกเวลาและสถานที่ แม้กระทั่งยืนก็หลับได้**

ผ่านไปหกเดือนมีการสอบแยกเหล่า ซึ่งมีเหล่าทหารราบ เหล่าทหารม้า เหล่าทหารปืนใหญ่ เหล่าทหารสื่อสาร และเหล่าทหารสรรพาวุธ อีกสามเดือนต่อมาแยกย้ายไปกินนอนฝึกศึกษา ณ ที่ตั้งของเหล่า เช่น เหล่าทหารราบก็ไปอยู่ที่ค่ายสมเด็จพระนารายณ์อันเป็นที่ตั้งของศูนย์การทหารราบในขณะนั้น

ในที่สุดวันที่นักเรียนนายร้อยสำรอง รุ่นที่ ๖ รอคอยก็มาถึงเรียกกันว่า **วันสอยดาว** หรือ **วันรับกระบี่** เพราะได้รับการประดับยศหรือติดยศ "ว่าที่ร้อยตรี" รับประกาศนียบัตรและกระบี่ห้อยป้อมกริมอย่างดีคนละเล่ม ถือเป็นมิ่งมงคลแก่รุ่นเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินมาทรงกระทำพิธีเจิมกระบี่ด้วย ขอยกตัวอย่างข้อความในประกาศนียบัตร



นายร้อยตำรวจทหารบก รุ่นที่ ๖ เปรียบเสมือนญาติในสนามรบแทบทุกสมรภูมิ ตั้งแต่การปฏิวัติรัฐประหาร (เป็นฝ่ายรัฐบาล) ราชการสงครามนอกประเทศ การปราบปรามผู้ก่อการร้ายในประเทศ เป็นต้น หลายคนสละชีวิตเป็นชาติพลีอย่างสมเกียรติลูกผู้ชายชาติทหาร หลายคนมีชีวิตได้รับพระราชทานยศเป็นนายพล หลายคนกระจัดกระจายอยู่ในสายงานพลเรือน เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัด ในขณะที่บางคนประกอบอาชีพส่วนตัว วงการตุลาการได้ดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาระดับสูง เป็นรัฐมนตรี หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นักเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ ๗ จำนวน ๓๖๒ นาย มาจากกองทัพบก ๓๐๑ คน และที่ฝึกเรียน คือ กองทัพอากาศ ๒๗ นาย และตำรวจ ๒๔ นาย นักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นนี้มีเหล่าให้เลือกมากขึ้น กล่าวคือ นอกจากเหล่าทหารราบ (๑๔๘ นาย) เหล่าทหารม้า (ยานเกราะ)

(๑๐ นาย) เหล่าทหารปืนใหญ่ (๑๔ นาย) เหล่าทหารสื่อสาร (๒๓ นาย) และเหล่าทหารสรรพาวุธ (๖๐ นาย) ยังเพิ่มเหล่าทหารช่าง (๒๐ นาย) เหล่าทหารขนส่ง (๑๐ นาย) เหล่าแพทย์ (๑๒ นาย) และเหล่าการสัตว์ (๔ นาย)

ตั้งแต่นักเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ ๘ (พ.ศ. ๒๔๙๗ - ๒๔๙๘) จำนวน ๔๙๒ นาย กรมยุทธศึกษาทหารบกได้รับมอบภารกิจรับผิดชอบหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจทหารบก โดยให้แยกการศึกษาไปตามเหล่าที่สมัคร และให้แต่ละเหล่าเป็นผู้กำหนดหลักสูตร เหล่าทหารราบ (๑๕๐ นาย) เหล่าทหารม้า (๒๕ นาย) เหล่าทหารม้ายานเกราะ (๓๖ นาย) เหล่าทหารปืนใหญ่ (๗๕ นาย) เหล่าทหารช่าง (๕๐ นาย) เหล่าทหารสื่อสาร (๓๐ นาย) เหล่าทหารสรรพาวุธ (๕๐ นาย) เหล่าทหารขนส่ง (๒๖ นาย) เหล่าทหารพลาธิการ (๔๐ นาย) เหล่าทหารการเงิน (๑๐ นาย) และที่ฝึกเรียน คือ กองทัพอากาศ ๒๘ นาย ตำรวจอีก ๓๔ นาย

สำหรับนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๙ ผู้เขียนได้ข้อมูลจากบทความเรื่อง **รอบปีที่ผ่านมา** ของ นรส.ไพบุลย์ วารัตน์ หมายเลขประจำตัว ๙๒๕๑๐ ทำให้ผู้เขียนทราบว่า ราชการได้ประกาศรับสมัครนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๙๘ - ๒๕๙๙) ดังนี้

วันที่ ๑ - ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๙๘ เป็นวันรับสมัครบุคคลจากพลเรือน ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วันที่ ๘ - ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๙๘ เป็นวันรับสมัครบุคคลจากทหาร ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วันที่ ๔ - ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๙๘ เป็นวันตรวจโรค ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

จากยอดผู้สมัคร ๑,๒๘๐ คน ต้องผ่านการตรวจโรคที่กำหนดว่า **“ต้องมีร่างกายแข็งแรง ได้สัดส่วน มีอาการครบ ๓๒ หู ตา ปกติ เป็นคนที่ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน และไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจด้วย”**

วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๙๘ ประกาศผลการตรวจโรค มีผู้ไม่ผ่านการตรวจโรค ๓๖๐ คน จาก ๑,๒๘๐ คน จึงเหลือ ๙๒๐ คน สอบภาควิชาการในวันรุ่งขึ้น คือ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๙๘ หลังจากสอบเสร็จ ผู้มีหมายเลขประจำตัวต้น ๆ จะสอบสัมภาษณ์และสอบพลศึกษาในวันนั้น

ในการสอบสัมภาษณ์เป็นการสอบปากเปล่าเพื่อดูท่วงทีว่าจามีสมรรถภาพพอจะเป็นนายทหารได้หรือไม่ ต้องทำท่าทางต่าง ๆ หลากอย่าง มีการร้องเพลงพร้อมทำท่าทางประกอบด้วย วิ่งรอบ ๆ ห้อง แลบลิ้นปลิ้นตา ร้องให้แล้วก็หัวเราะ แล้วแต่กรรมการสอบจะบอกให้ปฏิบัติ

ส่วนการสอบพลศึกษากระทำกันตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น มีการสอบลองกำลังข้อโดยการยกข้อบนบาร์เดี่ยวและบาร์คู่อ่างละ ๑๐ ครั้งเป็นอย่างน้อย และมีการไต่เชือกสูง ๖ เมตรอีกด้วย นอกจากนี้มี

การวิ่งทนระยะทาง ๑,๕๐๐ เมตร วิ่งเร็ว ๑๐๐ เมตร กระโดดน้ำสูง ๖ เมตร แล้วว่ายน้ำต่ออีก ๕๐ เมตร มีกระโดดไกลและกระโดดสูง

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๙๘ เป็นวันประกาศผลสอบ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กรรมการเรียกชื่อผู้สอบได้เรียงตามลำดับเหล่า

วันที่ ๑๘ - ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๙๘ เป็นวันทำสัญญา โดยมีผู้ปกครองและผู้รับรอง (ผู้รับรองต้องเป็นนายทหารหรือข้าราชการสัญญาบัตรสังกัดกระทรวงกลาโหม) พร้อมเงินทำสัญญาที่กรมยุทธศึกษาทหารบก จำนวน ๔๖๗ บาท

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๙๘ ผู้สอบได้และทำสัญญาเสร็จเรียบร้อย เดินทางมารายงานตัวเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยสำรองของกรมยุทธศึกษาทหารบก จากนั้น ยศ.ทบ. ส่งมอบตัวให้แก่นายทหารของเหล่าที่มารับตัวเพื่อเดินทางในวันรุ่งขึ้น

นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๙ ส่วนมากเป็นนายทหารชั้นประทวนมีเงินเดือนระหว่างเป็นนักเรียนนายร้อยสำรอง ทั้งนี้เพราะนโยบายที่สนับสนุนส่งเสริมผู้ที่ก๊อปปี้จากราชการ สงครามเกาหลี ประกอบกับกองทัพไทยได้รับอาวุธใหม่จากสหรัฐอเมริกาด้วยโครงการ MDAP นอกนั้นเป็นนักเรียนนายสิบเรียนดีสอบได้ ๘๐% ขึ้นไป ส่วนน้อยเป็นพลเรือนสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง เช่น วิศวกรรมรถไฟ พาณิชยการ เพาะช่าง ฝึกหัดครู ไปรษณีย์ ช่างกลปทุมวัน ช่างก่อสร้างอุเทนถวาย รวมทั้งผู้ที่จบมัธยม ๘ และผู้ที่เข้าเรียนมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ไม่ได้

คำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ ๔๔๒ ให้บรรจุนายทหารประทวน พลทหาร และบุคคลพลเรือนเป็นนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๙๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๙๘ นักเรียนนายร้อยสำรอง รุ่นที่ ๙ มีจำนวน ๕๓๐ นาย (ทหารบก ๔๕๙ นาย ทหารอากาศ ๓๖ นาย และตำรวจ ๓๕ นาย) แยกศึกษาตามเหล่าและพื้นที่

ต่าง ๆ ดังนี้

๑. **เหล่าทหารราบ** จำนวน ๑๑๐ นาย เรียนที่โรงเรียนทหารราบสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จังหวัดลพบุรี เช่น ๑ ส.ท.เป็รื่อง ขุนนาศรี, ๑๐๗ นายทรัพย์ทวี เขียววิมล

๒. **เหล่าทหารม้า** จำนวน ๔๐ นาย เรียนที่โรงเรียนทหารม้ายานเกราะ เกียกกาย กรุงเทพฯ (เดิมเรียกพระนคร) เช่น ๑๓๒ ส.ท.สนั่น ขจรประศาสน์, ๑๔๙ นายวิชาญ ภัคดิฑุมพล

๓. **เหล่าทหารปืนใหญ่** จำนวน ๑๐๐ นาย เรียนที่โรงเรียนทหารปืนใหญ่ ค่ายพลโยธิน โคกกระเทียม จังหวัดลพบุรี เช่น ๒๐๕ ส.ท.จำนงค์ สุขขวย, ๒๔๓ นายสมชาติ ปัจฉิม

๔. **เหล่าทหารสรรพาวุธ** จำนวน ๒๐ นาย ฝากเรียนร่วมที่โรงเรียนทหารปืนใหญ่ฯ เช่น ๔๐๖ ส.ท.อร่าม บัวแดง, ๔๑๔ นนส.สุวิธ ทมไสว

๕. **เหล่าทหารช่าง** จำนวน ๕๐ นาย เรียนที่โรงเรียนนายทหารช่างภาคบุรีรัมย์ จังหวัดราชบุรี เช่น ๒๕๗ ส.อ.เวียงยศ นิลประพันธ์, ๒๙๗ นายทวีวงศ์ เสวตณัย

๖. **เหล่าทหารสื่อสาร** จำนวน ๙๙ นาย เรียนที่โรงเรียนทหารสื่อสาร สะพานแดง บางซื่อ กรุงเทพฯ เช่น ๓๕๙ พลฯ ทองคนธ์ วิศปาแก้ว, ๓๗๘ นายปรีชา ทองพูนกิจ

๗. **เหล่าทหารพลาธิการ** จำนวน ๓๐ นาย เรียนที่โรงเรียนทหารพลาธิการ สามเสน กรุงเทพฯ เช่น ๔๓๗ ส.ท.เทียรชัย พันธุ์ชูจิตร์, ๔๔๘ นายถาวร เปรมศรี

๘. **เหล่าทหารการเงิน** จำนวน ๑๐ นาย ฝากเรียนร่วมกับโรงเรียนทหารพลาธิการ สามเสน กรุงเทพฯ เช่น ๔๕๑ ส.ท.ทองคำ สุธา, ๔๕๙ นายวิทยา อ่อนศรี

๙. **ทหารอากาศ** จำนวน ๓๖ นาย ฝากเรียนเหล่าทหารราบ ๑๙ นายเหล่าทหารปืนใหญ่ ๙ นาย

เหล่าทหารสื่อสาร ๘ นาย

๑๐. **ตำรวจ** จำนวน ๓๕ นาย ฝากเรียน

เหล่าทหารราบ ๑๓ นาย

เหล่าทหารม้า ๖ นาย

เหล่าทหารปืนใหญ่ ๒ นาย

เหล่าทหารช่าง ๔ นาย

เหล่าทหารสื่อสาร ๓ นาย

เหล่าทหารพลาธิการ ๕ นาย

เหล่าทหารการเงิน ๒ นาย

วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นวันแรกของการศึกษาและการฝึกซึ่งจะนำเอา System ต่าง ๆ มาใช้เพื่อทดสอบความอดทน รวมทั้ง Square Law อันเป็นวิธีการที่จะฝึกให้เป็นคนอยู่ในวินัย มีความอดทนและมีความไว้วางใจได้ พร้อมกันนี้ได้อบรมให้มีลักษณะเป็นผู้นำ (Leadership) เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่า นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก มีลักษณะที่เหมาะสมและมีวินัยอันดีสมเป็นนักเรียนนายทหารที่สมควรสวมเครื่องแบบอันมีเกียรติได้แล้ว จึงกำหนดวันสวมเครื่องแบบและประดับเครื่องหมายนักเรียนนายร้อยสำรอง ตรงกับวันศุกร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ จากวันนั้นเป็นต้นมา นักเรียนนายร้อยสำรองก็ศึกษากันอย่างจริงจัง และฝึกอย่างคร่ำเคร่งจนจบการศึกษาภาคต้น วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นวันเริ่มปีติภาคการศึกษาภาคต้นมีกำหนด ๑๕ วัน

การศึกษาภาคปลายเป็นการฝึกเฉพาะ Advance Training นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นนี้ ตั้งใจรับการฝึกกันด้วยความเข้มแข็งและเอาใจใส่จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา (ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๘ - ๒๔๙๙) จากนั้นจึงมีคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ ๑๔๐/๙๒๗๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๔๙๙ เรื่อง บรรจุนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบกเข้ารับราชการตามตำแหน่งต่าง ๆ ในกองทัพบกและแต่งตั้งยศเป็นนายทหารสัญญาบัตร ว่าที่ร้อยตรี ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.



๒๔๙๙ จำนวน ๔๕๗ นาย เงินเดือนขั้น ๑ (๑๙๐ บาท) กับเงิน พ.ส.ร., พ.ด.ร. และ พ.ด.ร.ส. ตามที่ ระบุไว้ในคำสั่ง โดยรับกระบี่และประกาศนียบัตร

ของกรมยุทธศึกษาทหารบก ที่ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาลจากจอมพล ป. พิบูลสงคราม รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม



(ลายเซ็นของสามท่านจางมากจนไม่สามารถสแกนได้)

ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก ได้จัดงานกลางคืนเลี้ยงฉลองให้แก่นายทหารสำรองทหารบกที่วังสวนกุหลาบก่อนแยกย้ายไปรับราชการตามเหล่า และหน่วยในกองทัพบก เช่น

- |     |                                    |   |
|-----|------------------------------------|---|
| ๑   | ว่าที่ร้อยตรี นพพันธ์ มุตตามระ     | นายทหารตรวจการณหน้า ร้อย.เครื่องยิงหนัก ร.๑ รอ. |
| ๑๑๗ | ว่าที่ร้อยตรี สนั่น ขจรประศาสน์    | นายทหารน้ำมันและกระสุน ร้อย.รถถัง ม.๒ พัน ๔     |
| ๑๒๑ | ว่าที่ร้อยตรี เอกจิตต์ ดิณสุลานนท์ | นายทหารน้ำมันและกระสุน ร้อย.รถถัง ม.๒ พัน ๕     |
| ๓๗๔ | ว่าที่ร้อยตรี จารึก อารีราชการัณย์ | ประจำ ส.ส.                                      |
| ๓๘๕ | ว่าที่ร้อยตรี อุทร ธรรมคุณ         | ประจำ ส.ส.                                      |
| ๑๕๗ | ว่าที่ร้อยตรี ปรีชา เขียมวรพงษ์    | ผู้ตรวจการณหน้า ป.๑ พัน.๑ รอ.                   |

กิจการนักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก ดำเนินมาถึงปลายปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ราชการพิจารณาเห็นว่า หมดความจำเป็นที่จะผลิตกำลังพลในระดับผู้บังคับหมวดเพิ่มเติมจากหลักสูตรปกติ นักเรียนนายร้อยสำรองทหารบก รุ่นที่ ๙ จึงเป็นรุ่นสุดท้าย

- อ่านต่อเล่มหน้า -

# การทวงคืนผืนป่าและการป้องกัน ปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า ของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

พล.ต.ดร.เจนวิทย์ ยามะรัตน์

- ผู้เชี่ยวชาญประจำประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- อาจารย์พิเศษโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการ  
ความปลอดภัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

ใน พ.ศ. ๒๕๕๗ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้จำนวน ๑๐๒.๒๔ ล้านไร่ ซึ่งลดลงอย่างต่อเนื่องจากการถูกบุกรุกและใช้ประโยชน์อย่างผิดกฎหมาย ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะทวงคืนผืนป่าจากกลุ่มนายทุนผู้บุกรุกอย่างจริงจัง เพื่อฟื้นฟูผืนป่าให้กลับมาเขียวขจีดังเดิม คืนความสมบูรณ์ให้กับระบบนิเวศ และนำผืนป่ากลับมาเป็นของส่วนรวม โดยล่าสุด เมื่อเดือนพฤษภาคม ที่ผ่านมา รัฐบาลสามารถทวงคืนผืนป่าได้สำเร็จแล้ว ๘๙,๗๖๐.๕๓ ไร่ และ ปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมายทวงคืนผืนป่าให้ได้ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่

สำหรับประชาชนที่บุกรุกป่าซึ่งเป็นผู้ยากไร้ก็ต้องตระหนักว่า การบุกรุกผืนป่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย โดยรัฐบาลได้ใช้มาตรการผ่อนผันและจัดระเบียบเพื่อไม่ให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องเดือดร้อน และได้รับผลกระทบ ยึดหลักให้คนอยู่ร่วมกับผืนป่า ร่วมใจกันฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมที่กลายเป็น

เป็นภูเขาหัวโล้น ให้กลับมาทำหน้าที่เป็นป่าต้นน้ำสร้างความชุ่มชื้น และเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

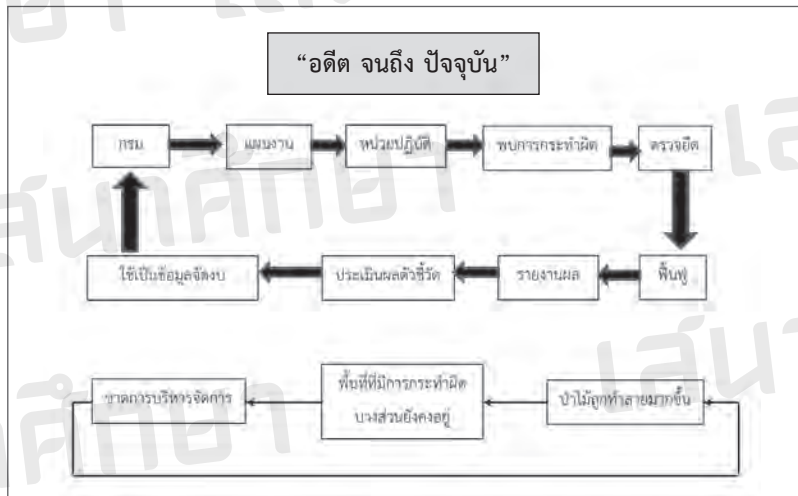
ที่ผ่านมาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า/การทำไม้ ของหน่วยงานท้องที่ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอยู่ในลักษณะการดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น เกิดปัญหาเร่งด่วนบริเวณใด ก็จะดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องนั้น โดยไม่มีการนำปัญหาในเชิงพื้นที่ทั้งหมดของแต่ละหน่วยงานมาใช้ประกอบการพิจารณาวางแผน กำหนดพื้นที่เป้าหมาย มาตรการ และวิธีการดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน ทำให้พื้นที่บางบริเวณถูกปล่อยปละละเลย หรือบริหารจัดการไม่ทั่วถึง ส่งผลให้พื้นที่ป่าบางส่วนถูกลักลอบบุกรุกยึดถือครอบครอง และแปรสภาพไปเป็นที่ดินทำกิน

ของผู้กระทำผิดกฎหมาย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อสภาพป่าที่จะเกิดขึ้นตามมาในอนาคต จึงได้กำหนดแนวทางในการบริหารการป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า/ทำไม้เชิงพื้นที่เป้าหมายขึ้น เพื่อจำแนกประเภทของพื้นที่เป้าหมายที่จำเป็นต้องเข้าดำเนินการออกเป็น ๔ ประเภท ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ป่าทั้งหมดในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดมาตรการ วิธีการ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเภท

พื้นที่เป้าหมายแตกต่างกันตามความเหมาะสม โดยกำหนดเป็น “แผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า/ทำไม้ (Area of Operation)” เพื่อความสะดวกและประสิทธิภาพในการตรวจติดตาม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการประเมินตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยงาน และเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ในแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### การป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช



### ความหมายของ Area of Operation หรือ AO

โดยปกติ Area of Operation หรือ AO จะหมายความถึง พื้นที่เป้าหมายในการปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ส่วนที่ใช้กันในทางการทหารมักจะหมายความถึงพื้นที่เป้าหมายที่จะต้องดำเนินการป้องกัน หรือยึดคืนให้ประสบผลสำเร็จ โดยเป้าหมายการบรรลุความสำเร็จของการปฏิบัติงาน คือ การเข้าเหยียบพื้นที่ หรือเข้าไปถึงพื้นที่ให้จงได้ ซึ่งการจะประสบผลสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ทั้งการ

ประกอบกำลังเข้าปฏิบัติงาน การประเมินข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องในการวางแผน เช่น สถานการณ์เฉพาะอัตรากำลังของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้าม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรายละเอียดวิธีการปฏิบัติ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมสำหรับเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วน จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการขึ้น จึงเป็นที่มาของ “แผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า/การทำไม้ (AO)” ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

### AO = Area of Operation

- AO= พื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการ (ในเรื่องหนึ่งๆ)
- แผนปฏิบัติการ AO = แผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการ
- แผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการลักลอบ  
บุกรุกป่า/การทำงาน (AO)

### เหตุผลที่ต้องทำ AO

AO เป็นคำศัพท์ใหม่สำหรับกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการนำข้อมูลและสภาพปัญหาทั้งหมดของแต่ละพื้นที่มาใช้ในการกำหนดแผนปฏิบัติการของหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของแต่ละพื้นที่ย่อมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยโดยรอบในหลาย ๆ ด้าน ที่จะต้องนำมาใช้เพื่อประกอบการจัดทำ AO

ดังนั้น การทำ AO จึงเปรียบเสมือนการตรวจสอบและจัดระเบียบโต๊ะทำงานของตนเอง ซึ่งเรามักจะจัดแบ่งพื้นที่การทำงานออกเป็นส่วน ๆ ตามลักษณะความเหมาะสม และความสะดวกในการใช้งาน นั่นก็คือ AO ในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ หมายถึง การหยิบยกนำข้อมูลสภาพพื้นที่ทั้งหมดของแต่ละหน่วยงานขึ้นมาพิจารณาและจำแนกประเภทพื้นที่ทั้งหมดออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการดำเนินงานในแต่ละส่วน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ โปร่งใส และชี้แจงได้

แหล่งข่าวจากทำเนียบรัฐบาลเปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ที่มี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเมื่อเร็ว ๆ นี้ รับทราบข้อเสนอนี้เพื่อการปฏิรูป เรื่อง รายงาน

การศึกษาดูงานที่ดินและร่าง พ.ร.บ.ธนาคารที่ดิน พ.ศ. .... ที่เสนอโดยสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ (สปท.)

ทั้งนี้ ผลการศึกษาระบุว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาในด้านการถือครองที่ดินหลายด้าน ได้แก่ ปัญหาการกระจุกตัวของการถือครองที่ดิน ซึ่งจากข้อมูลการถือครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนดที่ดินของกรมที่ดินพบว่า ปัจจุบันมีผู้ถือครองที่ดินน้อยกว่า ๕ ไร่ มีสัดส่วนถึง ๗๒.๐๗% ขณะที่ผู้ถือครองที่ดิน ๕๐ ไร่ขึ้นไปมีสัดส่วนเพียง ๑.๐๒%

อย่างไรก็ตาม เมื่อแบ่งกลุ่มผู้ถือครองที่ดินออกเป็น ๑๐ กลุ่มตามขนาดการถือครองที่ดิน พบว่าในกลุ่มผู้ถือครองมากที่สุด ๑๐% แรก มีสัดส่วนการถือครองที่ดินมากกว่า ๖๐% ของที่ดินทั้งหมดหรือถือครองเฉลี่ย ๑๐๐ไร่/คน ในจำนวนนี้ผู้ถือครองที่ดินใหญ่ที่สุด คือ ๖.๓๑ แสนไร่ ในขณะที่ผู้ถือครองที่ดินที่เหลือ ๙๐% มีส่วนแบ่งถือครอง ๔๐% ของพื้นที่ทั้งหมดหรือถือครองเฉลี่ยรายละไม่เกิน ๑ ไร่ สะท้อนให้เห็นการกระจุกตัวของการถือครองที่ดินอย่างมาก

ผลการศึกษายังพบว่า ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินและการเสียที่ดินทำกินของเกษตรกรในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีจำนวนเพิ่มขึ้น จากการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) พบว่าพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด ๑๔๙.๒๔ ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่

๗๗.๖๔ ล้านไร่ หรือ ๕๒% เป็นพื้นที่เช่า โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีการเช่าที่ดินมากที่สุดและมีมากกว่า ๑๐ จังหวัด ที่มีอัตราเช่ามากกว่า ๔๐% ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดในแต่ละจังหวัด ขณะที่พื้นที่ ๗๑.๕๙ ล้านไร่ แม้ว่าจะเป็นพื้นที่ของเกษตรกรเอง แต่ในจำนวนนี้มีพื้นที่ ๒๙.๗๒ ล้านไร่ ตัดภาระจำนอง และอีก ๑.๑๕ แสนไร่ อยู่ในกระบวนการขายฝาก ซึ่งมีความเสี่ยงว่าที่ดินจะหลุดมือไปเป็นของเจ้านั้นนอกระบบหรือสถาบันการเงิน

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการปล่อยที่ดินรกร้าง และการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ เพราะขาดมาตรการทางภาษีด้านที่ดินที่เหมาะสม ขาดกลไกเพื่อทำหน้าที่รักษาที่ดินให้เกษตรกรรายย่อยจนเกิดปัญหาที่ดินหลุดมือไปสู่นายทุนที่กักตุนที่ดินเก็งกำไรโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ ซึ่งข้อมูล ณ ปี ๒๕๕๕ พบว่าการทิ้งที่ดินรกร้างกว่า ๔๘ ล้านไร่ และที่ดินประมาณ ๗๐% ไม่ถูกนำมาใช้หรือใช้ไม่คุ้มค่า ทำให้ประเทศสูญเสียรายได้กว่าปีละ ๑.๒๗ แสนล้านบาท และข้อกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการเช่าที่นา ทำให้เกิดนาร้าง ๑.๑๙ ล้านไร่

ผลการศึกษาระบุต่อไปอีกว่า จากรายงานของกรมพัฒนาที่ดินพบว่า มีที่ดินประมาณ ๓๐ ล้านไร่ ซึ่งอยู่ในเขตชลประทานและเหมาะสมกับการเพาะปลูกแต่ถูกนำไปใช้ผิดประเภท เช่น นำไปสร้างโรงงานอุตสาหกรรม รีสอร์ท บ้านจัดสรร สถานที่ราชการแล้วประมาณ ๕ ล้านไร่ หรือ ๑ ใน ๖ ของพื้นที่และมีพื้นที่เพิ่มมากขึ้น และพบว่ากว่า ๕๐% ของที่ดินจัดสรรโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ถูกครอบครองโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าของสิทธิ์เดิมที่ได้รับหรือไม่ได้เป็นเกษตรกรหรือไม่ใช่คนที่มีชื่อในการถือครอง ส.ป.ก.๔-๐๑

รายงานการศึกษาฉบับนี้ เสนอว่ารัฐบาลควรจัดตั้งธนาคารที่ดินเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการกระจายการถือครองที่ดิน โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรและคนยากจนเข้าถึงที่ดินทำกินและอยู่

อาศัย รวมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนบริหารจัดการที่ดินร่วมกัน ทั้งที่ดินทำกินและที่ดินสำหรับกรอยู่อาศัยในรูปแบบโฉนดชุมชน โดยเสนอให้จัดสรรที่ดินให้เกษตรกรและคนยากจนไม่น้อยกว่า ๑ แสนรายในช่วง ๕ ปีแรก และเพิ่มเป็น ๓ แสนรายในช่วง ๑๐ ปี

ในระยะแรกจะต้องมีการออก พ.ร.บ.ธนาคารที่ดิน เน้นการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ที่ดินกำลังจะหลุดจำนอง โดยจะอาศัยเครือข่ายธนาคารของรัฐและสถาบันการออมชุมชน เป็นผู้ส่งคำขอสินเชื่อเข้ามา ระยะที่ ๒ หรือระยะกลาง เป็นการเริ่มบริการจัดการธนาคารที่ดิน และระยะที่ ๓ หรือระยะยาว จะเริ่มดำเนินการบริหารที่ดินเอกชนและจัดซื้อที่ดิน

พ.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีและสหกรณ์ ระบุว่า รูปแบบการจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก. กลับคืนมาไม่ต่ำกว่า ๒ แสนไร่ ในช่วง ๔ เดือนจากนี้ จะนำไปจัดสรรให้เกษตรกรทำกินในรูปแบบสหกรณ์ เช่น ที่ ต.ระบำ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี หรือ “ระบำโมเดล” โดยจะมีการจัดรูปที่ดินใหม่ สร้างถนนและทำแหล่งน้ำไปถึงที่ดินแต่ละแปลง ส่วนกระทรวงมหาดไทยจะดูเรื่องน้ำและไฟฟ้า ซึ่งแนวทางนี้จะทำให้เกษตรกรอยู่ได้ มีรายได้จากการปลูกพืช และมีถนนส่งสินค้าเกษตร เบื้องต้นคาดว่าจะจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก. ในลักษณะนี้ได้ ๑ แสนไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ซึ่งหลังจากเปิดตัวระบำโมเดลเมื่อ ๔ เดือนที่ผ่านมา ผลคือชาวบ้านมีรายได้ในครัวเรือนจากการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ปลูกหมอนไหม เลี้ยงไก่ ซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ดี แก้ไขปัญหาการขายสิทธิ์ที่ทำกินและเกษตรกรทำกินมีอาชีพมีรายได้ นับเป็นอีกผลงานชิ้นโบแดงที่สะท้อนถึงความตรงไปตรงมาและวุฒิภาวะผู้นำของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

ทั้งนี้ พล.อ.ประยุทธ์ ยังสั่งกำชับให้พื้นที่ป่าโดยรวมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์เพิ่มพื้นที่ป่าสมบูรณ์เพื่อกำหนดเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติอันเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ก็คือใช้อำนาจตาม

มาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญชั่วคราวซึ่งยึดที่ดิน  
สำนักงานการปฏิรูปเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ทั่ว  
ประเทศที่ครอบครองโดยผิดกฎหมายพื้นที่รวม  
๔๓๐,๐๐๐ ไร่ เพื่อนำมาจัดสรรให้เกษตรกรผู้ยากไร้  
ซึ่งไม่มีที่ดินทำกินอันเป็นงานยากและงานใหญ่ที่ไม่  
เคยมีรัฐบาลจากการเลือกตั้งรัฐบาลไหนกล้าทำ  
เพราะผู้ครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. โดยผิดกฎหมาย  
ล้วนแต่เป็นนักการเมืองระดับชาติและท้องถิ่น กลุ่ม  
คนมีสี หรือนายทุนผู้มีอิทธิพล

จากคุณลักษณะความเป็นผู้นำของ “บิ๊กตุ๋” และ  
ผลงานในภาพรวมของ คสช. ตลอด ๒ ปี ที่ผ่านมา  
ถึงแม้จะยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างก็ตาม แต่ผลสำรวจ  
ของโพลล์สำนักต่าง ๆ ตลอดช่วงที่ผ่านมาสะท้อน  
ให้เห็นว่าประชาชนยังฝากความหวังและศรัทธาใน  
“บิ๊กตุ๋” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยึดที่ ส.ป.ก. ทั่ว  
ประเทศแล้วนำมาจัดสรรให้คนจน การยกเลิก  
เหมืองแร่ทองคำทั่วประเทศ หลังทำลายสุขภาพ  
ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนจนสั่งหยุดตัดไม้สักเพื่อ  
สร้างรัฐสภาแห่งใหม่ถือเป็นตัวอย่างผลงานชิ้น  
โบแดงที่โดนใจมหาชน

การที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายก  
รัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ  
(คสช.) ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญ  
ชั่วคราวทวงคืนที่ดินสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ  
การเกษตร (ส.ป.ก.) โดยเริ่มจากผู้ครอบครองโดย  
ผิดกฎหมายรายใหญ่ใน ๒๕ จังหวัดทั่วประเทศพื้นที่  
รวม ๔.๑๓ แสนไร่ เพื่อนำที่ดินที่ครอบครองโดยผิด  
กฎหมายดังกล่าวไปจัดสรรให้เกษตรกรผู้ยากไร้ทั่ว  
ประเทศถือเป็นอีกหนึ่งผลงานชิ้นโบแดงของ คสช.  
และรัฐบาลภายใต้การนำของ พล.อ.ประยุทธ์ ที่ได้  
รับเสียงชื่นชมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจากบรรดา  
ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน ซึ่งพื้นที่ ส.ป.ก. ที่มีการ  
บุกรุกครอบครองโดยผิดกฎหมายจำนวนมากที่สุด  
ของประเทศ อาทิ จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว  
กำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี กระบี่  
สุราษฎร์ธานี

ปัญหาการรุกล้ำครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. เกิด  
ขึ้นมาช้านานจนกลายเป็นปัญหาที่ใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ  
และยากจะแก้ไขหากรัฐขาดความสุจริตตั้งใจและ  
ความเด็ดขาด ซึ่งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทุกยุค  
ทุกสมัยที่ผ่านมาไม่กล้าหรือไม่คิดดำเนินการแก้  
ปัญหาอย่างจริงจังเพราะเป็นงานยาก และเสี่ยงที่  
จะถูกต่อต้าน นอกจากนี้ก็สาเหตุหนึ่ง เพราะ  
นักการเมืองเองคือ ผู้บุกรุกครอบครองที่ดิน ส.ป.ก.  
อย่างผิดกฎหมาย

การที่ พล.อ.ประยุทธ์ ตัดสินใจใช้มาตรา ๔๔  
ทวงคืนพื้นที่ ส.ป.ก. ที่ครอบครองโดยผิดกฎหมาย  
ทั่วประเทศครั้งนี้จึงสะท้อนคุณลักษณะความเป็นผู้นำ  
ที่กล้าตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาสำคัญของชาติบ้าน  
เมือง ซึ่งที่ผ่านมาถูกปล่อยปละละเลยมาตลอด  
อย่างไรก็ตาม หวังว่าปฏิบัติการทวงคืนที่ดิน ส.ป.ก.  
ผิดกฎหมายทั่วประเทศครั้งนี้จะดำเนินการจริงจัง  
อย่างต่อเนื่องไม่ใช่ทำแบบไฟไหม้ฟาง และทำแบบ  
ไม่เห็นแก่หน้าใครไม่ว่าผู้ครอบครองจะยิ่งใหญ่แค่ไหนก็ตาม และต้องดำเนินการอย่างเท่าเทียมไม่  
เลือกปฏิบัติเพื่อรักษาผืนแผ่นดินไทย ผืนสุดท้ายนี้  
เอาไว้ให้ลูกหลานเหลนสืบ ซึ่งประเทศชาติของเรา  
อยู่เป็นเอกราชมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะเรามีสถาบัน  
หลัก ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ฉะนั้นเรา  
เป็นคนไทย ข้าราชการไทยทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ  
เป็นข้าราชการทหารด้วยแล้ว เป็นหน้าที่ที่ต้องรักษา  
ปกป้องผืนแผ่นดินไทย และสถาบันหลักให้เป็นที่ยึด  
เหนี่ยวของประชาชนคนไทย ด้วยการทำหน้าที่ของ  
ตนเองให้ดีที่สุด ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์  
สุจริต ก็จะเป็นการรักษาประเทศชาติและสถาบัน  
หลักให้ดำรงคงอยู่ ยั่งยืนยาวนานตลอดไป

ดังวาทะของนายกรัฐมนตรีที่กล่าวในการ  
ลงพื้นที่เพื่อตรวจราชการจังหวัดนครราชสีมา เมื่อ  
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ สรุปใจความได้ว่า  
“รัฐบาลต้องการลดความเหลื่อมล้ำ ลดความ  
ขัดแย้ง และสร้างความมั่นคง ของประเทศ ในทุก ๆ  
ด้าน ตามแผนปฏิรูปประเทศ คือ คิดใหม่ ทำใหม่

**คิดดี ทำดี** โดยกำหนดยุทธศาสตร์ชาติเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทุกคนต้องทำร่วมกันเป็น **ประชารัฐ** ทั้งนี้ประชาชน ต้องเปิดใจ ต้องยอมรับการปรับเปลี่ยนตนเอง และรัฐบาลก็ต้องเรียนรู้ ด้วยวิธีการ **เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา** เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และ

ยั่งยืนของประเทศไทย รวมไปถึงข้าราชการในพื้นที่ ต้องดูแลประชาชน ทำงานร่วมกัน โดยใช้หัวใจในการทำงาน เพื่อประชาชนทุกคนในประเทศไทย”



#### บรรณานุกรม

- ข่าวทหารบก หน้า ๕ ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๑๙ วันอาทิตย์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙.
- คู่มือการจัดทำ แผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมาย ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนุกรุกป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- จดหมายข่าวรัฐบาล เพื่อประชาชน หน้า ๘ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๐, ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙.
- หนังสือพิมพ์แนวหน้า คอลัมน์ฝ่าประเด็นร้อน หน้า ๓ ข่าวการเมือง ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๑๒๘๗๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙.
- หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๔, ๙๑๘ วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙.
- หนังสือพิมพ์แนวหน้า บทบรรณาธิการ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

# เสนาศึกษา

น.ส.ณัชชา อ้วนอำพัน

เจ้าหน้าที่กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ  
กระทรวงการต่างประเทศ

# ย้อนตำนาน

การสร้างคลองเชื่อม ๒ ฝั่งทะเลของโลก  
ประจักษ์แจ้งเห็นจริงว่า นำมาซึ่งความเจริญด้านเศรษฐกิจและสังคม

เปิดเส้นทางใหม่ เชื่อม ๒ ฝั่งทะเลไทย  
ด้วย “คอคอดคกระ”

การขุดคอคอดคกระนับเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่จะสร้างเส้นทางเดินเรือแห่งใหม่ เพื่อเชื่อมสองฝั่งทะเลไทย อันได้แก่ มหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย โดยผ่านบริเวณภาคใต้ของไทย แต่ที่ผ่านมาโครงการขุดคอคอดคกระอยู่ในระดับการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการในขั้นต้น แต่ก็เป็นที่สนใจในหมู่นักลงทุนทั้งไทยและต่างชาติ และอยากมีโอกาสได้เข้าร่วมศึกษาโครงการขุดคอคอดคกระขั้นสมบูรณ์(Full-Feasibility Study) เพื่อให้รัฐบาลสามารถตัดสินใจในโครงการดังกล่าว และเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกภาคส่วน

“แค่เปลี่ยนมุมมอง ก็พลิกวิกฤติเป็นโอกาสได้”

“การขุดคอคอดคกระ ก็เช่นเดียวกัน”

ในอดีตโครงการขุดคอคอดคกระ ถูกมองว่า หากเริ่มโครงการดังกล่าว อาจกระทบต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นภาระแบ่งแยกดินแดน ทำให้เกิดปัญหาความมั่นคง แต่ปัจจุบันสถานการณ์ได้เปลี่ยนไป ไทยก้าวเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน (ASEAN Community) พร้อมกับประเทศเพื่อนบ้านอีก ๙ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชาซึ่งวัตถุประสงค์ของการรวมตัวกัน ก็เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ เพิ่มความสามารถการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ ทำให้ทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนได้รับประโยชน์ร่วมกัน และมีอำนาจต่อรองทางภูมิภาคที่สูงขึ้น

แนวทางที่จะดำเนินการเพื่อให้กลุ่มประเทศอาเซียนมีเสถียรภาพ และเสริมสร้างบทบาทที่ชัดเจนของไทยในฐานะเป็นประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง และเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน คือ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมในภูมิภาคอาเซียน โดยการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการขนส่งในภูมิภาคอาเซียนที่นับวันยังมีปริมาณที่สูงขึ้น จนเกินกว่าศักยภาพที่มีอยู่จะรองรับได้

นอกจากนี้ การที่จีนได้ดำเนินนโยบาย “One Belt and Road” โดยปรับจากเส้นทางคาราวานทะเลของจีนในอดีตให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อม





เศรษฐกิจจากทุกฝ่าย ทั้งนี้ แนวคิดเส้นทางสายใหม่ โดยเฉพาะเส้นทางทางทะเลมีใช้เรื่องแปลกใหม่สำหรับไทยแต่อย่างใด เนื่องจากราชอาณาจักรไทยในสมัยโบราณเคยใช้เป็นเส้นทางเชื่อมสันถวไมตรีและติดต่อค้าขายกับจีนมานานร่วมพันปี

\* **กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว (Emerging Market) ประกอบด้วย ประเทศบราซิล (Brazil) รัสเซีย (Russia) อินเดีย (India) และจีน (China)**

หากจีนไม่ได้สานต่อนโยบาย

“One Belt and Road” ไทยก็มีนโยบายด้านการเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียน และการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และโทรคมนาคมที่เชื่อมกันระหว่างอาเซียน ตามแผนงานพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ซึ่งจะสามารถผลักดันโครงการชุดคอคอดกระให้เป็นที่รู้จัก

นับเป็นโอกาสที่ดีของไทย หากจะร่วมใจผลักดันให้เกิดโครงการสร้างคลองเชื่อมสองฝั่งทะเลไทยเพื่อเปิดเส้นทางเดินเรือแห่งใหม่ของโลก เป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมในภูมิภาคอาเซียน สร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับประชาชนอย่างมั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในประเทศและระหว่างจีนกับภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกับประเทศต่าง ๆ บนเส้นทางสายใหม่รวมทั้งไทย โดยเฉพาะในแง่ศักยภาพด้านการค้าและการลงทุน รวมถึงมีความเชื่อมโยงกับโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Connectivity) และท้ายสุดจีน ยังจัดตั้ง Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) นอกเหนือจาก World Bank และ Asian Development Bank เพื่อการส่งเสริมการใช้เงินหยวนในการทำธุรกรรม

แนวคิด “One Belt and Road” จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ไทยตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งที่ผ่านมามีไทยวางตัวเป็นกลางระหว่างค่ายการค้าใหญ่ทั้ง ๓ ค่าย (สหรัฐฯ และพันธมิตร กลุ่มประเทศ BRICS\* และตะวันออกกลาง) ทำให้ ไทยจะสามารถได้ประโยชน์ทาง





# นักเรียนนายร้อย อ่านตรงนี้

พล.อ.มนู สายัณห์นิโครช

## ประวัติ เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

ฉบับนี้ขอนำประวัติของนักรบของชาติที่ชนรุ่นหลังจะต้องศึกษาและเอาเยี่ยงอย่าง ท่านผู้นี้มีผลงานให้ชาติบ้านเมืองแทบจะตลอดชีวิตของท่าน ชีวิตต้องผกผันถูกลงโทษจ้องจำ ผ่านคุกตะราง แต่ท่านมิได้ย่อท้อ มีความสุขุมรอบคอบ และเด็ดขาด สมกับเป็นชายชาติทหาร ท่านคือ เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ซึ่งผู้เขียนเคยนำผลการรบด้วยการร่นถอย จากการไปปราบญวน สร้างผลงานนำศึกษาเป็นอย่างยิ่ง นำลงพิมพ์เสนาศึกษา เมื่อปี ๒๕๕๗ เล่ม ก.ย.- ต.ค. ๕๗

ครั้งนี้เป็นผลงานก่อนการรบกับญวน เป็นการไปปราบเจ้าอนุเวียงจันทน์ ซึ่งนักเรียน คงจะได้อ่านจากการเรียนประวัติศาสตร์ไทยมาบ้างแล้ว แต่บทความนี้น่าเสนอให้อ่านจาก หนังสือประวัติของท่าน เป็นหนังสืออนุสรณ์ในงานประชุมเพลิงศพ คุณหญิง ตุ่ม ประเสริฐ สุนทราศรัย ซึ่งเป็นทายาทของตระกูลสิงหเสนี เป็นหนังสือที่ใช้แจกจ่ายในงานประชุมเพลิง ศพ เมื่อ ๓๐ เมษายน ๒๕๐๔ ผู้เขียนชื่อมาจากกองหนังสือเก่าตลาดคลองถมวันอาทิตย์นาน หลายปีแล้ว ที่ซื้อเพราะเห็นวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๐๔ เป็นวันก่อนที่ผู้เขียนจะรายงานตัว เป็นนักเรียนเตรียมทหาร ๑ วัน คือผู้เขียนเริ่มเป็นนักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๔ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๔

ความละเอียดในหนังสือนี้เป็นผลงานและมีการตรวจสอบแล้วจากกรมศิลปากร ในยุคสมัยนั้น จึงไม่ต้องกังวลถึงความผิดพลาดของข้อมูลต่าง ๆ ขอให้นักเรียนอ่านเพื่อรับรู้ ประวัติของการรบเมื่อ ๑๙๐ ปีก่อนนั้น (เจ้าอนุวงศ์ ยกทัพเข้ายึดนครราชสีมา ใน พ.ศ. ๒๓๖๙) อ่านแล้วต้องพิจารณาในหลักการทหาร หลักผู้นำ อย่าอ่านเอาแต่สนุกเพลิดเพลิน เอกสารฉบับประวัติศาสตร์นี้ หาอ่าน หาเก็บรักษาได้ยากนักหนา ขอให้นักเรียนใช้ให้เกิด ประโยชน์ให้เต็มที่

ประวัติ  
เจ้าพระยาบดินทรเดชา  
(สิงห์ สิงหเสนี)  
สมุหนายก รัชกาลที่ ๓

คุณหญิงเจือ นครราชเสนี  
พิมพ์เป็นอนุสรณ์ ในงานประชุมเพลิงศพ  
คุณหญิง ตุ่ม ประเสริฐสุนทราศรัย  
ณ เมรุวัดจักรวรรดิราชาวาส  
๓๐ เมษายน ๒๕๐๔

ประวัติท่านเจ้าพระยาบดินทรเดชา  
(สิงห์ สิงหเสนี)  
สมุหนายก

เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สืบเชื้อสายมาจากศิริวัฒน์พะยอม ซึ่งรับราชการในตำแหน่งบุโรหิตในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชศิริวัฒน์มีบุตรได้รับราชการที่พระมหา

ราชครู พระราชบุโรหิตอาจารย์ ราชสุภาวดี ศรีบรมหงส์ องค์บุโรหิตกรมพรหมพิชาจารย์ พระมหาราชครู มีบุตรปรากฏนามต่อมา ๒ คน คือ เจ้าพระยาพิชัยโลก (เมฆ) และเจ้าพระยามหาสมบัติ (ผล) เจ้าพระยาพิชัยโลก (เมฆ) มีบุตรปรากฏนามต่อมา ๓ คน คือ ๑. เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์) ๒. เจ้าพระยาสุรินทรภักดี (บุญมี) ๓. เจ้าพระยาชำนาญบริรักษ์ (อู่) ได้ดำรงตำแหน่งสูงสุดเป็นเจ้าพระยามหาอุปราช บรรพบุรุษแห่งสกุลศิริวัฒน์กุล จันทโรจวงศ์ บุรณศิริ สุจริตกุล ภูมิรัตนชัยกุล รวม ๖ สกุล

เจ้าพระยามหาสมบัติ (ผล) มีบุตรธิดาปรากฏนามต่อมา ๖ คน คือ ๑. ญ. เลื่อน ๒. เจ้าพระยาพลเทพ (ทองอิน) ต้นสกุล ทองอินและอินทรพล เป็นต้น ๓. กรมหมื่นนรินทรพิทักษ์ (มุก) ภัสดากรมหลวงนรินทรเทวี (กุ) ต้นสกุล นรินทรกุล ๔. ท้าวทรงกันดาร (ทองศรี) ๕. ญ. ทองเภา ไปอยู่

ประเทศพม่า เพราะถูกกวาดต้อนเมื่อคราวไทยเสียกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๓๑๐ ว่าเป็นพระราชมารดาพระเจ้าธิบอ ๖. เจ้าพระยาอภัยราชา (ปิ่น)

เจ้าพระยาอภัยราชา (ปิ่น) มีบุตรธิดาปรากฏนามต่อมา ๙ คน คือ ๑. เจ้าจอมปรีก ในรัชกาลที่ ๑ ๒. จมื่นเด็กชาย หัวหมื่นมหาดเล็กในกรมพระราชวังบวรรัชกาลที่ ๑ (แดงโม) ๓. เจ้าจอมปรางในรัชกาลที่ ๒ ๔. เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์) ๕. หลวงรามณรงค์ (โต) ๖. พระยาพิชัยสงคราม (ให้) ๗. หลวงมหาใจภักดี (เจริญ) ๘. หลวงพิพิธ (ม่วง) ๙. คุณหญิงบุรณาค กำแพงสงคราม (ทองอิน อินทรกำแหง)

บุตรคนที่ ๔ คือ เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์) นั้นเกิดแต่ท่านผู้หญิงพักเมื่อปีระกา พ.ศ. ๒๓๒๐ เป็นปีที่ ๑๐ ในสมัยกรุงธนบุรี ที่บ้านริมคลองรอบกรุง (ในตำนานวังเก่าว่า คลองคูเมืองเดิม) ด้านตะวันออก ตอนเชิงสะพานช้างโรงสี หน้ากระทรวงมหาดไทยทุกวันนี้

ต่อมาในรัชกาลที่ ๑ กรุงรัตนโกสินทร์ เจ้าพระยาอภัยราชา (ปิ่น) ได้นำนายสิงห์บุตรชายถวายตัวเป็นมหาดเล็กในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร

เริ่มรับราชการ

นายสิงห์ รับราชการมาด้วยความอุตสาหะพากเพียร และซื่อสัตย์สุจริต ได้รับพระราชทานยศโดยลำดับจนเลื่อนขึ้นเป็นจมื่นเสมอใจราช

เมื่อสิ้นรัชกาลที่ ๑ แล้ว ต่อมาในรัชกาลที่ ๒ โปรดให้เจ้าพระยาอภัยราชา (ปิ่น) ไปเป็นผู้ใหญ่สำเร็จราชการอยู่วังหน้า จมื่นเสมอใจราช (สิงห์) บุตรก็ย้ายไปรับราชการอยู่วังหน้า เมื่อไปรับราชการอยู่วังหน้าแล้วได้รับพระราชทานยศเป็นเจ้าหมื่นพระนายเสมอใจราช

ต่อมาได้เป็นที่ปลัดกรมพระตำรวจ และได้เลื่อนขึ้นเป็น พระพรหมสุนทร เจ้ากรมพระตำรวจขวา

เมื่อพระพรหมสุรินทร์ (สิงห์) อายุ ๓๔ ปี ได้ไปราชการเมืองเขมรขึ้น พ.ศ. ๒๓๕๔ กลับมาถึงกรุงเทพพระมหานคร ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นพระยาราชโยธา ถึง พ.ศ. ๒๓๕๖ ได้เป็นพระยาเกษตรรักษาว่าการกรมหน้าฝ่ายพระราชวังบวร

พ.ศ. ๒๓๖๐ ต้องโทษในขณะที่รับตำแหน่งเป็นพระยาเกษตรรักษาอยู่ คือ วันหนึ่งเวลาเช้าตรู่พระยาเกษตรรักษา (สิงห์) รีบลงเรือเร่งฝีพายมาอย่างรีบร้อนเพื่อจะให้ทันกระบวนเสด็จ กรมพระยาราชวังบรมมหาเสนาณรงค์ บังเอิญเวลานั้นหมอกลงจัดแลไม่ค่อยเห็นอะไร เรือพระยาเกษตรรักษา (สิงห์) แล่นฝ่าตาริ้วตัดหน้าฉานกระบวนเรือเสด็จกรมพระราชวังบวรทวารวดี ก็กริ้วจึงโปรดให้ถอดพระยาเกษตรรักษาจากยศและบรรดาศักดิ์ และให้นำไปจำไว้ ณ ที่ตะรางกรมพระตำรวจกรมกำแพงช้างประตูละแอมไชยศรี ถูกจำอยู่ประมาณ ๔ เดือน กรมพระราชวังบวรสวรรคต พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ขณะยังดำรงพระยศเป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ได้ทรงพระกรุณาช่วยเหลือ กราบทูลขอพระราชทานอภัยโทษ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็ทรงพระกรุณาพระราชทานโทษให้

นายสิงห์ พันโทออกมาได้รับราชการในกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ เมื่อพระยาทำยน้ำ (แย้ม) ถึงอนิจกรรม กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ได้กราบทูลขอให้นายสิงห์ ว่าที่ท้ายน้ำ แต่เป็นอยู่ได้ไม่นาน ก็ถูกลงพระราชอาญาจำไว้ที่มิดตำรวจสถานที่เคยถูกจำมาแล้วอีกประมาณปีเศษ เพราะถูกกล่าวโทษว่าไปตั้งบ้านซ่องสุ่มผู้คนมากเกินฐานะและตั้งสำนักเป็นทำนองค้ายศ แขวงอยุธยา ผิดปกติ

ในขณะที่ถูกจำนั้นก็ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์พอผ่อนหนักเป็นเบา ได้ตลอดมาจนสิ้นรัชกาลที่ ๒ และในขณะที่ต้องโทษอยู่นั้น ท่านผู้หญิงพัก อภัยราชา ผู้เป็นมารดา ได้ไปในงานยกช่อโบสถ์วัดข้างทองที่เกาะเรียน ซึ่งท่านสร้างขึ้น เผอิญช่อโบสถ์ตกลงมาทับท่านถึงอนิจกรรมที่บ้านเดิมไม่มีใครปกครอง เพราะเจ้าพระยาอภัย

ราชา (ปิ่น) ถึงอสัญกรรมก่อนท่านผู้หญิงพัก เมื่อท่านผู้หญิงพักถึงอนิจกรรมลงอีกบ้านจึงว่างถูกเรียกคืนเป็นของหลวง ในปลายรัชกาลที่ ๒ ทางราชการใช้เป็นทำเนียบพักเจ้าประเทศราช ต่อมาในรัชกาลที่ ๓ ทรงพระราชทานให้พระองค์เจ้าสว่างในกรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพประทับ

เมื่อนายสิงห์พันโทออกมา ไม่มีบ้านอยู่ จึงไปอาศัยอยู่ที่วังเก่าของกรมขุนสุนทรภูเบศร (เรื่องต้นสกุล ณ ชลบุรี) แต่อยู่ได้ไม่นาน กรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพ โปรดให้จัดการซ่อมแซมพระราชทานให้เป็นที่ประทับของเจ้าฟ้าอิศราวาศ วังนี้อยู่ปากคลองโรงไหม ด้านเหนือตรงข้ามกับวังหน้า

นายสิงห์ต้องออกจากวังกรมขุนสุนทรภูเบศรด้วยความจำเป็นดังกล่าวแล้ว จึงไปอยู่แพที่หน้าบ้านเจ้าพระยานิกรบดินทร์ (โต กัลยาณมิตร) คือที่เรียกว่าตึกขาวฝั่งธนบุรี ตรงข้ามสะพานยาวริมแม่น้ำวัดจักรวรรดิ ต่อมาได้ถอยแพมาจอดที่หน้าสะพานยาววัดจักรวรรดิ อยู่ที่บ้านท่านผู้หญิงหนูภรรยาคนที่ ๒ ซึ่งต่อมาเป็นบ้านพระยาไกรโกษา (ทัต สิงห์เสนี) พระยานุชิตชาญไชย (สาย สิงห์เสนี) พระยานุรีนพระราชูร์ (ชวน สิงห์เสนี)

### สมัยต้นรัชกาลที่ ๓

เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ เจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติแล้ว ก็ได้ทรงแต่งตั้งข้าราชการ นายสิงห์ก็อยู่ในจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งด้วยคนหนึ่ง ดังปรากฏข้อความในพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓ ดังต่อไปนี้

### ทรงตั้งข้าราชการ

ครั้งนั้นที่เสนาบดีเดิมที่อยู่ จึงทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้ยกจางวางภูเข้าหลวงเดิมมาเป็นพระยาราชมนตรี จางวางมหาดเล็ก ว่าพระคลังมหาราชสมบัติด้วย พระพิไชยวารีเข้าหลวงเดิมเป็นพระยาพิไชยวารี เจ็ดบุญญาเข้ามาหลวงเดิม เป็นพระยาวิเศษวารี โปรดให้พระยาจันทบุรี (ฉิม) บิดาเจ้าจอมน้อย

เข้ามาเป็นพระยาศรีสรไกร โปรดให้พระยาเกษตร  
รักษา (สิงห์) นอกราชการมาเป็น**พระยาราษฎร**  
**วดี** ตำแหน่งข้าราชการที่ว่างอยู่ที่โปรดตั้งข้าหลวง  
ใหญ่ข้าหลวงเดิมบ้างขึ้นมาเติมที่บริบูรณ์

พระยาราษฎรวดี ได้รับพระราชทานบ้าน  
เจ้าพระยายมราช (อิน) ซึ่งขาดผู้สืบสกุลเป็นบ้าน  
ว่างเปล่ามานานแล้ว บ้านนี้อยู่ (สี่แยกวัดตึก) ทาง  
ทิศเหนือของถนนวรจักรกับถนนเยาวราชต่อกัน แล้ว  
ภายหลังได้อุทิศถวายยกให้สร้างวัดชื่อวัดชัยชนะ  
สงคราม ต่อจากนี้พระยาราษฎรวดีก็เจริญรุ่งเรือง  
ตลอดมา คราวแรกเริ่มเป็นแม่กองไปชำระเลขพร้อม  
กับเจ้าพระยาพระคลัง

ครั้นการพระบรมศพเสร็จแล้ว จึงโปรดให้  
เจ้าพระยาพระคลังกับพระยาราษฎรวดี เป็น  
แม่กองชำระเลขไพร่หลวงสมกำลังสังกัดพรรคหมาย  
หมู่ ลงท้องมือตามเยี่ยงอย่างแผ่นดินใหม่

## เริ่มเป็นแม่ทัพปราบเจ้าอนุวงศ์

พ.ศ. ๒๓๖๙ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลที่ ๓ เจ้า  
อนุวงศ์แห่งนครเวียงจันทน์คิดการกบฏ ยกกองทัพ  
จู่โจมเข้ามายึดเอาเมืองนครราชสีมา พระบาท  
สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้กรมพระราชวัง  
บวร เป็นแม่ทัพใหญ่ยกขึ้นไปทางสระบุรี

## ความเป็นมาของกบฏเวียงจันทน์

เดิมแต่โบราณมาเมืองเวียงจันทน์เป็น  
เอกราช เรียกนามอาณาเขตว่ากรุงศรีสัตนาคนหุต  
ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีเคยเป็นข้าศึกกับกรุง  
ศรีอยุธยาบ้าง เคยยอมเป็นประเทศราชขึ้นกรุง  
ศรีอยุธยาบ้าง เคยเป็นสัมพันธมิตรหรือเป็นแต่มี  
ทางไมตรีกันบ้าง ตามเหตุการณ์ที่มีมาในเรื่อง  
พงศาวดาร จนกระทั่งกรุงธนบุรี เป็นราชธานีของ  
สยามประเทศนี้ ครั้งนั้นพระเจ้าสิริบุญสารครองกรุง  
ศรีสัตนาคนหุตอยู่เป็นเอกราช ได้ทำทางพระราช  
ไมตรีกับพระเจ้ากรุงธนบุรี (เรื่องราวมีแจ้งอยู่ใน  
หนังสือพระราชวิจารณ์โดยพิสดาร) แต่ต่อมาพระ

เจ้าสิริบุญสารไม่รักษาทางพระราชไมตรี บังอาจยก  
กองทัพบุกรุกลงมาถึงตำบลดอนมดแดง (คือเมือง  
อุบลรัตน์) จับพระวอซึ่งสามีกักดีต่อพระเจ้ากรุง  
ธนบุรีฆ่าเสีย พระเจ้ากรุงธนบุรีขัดเคืองให้กองทัพยก  
ขึ้นไปตีกรุงศรีสัตนาคนหุตเมื่อปีจอ พ.ศ. ๒๓๒๑  
ครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระอนุชาธิราช กรมพระ  
ราชวังบวรมหาสุรสิงหนาทได้เมืองเวียงจันทน์ ซึ่ง  
เป็นราชธานีแลเมืองขึ้นของกรุงศรีสัตนาคนหุต  
พระเจ้าสิริบุญสารหนีไปอาศัยแดนญวน ได้ตัวแต่  
บุตรของพระเจ้าสิริบุญสารหลายคน

เมื่อเสร็จการปราบปรามแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงเชิญพระพุทธรูปปฏิมากร  
แก้วมรกตกับพระบางแลพาตัวพวกบุตรพระเจ้าสิริ  
บุญสารลงมากรุงธนบุรี ตั้งแต่นั้นกรุงศรีสัตนาคนหุต  
ก็ตกเป็นเมืองขึ้นทศิมาอาณาเขตของกรุงสยาม แต่  
ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นแต่ให้ขุนนางอยู่รักษาเมือง  
เวียงจันทน์และหัวเมืองอื่น ๆ เป็นอิสระแก่กันเหมือน  
อย่างหัวเมืองขึ้นชั้นนอก มาถึงรัชกาลที่ ๑ พระเจ้า  
สิริบุญสารรู้ว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา  
โลก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ชุบเลี้ยงบรรดาบุตร  
ซึ่งอยู่ในกรุงเทพฯ เป็นผาสุก คิดว่าตัวเองก็แก่ชรา  
แล้วจึงกลับเข้ามายังเมืองเวียงจันทน์ หมายถึงขอ  
สวามิภักดิ์ แต่สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกไม่  
ทรงวางพระราชหฤทัย จึงทรงตั้งเจ้านันทเสนบุตร  
คนใหญ่ของพระเจ้าสิริบุญสารขึ้นไปครองเมือง  
เวียงจันทน์เป็นประเทศราช พระราชทานพระบางอัน  
เป็นพระพุทธรูปสำหรับเมืองคืนให้เป็นเกียรติยศ

ส่วนพระเจ้าสิริบุญสารนั้นก็พระราชทานให้  
อยู่ในเมืองเวียงจันทน์กับบุตรต่อมาจนถึงพิราลัย แต่  
เจ้านันทเสนครองบ้านเมืองไม่เรียบร้อยโปรดฯ ให้  
กลับลงมาอยู่กรุงเทพฯ ทรงตั้งเจ้าอินทวงศ์บุตรของ  
พระเจ้าสิริบุญสาร รองจากเจ้านันทเสนลงมา (ซึ่ง  
เป็นเจ้าตาของเจ้าฟ้ากุณฑลทิพยวดี) ขึ้นไปครอง  
เมืองเวียงจันทน์แทน โปรดฯ ให้เจ้าอนุวงศ์ (ที่เรียก  
กันเป็นสามัญว่า “เจ้าอนุ”) บุตรของพระเจ้าสิริบุญ  
สารอีกคน ๑ เป็นตำแหน่งอุปราช เจ้าอนุวงศ์เป็น

คนมีความสามารถเคยได้คุมกองทัพเมืองเวียงจันทน์ไปช่วยรบพม่าทางเมืองเชียงแสนมีบำเหน็จความชอบถึง ๒ คราว ครั้นเจ้าเวียงจันทน์อินทวงศ์ถึงพิราลัย จึงทรงตั้งเจ้าอุปราชนองศรีให้ครองเมืองเวียงจันทน์ต่อมา

ถึงรัชกาลที่ ๒ เจ้าอนวงศรีแสดงความสามัคคี ผากฝ่ายต่อกรุงเทพฯ จนเป็นผู้ซึ่งสนิทชิดชอบพระราชอัธยาศัยทั้งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และมาทำความชอบครั้งพวกข้ากบฏตีเมืองนครจำปาศักดิ์ได้เมื่อปีเถาะ พ.ศ. ๒๓๖๒ เจ้าอนวงศรีรับอาสาให้กองทัพเมืองเวียงจันทน์ ลงไปช่วยปราบปรามพวกข้ากบฏได้ราบคาบ ครั้นนั้นเกิดปัญหาเรื่องการที่จะรักษาอาณาเขตเมืองนครจำปาศักดิ์ต่อไปอย่างไรดี ด้วยพวกเจ้านายเมืองนครจำปาศักดิ์อ่อนแอไม่มีตัวผู้ที่จะสามารถรักษาบ้านเมือง เจ้าอนวงศรีอยากจะใคร่ให้บุตรของตนเป็นเจ้าเมืองนครจำปาศักดิ์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อยังดำรงพระยศเป็นพระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ทรงช่วยอุดหนุนเจ้าราชบุตรโย่บุตรของเจ้าอนวงศรี ซึ่งเป็นผู้คุมกองทัพลงไปปราบปรามพวกข้ากบฏครั้งนั้น ได้เป็นเจ้านครจำปาศักดิ์สำเร็จตั้งปรารถนาของเจ้าอนวงศรี การที่เจ้าราชวงศ์โย่ได้เป็นเจ้านครจำปาศักดิ์ เป็นเหตุให้เจ้าอนวงศรีมีกำลังและอำนาจมากขึ้น เพราะสามารถจะบังคับบัญชาว่ากล่าวบ้านเมืองทางชายพระราชอาณาเขตตั้งแต่ด่านเหนือลงมาตลอดด้านตะวันออกจนต่อแดนกรุงกัมพูชา เจ้าอนวงศรีก็มีใจกำเริบขึ้น

### เหตุที่เกิดกบฏเวียงจันทน์

ถึงปีวอก พ.ศ. ๒๓๖๗ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเสด็จสวรรคต เจ้าอนวงศรีลงมาถวายพระเพลิงพระบรมศพเมื่อปีระกา พ.ศ. ๒๓๖๘ ประจวบเวลานั้นอังกฤษให้เฮนรีเบอร์นีเป็นทูตเข้ามาทำหนังสือสัญญา ฝ่ายไทยในชั้นแรกไม่ยอมทำ ต้องปรึกษาโต้ตอบกันอยู่ช้านาน เจ้า

อนวงศรีลงมาอยู่ในกรุงเทพฯ ครั้งนั้นเชื่อตัวเองว่าสนิทชิดชอบกับพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จะเปิดทูลขอร้องอย่างไรคงทรงยินยอม จึงทูลขอแบ่งพวกครัวชาวเวียงจันทน์ที่กวาดต้อนลงมาเมื่อกองทัพไทยขึ้นไปตีกรุงศรีสัตนาคณหุดครั้งกรุงธนบุรี จะเอากลับขึ้นไปบ้านเมือง พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริว่าพวกครัวก็ได้มาตั้งเป็นหลักแหล่งอยู่หัวเมืองขึ้นในแล้ว ถ้าพระราชทานไปแม้แต่พวกใดพวกหนึ่ง พวกอื่นก็จะพากันกำเริบจึงไม่พระราชทานตามประสงค์

เจ้าอนวงศรีรู้สึกอภัยศกลับขึ้นไปเมืองเวียงจันทน์ ก็ตั้งต้นคิดการกบฏด้วยเห็นว่าญวนขยายอำนาจเข้ามาทางกัมพูชาตั้งแต่รัชกาลที่ ๒ ไทยก็ต้องเอาใจดีต่อญวน เพราะไทยเกรงจะเกิดทั้งศึกพม่าและศึกญวน ทางเมืองลาวถึงจะตั้งตัวเป็นอิสระ ไหนไทยจะกล้าขึ้นไปปราบปรามอย่างแต่ก่อน เจ้าอนวงศรีจึงไปฝากฝ่ายกับญวนหมายจะเอาเป็นกำลังช่วยต่อสู้ไทย

พอถึงปีจอ พ.ศ. ๒๓๖๙ มีข่าวลือขึ้นไปถึงเมืองเวียงจันทน์ว่าไทยเกิดวิวาทกับอังกฤษ ๆ จะยกทัพเรือมาตีกรุงเทพฯ เจ้าอนวงศรีเห็นเป็นโอกาสก็ออกหน้าก่อการกบฏ สั่งให้เจ้านครจำปาศักดิ์ (โย่) ยกกองทัพเมืองนครจำปาศักดิ์เข้ามายึดหัวเมือง (มณฑลอุบล) ทางตะวันออกทาง ๑ ให้เจ้าอุปราชติสสะผู้เป็นน้องคุมกองทัพลงมายึดหัวเมือง (มณฑลร้อยเอ็ด) ทางตะวันออกเฉียงเหนือทาง ๑ ส่วนเจ้าอนวงศรีเองเกณฑ์กองทัพเมืองเวียงจันทน์ให้เจ้าราชวงศ์เง่าผู้เป็นบุตรคนหนึ่งเป็นกองหน้า ตัวเจ้าอนวงศรีกับเจ้าไป่บุตรคนโตซึ่งเป็นตำแหน่งเจ้าสุทธิสาร เป็นทัพหลวงลงมาเมืองนครราชสีมา

การที่เจ้าอนวงศรียกกองทัพลงมาครั้งนั้น ได้ลวงเจ้าเมืองกรมการรายทางว่ามีศุภอักษรขึ้นไปจากกรุงเทพฯ ว่าอังกฤษจะยกกองทัพเรือเข้ามาตีกรุงเทพฯ โปรดฯ ให้เจ้าอนวงศรีเกณฑ์กองทัพเมืองเวียงจันทน์ยกลงมาช่วยต่อสู้ข้าศึก เจ้าเมืองกรมการรายทางไม่รู้เท่า เห็นเจ้าอนวงศรีเป็นคนโปรดปราน

มาแต่ก่อน ก็ยอมให้กองทัพเวียงจันทน์ยกผ่านเมือง มา แลจ่ายเสบียงอาหารให้จนถึงเมืองนครราชสีมา เฝื่อนเวลานั้นพระยานครราชสีมา กับพระยาปลัด ออกไปจัดราชการอยู่ทางเมืองซุขันธ์ มีแต่กรมการ รักษาเมือง เจ้าอนุวงศ์ก็เข้ายึดเมืองนครราชสีมา แล้วให้เจ้าราชวงศ์ยกกองทัพหน้าลงมากวาดต้อน ผู้คนที่เมืองสระบุรี

ฝ่ายกรุงเทพฯ รู้ว่าเจ้าอนุวงศ์เป็นกบฏต่อเมื่อ เจ้าอนุวงศ์ได้เมืองนครราชสีมาแล้ว ก็รีบเร่งกะเกณฑ์ ทหารทัพหน้า และขณะที่กำลังเกณฑ์กองทัพนั้น ได้ข่าว ซ้ำลงมาว่าข้าศึกเข้ามาถึงเมืองสระบุรี ทางอีก ๓ วัน จะถึงกรุงเทพฯ ไม่ทราบแน่ว่าข้าศึกมีกำลังมากน้อย เท่าใด ก็ต้องตระเตรียมป้องกันพระนคร ให้ตั้งค่าย วางรั้วพลตั้งแต่ทุ่งสามเสนรายตลอดมาจนถึงทุ่ง หัวลำโพง พอเกณฑ์กองทัพพร้อมทัพ ๑ ก็โปรดฯ ให้ กรมพระราชวังบวรมหาศักดิ์พลเสด็จยกขึ้นไปเมือง สระบุรี เมื่อ ณ วันเสาร์ เดือน ๔ แรม ๖ ค่ำ ปีจอ พ.ศ. ๒๓๖๘ แต่เจ้าราชวงศ์หารออยู่ต่อสู้อยู่ไม่ พอรู้ว่ กองทัพกรุงเทพฯ ยกขึ้นไปถึงท่าเรือพระพุทธบาท ก็ รีบถอยหนีกลับไปเมืองนครราชสีมา กรมพระราชวัง บวรฯ จึงเสด็จไปตั้งรักษาเมืองสระบุรีรอกำลังที่จะ ยกเป็นกองทัพใหญ่ขึ้นไปตีเมืองเวียงจันทน์อยู่ ณ ที่ นั้น<sup>๑)</sup> ฝ่ายเจ้าอนุวงศ์เมื่อตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา ให้กวาดต้อนครอบครัวชาวเมืองนครราชสีมาส่งขึ้น ไปเมืองเวียงจันทน์ ครั้งนั้นเฝื่อนคุณหญิงโมภรรยา พระยาปลัดเมืองนครราชสีมา ถูกกวาดต้อนไป ด้วย คุณหญิงโมมีสติปัญญาสามารถติดกลอุบาย วิงวอนผ่อนผันให้ควบคุมไปช้า ๆ รอพวกครัวที่ถูก

กวาดต้อนไปทันกันที่ทุ่งสัมฤทธิ์ พอเห็นว่ามีกำลัง มากกว่าพวกที่ควบคุมก็ช่วยกันตั้งชายหญิงเข้าแย่ง ศัตรารูธของข้าศึกต่อสู้ฆ่าฟันพวกชาวเวียงจันทน์ที่ ควบคุมล้มตายแตกพ่ายไป แล้วพวกครัวก็ช่วยกัน ตั้งค่ายมั่นอยู่ที่ทุ่งสัมฤทธิ์ ราษฎรชาวเมืองที่เกี่ยว ชุ่มชอนพลัดพรายอยู่นั้น ครั้งรู้ว่าชาวเมืองนคร ราชสีมารวบรวมกันได้ ก็รีบพากันมาเข้ากับพวกครัว ที่ทุ่งสัมฤทธิ์อีกเป็นอันมาก พระยาปลัดสามีคุณ หญิงโมก็ตามไปทัน ณ ที่นั้น

ครั้งเจ้าอนุวงศ์ให้กองทัพยกออกไปปราบ พระยาปลัดคุณหญิงโมก็ให้พวกครัวช่วยกันตีแตก กลับมาอีก เจ้าอนุวงศ์ปราบปรามพวกครัวชาว เมืองนครราชสีมาไม่ได้สมคิด พอได้ข่าวว่ากองทัพ กรุงเทพฯ ยกขึ้นไปก็รีบเลิกทัพกลับไปเมืองเวียง จันทน์ ให้เจ้าราชวงศ์ไปยึดเมืองหล่ม<sup>(๒)</sup> และให้เจ้า สุทธิสารไปยึดเมืองภูเขียวตั้งรักษาต้านตั้งปวง เตรียมต่อสู้กองทัพกรุงเทพฯ ที่จะยกขึ้นไป

การที่พวกครัวชาวเมืองนครราชสีมาต่อสู้ ชนะข้าศึกครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้า อยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน บำเหน็จคุณหญิงโมเป็นท้าวสุรนารี แต่พระยาปลัด นั้นถึงรัชกาลที่ ๔ จึงทรงตั้งเป็นเจ้าพระยามหิศรา ธิปัตย์ที่ปรึกษาราชการเมืองนครราชสีมา

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

๑ ในหนังสือพระราชพงศาวดารของเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ว่ากรมพระราชวังบวรฯ ตั้งประชุมพลที่ทำเรือพระพุทธบาท แต่ ได้รับความในโคลงนิราศอีกเรื่องหนึ่งว่าตั้งที่เมืองสระบุรี

๒ คือเมืองหล่มเก่า อยู่เหนือเมืองหล่มสักซึ่งตั้งขึ้นใหม่เมื่อเสร็จการปราบกบฏเวียงจันทน์

# ญี่ปุ่นคิดสร้าง วงค์ไฟบุลย์ในภูมิภาคเอเชีย

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

ชาวญี่ปุ่นโจมตีเพิร์ลฮาร์เบอร์ ฐานทัพเรือของสหรัฐอเมริกาในมหาสมุทรแปซิฟิกและบุกรุกเข้าประเทศไทย ทำให้คนไทยในสหรัฐอเมริกากังวลกันมาก และภายหลังเมื่อรัฐบาลไทยแจ้งอย่างเป็นทางการว่ายอมแพ้ญี่ปุ่นแล้ว ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช จึงเรียกประชุมเจ้าหน้าที่สถานทูต ซึ่งทุกคนมีความเห็นไม่ยอมรับนโยบายของรัฐบาลไทยที่ยอมให้กองทัพญี่ปุ่นเดินทัพผ่านประเทศไทย ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช จึงแถลงข่าวทางหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกา ว่า สถานทูตไทยไม่รับรู้ในสัญญาร่วมมือทางทหารระหว่างญี่ปุ่นกับรัฐบาลไทยในกรุงเทพฯ ขอประกาศตัวเป็นอิสระจากรัฐบาลไทย

การดำเนินงานของเสรีไทยช่วยให้ประเทศไทยมีอำนาจต่อรองในการเจรจาทำความตกลงกับฝ่ายสัมพันธมิตรภายหลังสงครามจนสามารถผ่อนหนักเป็นเบาได้ และภายหลังการปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นในประเทศไทยเสร็จสิ้นลงแล้ว เสรีไทยทั้งในและนอกประเทศจึงสลายตัวไป

เมื่อสัมพันธมิตรกลับกลายเป็นไม่สัมพันธมิตร  
บีบคั้นให้เลือดรักชาติ ระวังอันตราย



## บทที่ ๑๖

### ความไม่สัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ความไม่สัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นเริ่มมีเค้าตั้งแต่ทั้ง ๒ ประเทศสถาปนาสัมพันธมิตรกัน และปรากฏให้เห็นชัดเจนเมื่อญี่ปุ่นเตรียมแผนการใช้กำลังเข้ายึดประเทศไทยหากไม่ได้รับความร่วมมือจากไทย และระหว่างนั้นยังมีสัญญาณบ่งบอกว่า ภายใต้นโยบายสัมพันธมิตรระหว่างไทยกับญี่ปุ่นแฝงความไม่สัมพันธ์ควบคู่กันไป และยังปรากฏเป็นรูปร่างชัดเจนขึ้นเมื่อบุคคลสำคัญทางการเมือง การปกครอง ข้าราชการ และชาวไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศรวมกลุ่มกันด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญ คือต่อต้านญี่ปุ่นเพื่อรักษาเอกราชและอธิปไตยของไทย ความเคลื่อนไหวนี้เอง คือที่มาของ “ขบวนการเสรีไทย”

ประเทศไทยได้รับคำขอร้องให้ร่วมมือในขณะที่กำลังทหารจักรพรรดิญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกตามที่ตั้งต่าง ๆ แล้ว ขณะนั้นมีข่าวลือว่า การที่ทางฝ่าย

ญี่ปุ่นเชิญเจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ของไทยไปร่วมงานเลี้ยงเมื่อคืนวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๘๔ นั้น หากไทยไม่ให้ความร่วมมือก็คงจะใช้โอกาสนั้นทำร้ายเจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ไทยหรือจับเป็นตัวประกัน เมื่อฝ่ายไทยตกอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล จึงใช้แผนถ่วงเวลา โดยอ้างว่าไปตรวจราชการชายแดนด้านอรัญประเทศ ซึ่งความจริงแล้วเข้าใจว่าคงต้องการให้สถานการณ์คลี่คลายพอที่จะตกลงกันได้ ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลเคยประกาศถึงความเป็นกลางและต่อต้านการบุกรุกจากต่างประเทศ ถึงกับออกเป็นพระราชบัญญัติตามที่ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ใช้เป็นข้ออ้างข้อหนึ่งในการประกาศจัดตั้งกลุ่มเสรีไทยขึ้นในสหรัฐอเมริกา

จึงเห็นได้ว่าภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในตอนเริ่มต้นก็แฝงความไม่สัมพันธ์ควบคู่กันไปด้วย และความไม่สัมพันธ์ปรากฏเป็นรูปร่างเมื่อบุคคลสำคัญทางการเมือง การปกครอง ข้าราชการ และชาวไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศได้รวมกลุ่มกันขึ้น เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับนโยบายการประกาศสงครามของรัฐบาล จุดมุ่งหมายสำคัญของการรวมกลุ่มนี้ก็เพื่อต่อต้านญี่ปุ่นและเพื่อรักษาเอกราชและอธิปไตยของไทย

รายละเอียดของขบวนการเสรีไทย มีบันทึกไว้ในหนังสือ “ขบวนการเสรีไทย” ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งข้าพเจ้าเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำหนังสือเล่มนี้ บันทึกไว้ในหน้า ๓๗ เกี่ยวกับการก่อตั้งขบวนการเสรีไทยในสหรัฐอเมริกา ว่า

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ ข้าพญี่ปุ่นใจดีเฟิร์ลฮาเบอร์ สุสานทัพเรือของสหรัฐอเมริกาในมหาสมุทรแปซิฟิก และบุกรุกเข้าประเทศไทย ทำให้คนไทยในสหรัฐอเมริกาพากันวิตกกังวลในเรื่องอนาคตของชาติไทยเป็นอย่างยิ่ง

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้เข้า

พบ นายคอร์ดล ฮัลล์ (Cordell Hull) รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อสอบถามเหตุการณ์ในประเทศไทย และแจ้งว่า เชื่อว่าผู้นิยมญี่ปุ่นในประเทศไทยเป็น ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจของรัฐบาลไทย



ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๘๔ สถานทูตไทยในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ได้รับโทรเลขจากรัฐบาลไทยแจ้งเป็นทางการว่ายอมแพ้ญี่ปุ่นแล้ว ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช จึงเรียกประชุมเจ้าหน้าที่สถานทูตทุกคนต่างก็พากันตกใจกลัวว่าจะไม่ได้กลับประเทศไทย ไม่ยอมรับนโยบายของรัฐบาลไทยที่ยอมให้กองทัพญี่ปุ่นเดินทัพผ่านประเทศไทย และประกาศต่อต้านญี่ปุ่นผู้บุกรุกและรุกรานประเทศไทย

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๔๘๔ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ได้แถลงข่าวทางหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกาว่า สถานทูตไทยไม่รับรู้ในสัญญาความร่วมมือทางทหารระหว่างญี่ปุ่นกับรัฐบาลไทยในกรุงเทพฯ ขอประกาศตัวเป็นอิสระจากรัฐบาลไทย และชักชวนคนไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศให้ร่วมกันต่อต้านญี่ปุ่น กอบกู้เอกราชและอธิปไตยของชาติ และในวันเดียวกันนี้ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ได้นำประกาศดังกล่าวแจ้งต่อ นายอดอล์ฟ เบอลี จูเนียร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้สั่งการให้ส่งประกาศนี้ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงไปทั่วโลก ทำให้คนไทยผู้รักชาติได้รับทราบการรวมตัวของคนไทยในสหรัฐอเมริกาที่จะต่อต้านการรุกรานของญี่ปุ่นโดยร่วมมือกับฝ่ายสัมพันธมิตร

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๘๕ รัฐบาลไทยประกาศสงครามกับสหรัฐอเมริกา แต่ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ไม่ยอมประกาศสงครามกับสหรัฐอเมริกา และแจ้งต่อกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาว่า การประกาศสงครามนั้นมิใช่เจตนาของคนไทย

ซึ่งเป็นผลทำให้สหรัฐอเมริกาไม่ประกาศสงครามตอบกับประเทศไทยเป็นทางการ

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่ประกาศต่อต้านนโยบายของรัฐบาลไทย และต่อต้านการรุกรานของญี่ปุ่นอย่างเปิดเผย เขียนเล่าเหตุผลการตัดสินใจและการดำเนินงานของท่านว่า

“ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เป็นวันที่ญี่ปุ่นยกทหารเข้ารุกรานเมืองไทย จากนั้นวันที่ ๑๐ ธันวาคม กรุงเทพรหมานนครส่งโทรเลขอย่างเป็นทางการว่าได้ยอมแพ้ญี่ปุ่นเสียแล้ว และสั่งให้สถานทูตทำลายเอกสารสำคัญเสีย

“ในฐานะที่เป็นทูตรับผิดชอบอยู่ทางนั้น ข้าพเจ้ามีเวลา ๓ วันที่จะตัดสินใจว่าจะอยู่หรือจะไปอย่างไรบ้างหลาย เมื่อญี่ปุ่นโจมตีเพิร์ลฮาร์เบอร์ ในวันที่ ๘ ธันวาคม และสงครามโลกได้ระเบิดขึ้นนั้น ข้าพเจ้าต้องขอรับสารภาพว่า ข้าพเจ้าเองไม่แน่ใจว่าฝ่ายไหนจะชนะในการล้อมรบ เพราะเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ นั้น ทางทหารอเมริกันยังใช้ปืนไม้แทนปืนจริง เพราะยังไม่ได้ลงมือสร้างเครื่องอาวุธยุทธภัณฑ์ ถ้าญี่ปุ่นมีกำลังแข็งจริง ๆ และทุ่มเทกำลังเข้าไปทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็ไม่แน่ใจว่าอเมริกาจะเอาชนะญี่ปุ่นได้ แต่ถ้าให้เวลาอเมริกาได้สร้างเครื่องอาวุธยุทธโประกรณ์สักปีหนึ่งหรือสองปีแล้ว ก็หวังได้ว่าชัยชนะจะเป็นของอเมริกา

“เมื่อความไม่แน่ใจมีอยู่ดังนี้ ก็จำเป็นต้องตัดสินใจเอาอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะนั้น เหตุที่ทำให้ต้องตัดสินใจไปในทางต่อต้าน ก็เพราะว่านั่นเป็นความหวังเดียวที่เหลืออยู่ โดยถ้าอเมริกาชนะสงคราม สถานทูตจะได้เป็นปากเป็นเสียงดำเนินการเจรจาเกี่ยวกับเอกราชและอนาคตของชาติสืบไป แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าญี่ปุ่นเป็นฝ่ายชนะ ก็ต้องจัดว่าเป็นกรรมของสัตว์ ซึ่งช่วยไม่ได้

“อีกประการหนึ่ง มีกฎหมายไทยลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๔๘๔ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน จะต้องทำการต่อต้านผู้รุกรานบ้านเมืองไทย

โดยทุกวิถีทางที่จะทำได้ ยิ่งกว่านั้นยังกำหนดไว้ด้วยว่า ถ้าคนไทยไม่อยู่ในฐานะจะรับคำสั่งจากรัฐบาลได้ ให้ดำเนินการต่อต้านไปโดยลำพัง เมื่อหน้าที่ตามกฎหมายมีกำหนดไว้ดังนี้ จึงตกเป็นภาระของคนไทยในอเมริกาจะต้องปฏิบัติตาม ประการสุดท้ายที่สำคัญที่สุด คือ ในฐานะที่เป็นทูตผู้แทนของชาติอยู่ทางนั้น ข้าพเจ้าเชื่อในประวัติศาสตร์ของชาติที่เป็นมาว่า คนไทยจะไม่ยอมเป็นทาสใคร ชาติเราไม่ได้รักษาเอกราชมา ๗๐๐ ปีเพื่อตกเป็นทาสแก่ญี่ปุ่น เมื่ออาศัยหลักที่มาในประวัติศาสตร์เช่นนี้ ข้าพเจ้าจึงเชื่อว่าถ้าได้ยกธงไทยขึ้นที่กรุงวอชิงตันให้คนทางบ้านมีหวังแล้ว คนไทยทั้งชาติจะช่วยเหลือให้ความร่วมมือในงานต่อต้านของเราจนสำเร็จสมประสงค์”

ด้วยเหตุสำคัญสามประการนี้สถานทูตไทยจึงได้ออกประกาศตัดสินใจเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคมว่าไม่ยอมรับรองการยอมแพ้ของรัฐบาลไทยต่อญี่ปุ่น และจะดำเนินการต่อต้านไปตามหน้าที่ในกฎหมาย โดยเชื่อว่าคนไทยทั้งชาติจะกอบกู้เอกราชจากผู้รุกราน

อาจกล่าวได้ว่าสถานการณ์วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เมื่อกองทัพญี่ปุ่นบุกประเทศไทยนั้น เป็นสาเหตุสำคัญทำให้ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เป็นผู้นำในการเคลื่อนไหวคัดค้านนโยบายของรัฐบาลไทยที่ยอมจำนนต่อกองทัพญี่ปุ่น โดยมีหลักการเพื่อเอกราชและอธิปไตยของประเทศชาติเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนสิงหาคม ขณะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ได้รายงานเสนอแนะให้รัฐบาลไทยเตรียมตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เพราะญี่ปุ่นจะต้องบุกประเทศไทยอย่างแน่นอน แต่รัฐบาลไทยในขณะนั้นน่าจะมีความนิยมญี่ปุ่นอยู่บ้างในฐานะที่ญี่ปุ่นเป็นผู้ใกล้เคียงในสงครามอินโดจีน ระหว่างไทยกับฝรั่งเศส จนทำให้ไทยได้รับดินแดนคืนมาบางส่วน ดังนั้น ข้อเสนอแนะของ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช จึงมี

แนวความคิดสวนทางกับนโยบายทางการเมืองของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม อันเป็นเหตุให้รัฐบาลส่ง พันโท หม่อมหลวง ขาบ กุญชร ไปเป็นผู้ช่วยทูตทหารที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ในเดือนกันยายน ๒๔๘๔

ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจจะมีผลผลักดันให้ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม ในทันทีที่รัฐบาลไทยยอมแพ้ต่อกองทัพญี่ปุ่น สถานทูตไทยจึงประกาศตัวเป็นอิสระจากรัฐบาลไทย และหันไปสนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตรต่อต้านญี่ปุ่น โดย ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ได้เสนอนายคอร์เดล ฮัลล์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาว่า

“ยืนยันว่าประชาชนชาวไทยพร้อมที่จะอยู่ข้างฝ่ายสัมพันธมิตรเสมอ และหากเป็นไปได้ก็จะขอความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา เพื่อทำการปลดปล่อยประเทศจากการยึดครองของญี่ปุ่น อาจคิดจัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่อันประกอบด้วยผู้รักชาติ และรักเสรีภาพอย่างแท้จริง ในระหว่างที่รัฐบาลทางกรุงเทพฯ ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจญี่ปุ่น”

ความเคลื่อนไหวของสถานทูตไทยในสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ในการประกาศต่อต้านญี่ปุ่นนี้ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรัฐบาลสหรัฐอเมริกา มองเห็นประโยชน์จากความร่วมมือของคนไทยกลุ่มน้อยนี้ว่าจะสามารถเชื่อมโยงถึงคนไทยภายในประเทศในกรณีที่กำลังต่อต้านญี่ปุ่นได้ต่อไปในภายหลัง จึงอาจเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้สหรัฐอเมริกาไม่ประกาศสงครามกับประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

การเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้นำไปสู่การประกาศตัวและการจัดตั้งขบวนการเสรีไทยในสหรัฐอเมริกา โดยได้รับการสนับสนุนจากนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกาซึ่งไม่พอใจนโยบายของรัฐบาลที่ร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น และประกาศสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา พวกเขาตัดสินใจไม่ยอม

เดินทางกลับประเทศไทยตามคำสั่งของรัฐบาลไทย ทำให้ถูกตัดสัญชาติไทย ถูกตัดความช่วยเหลือจากรัฐบาลทุกอย่าง ดังนั้น เมื่อสถานทูตไทยส่งจดหมายถึงนักเรียนไทยที่ยังศึกษาอยู่ในสหรัฐอเมริกาให้มาร่วมประชุมที่สถานทูต ณ กรุงวอชิงตัน ในเดือนพฤษภาคม ๒๔๘๕ เพื่อรับทราบสถานการณ์และให้ความร่วมมือโดยอาสาสมัครเป็นทหารในกองทัพของสหรัฐอเมริกา จึงได้รับการตอบรับจากนักเรียนไทยที่อยู่ในกรุงวอชิงตัน เข้าประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานทูต และที่ประชุมนั้นได้มีมติให้ก่อตั้ง “เสรีไทย” (Free Thai) ขึ้น



นายปรีดี พนมยงค์

ต่อจากนั้น มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มคนไทยเคลื่อนไหวต่อต้านญี่ปุ่นตามที่ระบุไว้ในหนังสือ “ขบวนการเสรีไทย” โดยสรุปมี ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคนไทยภายในประเทศ นำโดย นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ กลุ่มคนไทยในสหรัฐอเมริกา นำโดย ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และกลุ่มคนไทยในอังกฤษที่มีกลุ่มนักเรียนไทยในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญ

ต่อมาคนไทยทั้งสามกลุ่มนี้รวมตัวปฏิบัติการเป็นขบวนการ ได้รับการขนานนามว่า “ขบวนการเสรีไทย” คำ ๆ นี้จึงเป็นชื่อเรียกกลุ่มคนไทยที่ได้ร่วมปฏิบัติการในระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา ซึ่งก่อกำเนิดขึ้นตั้งแต่วันที่ญี่ปุ่นยก



นายควง อภัยวงศ์

## กองทัพบุกเข้าประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ในขณะที่รัฐบาลยังอยู่ภายใต้การนำของจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี การดำเนินงานของขบวนการเสรีไทยไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เนื่องจากขาดการประสานงานร่วมมือกัน และแม้เมื่อเสรีไทยจากอังกฤษและสหรัฐอเมริกาจะสามารถลอบเข้าประเทศได้ แต่ก็ยังไม่พ้นการจับกุมของตำรวจสันติบาล จนกระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีของ นายควง อภัยวงศ์ ความเคลื่อนไหวในการร่วมมือกันระหว่างคนทั้งสามกลุ่มจึงได้เริ่มขึ้น

แม้รัฐบาลของ นายควง อภัยวงศ์ จะแถลงนโยบายว่าจะร่วมมือกับฝ่ายญี่ปุ่นโดยใกล้ชิดตามสัญญาพันธกรณีที่มีต่อกันไว้ด้วยดี และให้ความร่วมมือกับญี่ปุ่นตามข้อเรียกร้องของญี่ปุ่นทุกประการ แต่ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้จัดตั้งบุคคลระดับหัวหน้าในองค์การต่อต้านญี่ปุ่นเป็นรัฐมนตรีด้วยกันหลายคน และให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของขบวนการเสรีไทยอย่างลับ ๆ

นอกจากนั้นกลุ่มผู้นำทางการเมืองและบุคคลสำคัญ ๆ หลายคนเริ่มทยอยกันเข้าร่วมในขบวนการเสรีไทย การปฏิบัติการเพื่อต่อต้านญี่ปุ่นในประเทศไทยจึงดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและจริงจัง มีการประสานงานในระหว่างกลุ่มผู้นำของขบวนการตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย โดยได้รับความช่วยเหลือจากฝ่ายสัมพันธมิตร

สหรัฐอเมริกาและอังกฤษส่งหน่วยปฏิบัติการลับมาประจำในกรุงเทพฯ ส่วนทางไทย นายปรีดี พนมยงค์ ได้ส่งนายทหารติดต่องานประจำที่กองบัญชาการของฝ่ายสัมพันธมิตรในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ เมืองแคนดี้ ลังกา เพื่อทำหน้าที่ติดต่อกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังได้คัดเลือกคนไทยทั้งทหาร ตำรวจและพลเรือน ไปรับภารกิจอวูรกับหน่วย โอ.เอส.เอส. (O.S.S. : Office of Strategic Services) ของ

สหรัฐอเมริกาและกองกำลัง ๑๓๖ (Force 136) ของอังกฤษที่อินเดียและศรีลังกา

กลุ่มเสรีไทยทั้งจากภายนอกและภายในประเทศที่ผ่านการฝึกจากกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตรเหล่านี้ ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ตามท้องที่ในจังหวัดต่าง ๆ โดยได้รับมอบหมายให้ฝึกพลพรรคใต้ดินของขบวนการเสรีไทย และมีการจัดตั้งโรงเรียนนายทหารสารวัตรและโรงเรียนนายสิบสารวัตรทหาร โดยรับสมัครนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักเรียนเตรียมปริญญามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง นักเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักเรียนเตรียมนายเรือ เพื่อฝึกให้เป็นผู้บังคับบัญชาของกองกำลังพลพรรคใต้ดิน เตรียมพร้อมที่จะทำการสู้รบกับกองทัพญี่ปุ่น ในวันที่สัมพันธมิตรกำหนด

นอกจากนั้น ยังมีงานด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คนไทยในประเทศร่วมกันต่อต้านญี่ปุ่น งานด้านการสืบข่าวด้านยุทธศาสตร์ทางทหารของญี่ปุ่น ตลอดจนงานรายงานสภาพดินฟ้าอากาศให้กับฝ่ายสัมพันธมิตรทราบ ซึ่งเป็นผลให้ฝ่ายสัมพันธมิตรสามารถปฏิบัติการทางทหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ แม้จะดำเนินการเป็นความลับอย่างยิ่ง แต่ก็มีได้รอดพ้นจากการสังเกตการณ์ของญี่ปุ่น เพียงแต่ญี่ปุ่นยังลังเลที่จะดำเนินการตอบโต้อย่างรุนแรงกับไทย อย่างไรก็ตาม การปะทะกันระหว่างขบวนการเสรีไทยกับกองทัพญี่ปุ่นไม่มีโอกาสเกิดขึ้น เพราะญี่ปุ่นยอมแพ้สงครามต่อฝ่ายสัมพันธมิตรเสียก่อน เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ สงครามมหาเอเชียบูรพาจึงยุติลง ประเทศไทยจึงรอดพ้นจากการเป็นสมรภูมิรบ ไม่ปรากฏความเสียหายทั้งชีวิต บ้านเรือนและทรัพย์สินมากนัก คงมีแต่เพียงภาระหน้าที่ที่จะต้องระงับปัญหาต่าง ๆ

อย่างไรก็ดี การดำเนินงานของขบวนการเสรีไทย ประกอบกับนโยบายทางการทูตของผู้นำทางการเมืองไทยในขณะนั้น สร้างคุณ

ประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อประเทศไทย ช่วยให้เกิดอำนาจต่อรองในการเจรจาทำความตกลงกับฝ่ายสัมพันธมิตรภายหลังสงคราม จนสามารถผ่อนหนักเป็นเบาลงได้

หลังจากการปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นในประเทศไทยสำเร็จเสร็จสิ้นแล้ว เสรีไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศก็สลายตัวลงในเวลาต่อมา ทิ้งไว้แต่เพียงความทรงจำที่ยังไม่ลืมนึกของ “กลุ่มเสรีไทย” ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ได้เล่าขานเป็นตำนานให้ลูกหลานรับรู้ว่า ครั้งหนึ่งในชีวิตเขาเคยกระทำหน้าที่อันสมควรที่จะปฏิบัติต่อชาติ สมกับการเกิดมาเป็นคนไทยคนหนึ่ง โดยมีได้หวังผลตอบแทนแต่อย่างใด

(รายละเอียดในเรื่อง ขบวนการเสรีไทย นี้ ผู้สนใจจะหาอ่านได้จากหนังสือ “ขบวนการเสรีไทย” ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามประกาศลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๘)

สำหรับการปฏิบัติงานประจำวันระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ก็ไม่ได้เป็นไปด้วยความราบรื่นนัก ต่างก็มีความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน ตามคำบอกเล่าของ พลโท ปุ่น วงศ์วิเศษ (ยศพันตรี ในขณะนั้น) เจ้า



พลโทปุ่น วงศ์วิเศษ

หน้าที่คนหนึ่งใน “กรมประสานงานพันธมิตร” ที่ทางฝ่ายรัฐบาลไทยจัดตั้งขึ้น เพื่อต้องการให้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่แก้ปัญหาความเข้าใจผิดซึ่งกันและกันของทั้งสองฝ่าย และเป็นหน่วยงานที่ฝ่ายญี่ปุ่นสามารถติดต่อกับฝ่ายไทย ไม่ว่าจะผ่านทางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ โดยไม่ต้องการให้ญี่ปุ่นไปติดต่อกับหน่วยงานฝ่ายไทยโดยตรงเพราะอาจเกิดความเข้าใจผิดกันได้

กรมประสานงานพันธมิตร จัดตั้งขึ้นในเดือนมีนาคม ๒๔๘๖ โดยปรับเปลี่ยนมาจาก

“กองอำนวยการคณะกรรมการผสม” ตั้งอยู่ที่ตึกรูปคล้ายสภาไคเอ็ตของญี่ปุ่น อยู่บริเวณสนามเสือป่า ตรงข้ามวัดเบญจมบพิตร นับว่าเป็นตึกที่สร้างขึ้นไว้เดิมเพื่องานฉลองรัฐธรรมนูญ มี พันเอก ไชย ประทีปะเสน เป็นเจ้ากรม ประกอบด้วย กองปกครอง กองการทหาร กองการคลัง กองการโยธา กองล่าม และกองการต่างประเทศ โดยมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ มาประจำอยู่ และทุกหน่วยขึ้นตรงต่อ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี

พลโท ปุ่น วงศ์วิเศษ เล่าถึงกรมประสานงานพันธมิตรว่า ทางด้านทหารนั้นมีหน้าที่ติดต่อโดยตรงกับหน่วยสารวัตรทหารญี่ปุ่น ซึ่งหน่วยสารวัตรทหารญี่ปุ่นนี้ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงควบคุมดูแลทหารญี่ปุ่นที่ออกมาออกกรมกองเท่านั้น แต่ดูเหมือนจะมีหน้าที่ในการหาข่าวด้วย โดยมีที่ทำการอยู่ที่ บ้านศาลาแดง (โรงแรมดุสิตธานีในปัจจุบัน) นอกจากนี้ยังมีหน่วยย่อยอยู่บริเวณตึกเยื้องกับภัตตาคารห้อยเทียนเหลา แลอีกแห่งหนึ่งที่ตึกบริษัทชาวไทยเดิมที่ถนนสาทร

เหตุการณ์สำคัญที่กรมประสานงานพันธมิตรเข้าไปแก้ปัญหา ก็คือ “เหตุการณ์ที่บ้านโป่ง” ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ ๖ เหตุการณ์เมื่อปลายปี ๒๔๘๗ และเหตุการณ์ที่เครื่องบินแบบลือคีสต์ ๒ ลำตัวของพันธมิตรบินมาทิ้งร่มลงที่ท้องสนามหลวง ทางฝ่ายญี่ปุ่นสงสัยว่าจะเป็นภาระกระทำของขบวนการเสรีไทย แต่ทางกรมประสานงานก็สามารถทำความเข้าใจให้ทางฝ่ายญี่ปุ่นเข้าใจได้ว่าเป็นการบินมาทิ้งเวชภัณฑ์ให้แก่ประชาชนด้วยเหตุผลทางด้านมนุษยธรรม รวมทั้งเหตุการณ์ที่สมาชิกของขบวนการเสรีไทยที่กระโดดร่มลงมา มีบางคนถูกจับกุมตัวได้ ต้องนำตัวมาสอบสวนทางกรมประสานงานก็ต้องเข้าร่วมทำหน้าที่ให้การช่วยเหลือและทำความเข้าใจกับฝ่ายญี่ปุ่น

เหตุการณ์สำคัญอีกเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นที่บ้านแม่สลิดเมื่อปลายปี ๒๔๘๗ เมื่อทหารญี่ปุ่นที่

ล่องแพลงมาตามลำน้ำปิงจากลำปาง ถูกชาวบ้านที่บ้านแม่สลิดยิงด้วยอาวุธปืนมาจากชายฝั่งที่เตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อปล้นเอาสิ่งของ และยังมีเหตุการณ์อื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย โดยเฉพาะในช่วงที่สถานการณ์ตึงเครียดมากขึ้นในตอนต้นปี ๒๔๘๘ ก่อนที่ญี่ปุ่นจะยอมแพ้ ซึ่งก็ตกเป็นหน้าที่ของกรมประสานงานพันธมิตรที่ต้องไปทำความเข้าใจกับทางฝ่ายญี่ปุ่น

เมื่อใกล้สิ้นสุดสงคราม สถานการณ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นเลวร้ายลงทุกวัน มีความขัดแย้งกันลับ ๆ ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่นชนิดที่พร้อมระเบิดใส่กันได้ตลอดเวลา

**ฝ่ายไทย :** ญี่ปุ่นรู้ตัวดีว่ากำลังจะพ่ายแพ้สงคราม หลังจากถอนตัวจากพม่าจึงเตรียมเข้าปลดอาวุธกองทัพไทย ในกรุงเทพฯ ทหารไทยก็

เตรียมพร้อมที่จะต่อสู้กับทหารญี่ปุ่น ส่วนเสรีไทยก็เตรียมตัวจะเข้าต่อสู้กองทัพญี่ปุ่นโดยเปิดเผย

**ฝ่ายญี่ปุ่น :** จากการเตรียมการของฝ่ายไทยทำให้ผู้บัญชาการระดับสูงของญี่ปุ่นตระหนักถึงความจำเป็นในการเพิ่มกำลังทหารญี่ปุ่นในประเทศไทยให้มากขึ้น โดยจัดตั้งกองพลน้อยที่ ๒๙ ขึ้นทำให้กองทัพประจำประเทศไทยของญี่ปุ่นเข้มแข็งขึ้น ต่อมาเมื่อกองทัพญี่ปุ่นประจำประเทศไทยเปลี่ยนสภาพเป็นกองทัพสู้รบขึ้น เรียกชื่อใหม่ว่า กองทัพที่ ๓๙ โดยนายพล นากามูระ เป็นผู้บัญชาการกองทัพนี้นี้ และปฏิบัติงานด้วยหลายประการ ซึ่งนายพล นากามูระปฏิบัติงานสมดังตั้งใจคือคงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของประเทศไทยจนถึงที่สุด

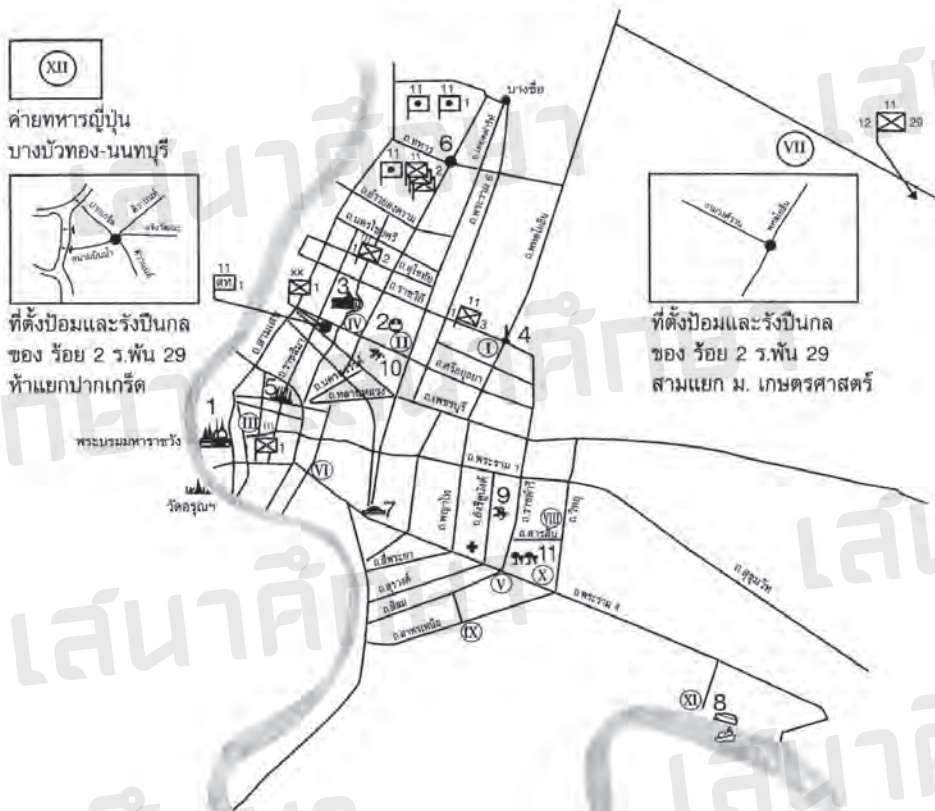


สถานีรถไฟบางกอกน้อย ถูกระเบิดเสียหายรุนแรงระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ ๒



บ้านศาลาแดง ศูนย์บัญชาการกองกำลังญี่ปุ่น

แผนที่สังเขป  
แสดงที่ตั้งหน่วยทหารไทย-ญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ  
ปี 2488 (1945)



- 1. พระบรมมหาราชวัง
- 2. พระราชวังสวนจิตรลดา
- 3. รัฐสภา
- 4. อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
- 5. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
- 6. สะพานแดง
- 7. หัวลำโพง
- 8. ท่าเรือคลองเตย
- 9. ราชกรีฑาสโมสร
- 10. ราชตฤณมัย
- 11. สวนลุมพินี
- 12. สนามเป้า

- I บก. ญี่ปุ่น (สนาม) (กรมการสัตว์)
- II บก. ไทย (สวนจิตรลดา)
- III กลาโหม
- IV กรมประสานงานไทย-ญี่ปุ่น และ บก.สารวัตรผสมไทย-ญี่ปุ่น
- V หน่วยสารวัตรญี่ปุ่น (ศาลาแดง) และสารวัตรผสม
- VI หน่วยแยกสารวัตรญี่ปุ่น (ห้วยเทียนเหลา) และสารวัตรผสม
- VII หน่วยสื่อสารญี่ปุ่น
- VIII บ้านนากรมระ (HSB)
- IX สโมสร (บ.ข้าวไทย)
- X ที่ตั้งหน่วยทหารญี่ปุ่น
- XI ค่ายนิวโลพี
- XII ค่ายบางบัวทอง
- XIII โรงพยาบาลทหารญี่ปุ่น



เสนาศึกษา

# รักไทย: อยุธยา ๒ ปฐมบทไทยรบพม่า

พ.ท.หญิง กรกมล สีขาว

พระไชยราชาธิราช

ที่มาของภาพ : <http://icezyman.blogspot.com/>

การปฏิรูปการปกครองในสมัยพระบรมไตรโลกนาถนำไปสู่การมอบอำนาจให้ขุนนางทางอ้อมและกลายเป็นชนชั้นที่มีอิทธิพลในสังคมอย่างมากเนื่องจากการปฏิรูปการปกครองของพระองค์ต้องใช้ขุนนางเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการงานเมือง ขุนนางจึงได้รับมอบอำนาจในการปกครองมากขึ้นกว่าแต่ก่อน การยกเลิกส่งเจ้านายไปปกครองเมืองพระยามหานครหรือหัวเมืองชั้นนอกในสมัยสมเด็จพระนเรศวรก็เป็นการลดทอนอำนาจของเจ้านายทางหนึ่ง ขณะเดียวกันก็ส่งผลให้ขุนนางมีอำนาจมากขึ้นเพราะมีอำนาจเต็มในการบริหารราชการงานเมืองที่ตนปกครองอยู่ จึงสามารถช่องสุ่มกำลังคนจัดการทหารได้โดยที่ยากต่อการที่ส่วนกลางจะควบคุมกำกับดูแลได้ทั่วถึง การมีฐานอำนาจในมือของขุนนางเช่นนี้เองที่นำไปสู่การแย่งชิงราชสมบัติและสถาปนาตนขึ้นเป็นกษัตริย์ของขุนนางชั้นผู้ใหญ่ที่มีอำนาจและกองกำลังในมือดังเช่น เจ้าพระยาอัครมหาเสนาบดีผู้แย่งชิงราชสมบัติ

จากพระอาทิตย์วงศ์และขึ้นครองราชย์สืบต่อ ทรงพระนามว่าพระเจ้าปราสาททอง

ชัยภูมิที่มีแม่น้ำล้อมรอบทำให้กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองเกาะที่สามารถเดินทางได้โดยทางเรือและสามารถติดต่อได้ทั้งตอนในแผ่นดินและผู้คนที่มาจากพื้นทะเล อยุธยาจึงเป็นดินแดนแห่งการพบปะผู้คนหลายเชื้อชาติหลากหลายศาสนา ทั้งฝรั่ง มังค่า แขก อินเดีย แขกมัวร์ คนจีน คนไทยและอื่น ๆ ผู้คนเหล่านี้เดินทางมาทำมาหากินแสวงโชค บ้างก็ตั้งรกรากถิ่นฐานเข้ารับราชการเป็นทหารกองอาสา อยุธยาจึงมีผู้คนหลายเชื้อชาติเข้ามาอาศัยในดินแดนพร้อมนำวิทยาการสมัยใหม่ของชาวตะวันตกเข้ามาในสังคม เช่น การเดินทางเข้ามาค้าขายที่อยุธยาของชาวโปรตุเกสในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ได้นำวิทยาการเกี่ยวกับอาวุธสงครามเข้ามาสู่การทหารของไทย เช่น การหล่อกระสุนดินดำ การทำปืนใหญ่ และการสร้างป้อมปราการ ทำให้กองทัพของอยุธยามีศักยภาพในการสงครามมากขึ้น สามารถ



ทหารอาสาอาหรับ

ที่มาของภาพ : <http://www.iseehistory.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=403772>

ทำสงครามแย่งชิงดินแดนมาอยู่ในปกครองมากมายหลายเมือง เช่น มะริด ตะนาวศรีของมอญ หรือมะละกาในแหลมมลายู อาณาจักรอยุธยาเมืองคู่ข้าวอยู่น้ำจึงมีดินแดนในปกครองกว้างขวางมากขึ้น การยกทัพเข้าแย่งชิงดินแดนเมืองเชียงกรานหรือมอญ เรียกว่า เติ้งกราย (อัตรัน) จากมอญซึ่งอยู่ติดแดนไทยบริเวณด่านเจดีย์สามองค์ของพระเจ้าตะเบ็งชเวตี้เป็นที่ไม่พอพระทัยของสมเด็จพระไชยราชาธิราชกษัตริย์อยุธยาเพราะทรงเห็นว่าเป็นการรุกรานไทยจึงโปรดให้แต่งทัพออกรบไม่ให้พม่ารุกกล้าเข้ามาในไทย กลายเป็นจุดเริ่มต้นของคู่สงครามไทยและพม่าตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

การสงครามครั้งนี้ได้มีทหารชาวโปรตุเกสเข้าร่วมกองทัพไปด้วย ๑๒๐ คน ซึ่งความสามารถในการรบของทหารกลุ่มนี้เป็นที่ประจักษ์แก่ไทย ผลของการสงครามครั้งแรกระหว่างไทยกับพม่านี้ กองทัพพม่าแตกพ่ายส่วนไทยได้เมืองเชียงกรานคืนมา สมเด็จพระไชยราชาธิราชทรงตอบแทนความดีความชอบให้กับทหารรับจ้างชาวโปรตุเกสโดยโปรดฯ พระราชทานที่ดินให้ชาวโปรตุเกสตั้งบ้านเรือนบริเวณบ้านดินเหนือคลองตะเคียนพร้อมพระราชทานอนุญาตให้สร้างโบสถ์สอนศาสนาคริสต์ได้ตามความพอใจ เกิดการสร้างวัดคริสตังและการเข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ของพวกบาทหลวงในเมืองไทยแต่นั้นมา



ทหารอาสาโปรตุเกสกับกองทัพไทยสมัยอยุธยา

ที่มาของภาพ : <http://www.iseehistory.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=403772>

พระอุปนิสัยกล้าหาญ และโปรดการศึกษาสงครามของพระเจ้าตะเบ็งชเวตี้กษัตริย์แห่งพม่า ในขณะนั้นได้รับราชสมบัติในเวลาบ้านเมืองกำลังบริบูรณ์และได้คู่มือการสงครามคนหนึ่งเป็นพระญาติวงศ์นามว่า บุเรงนอง แปลว่า พระเชษฐาธิราช ได้ช่วยกันคิดตระเตรียมกำลังเพื่อทำสงครามแผ่อาณาจักรให้กว้างขวางออกไปมากกว่าเดิม พระยาราวุธ พระเจ้าหงสาวดีราชโอรสของพระเจ้าธรรมเจดีย์ได้สิ้นพระชนม์ลง พระราชโอรสผู้มีพระชนมายุเพียง ๑๕ ชันษา ได้ครองราชย์สมบัติสืบต่อมิได้ ประพฤติตั้งมั่นในศีลธรรมกตัญญูราชกรณและอาณาประชาราษฎร์ได้รับความเดือดร้อน ทำให้บ้านเมืองเกิดความอ่อนแอไม่มั่นคง เป็นจังหวะให้พระเจ้าตะเบ็งชเวตี้ยกทัพเมืองตองอูมาตีเมืองหงสาวดีได้สำเร็จ จากนั้นทรงย้ายราชธานีมายังเมืองหงสาวดีก่อนไปตีมะตะอันเป็นเมืองของอุปราช



หมู่บ้านชาวโปรตุเกส



หมู่บ้านชาวโปรตุเกส ที่มาของภาพ : <http://m.donmueangairportthai.com/th/popular-destinations/1730/mu-ban-protuket-phra-nakhon-si-ayutthaya>

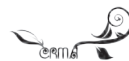


พระไชยราชาตีเมืองเชียงกรานคืนจากพม่า

ที่มาของภาพ : [http://2g.pantip.com/cafe/chalermthai/newmovie/suriyothai/sryt\\_p.html](http://2g.pantip.com/cafe/chalermthai/newmovie/suriyothai/sryt_p.html)

พระเจ้าหงสาวดีเมื่อรวบรวมหัวเมืองมอญสำเร็จจึงยกทัพมาตีเมืองเชียงกรานของไทยซึ่งอยู่ต่อแดนไทยทางด้านพระเจดีย์สามองค์เมื่อ พ.ศ. ๒๐๘๑

ครั้งนั้นสมเด็จพระไชยราชาธิราชกษัตริย์อยุธยาในเวลานั้นโปรดให้ยกทัพหลวงไปรบพม่าที่เมืองเชียงกรานมีชาวโปรตุเกสที่มาค้าขายอยู่ในกรุงศรีอยุธยาสมัครเป็นทหารอาสา ๑๒๐ คน ผลการรบที่เมืองเชียงกรานในครั้งนั้นไทยตีกองทัพพม่าแตกพ่าย ได้เมืองเชียงกรานกลับคืนมา เสร็จศึกครั้งนั้นสมเด็จพระไชยราชาธิราชทรงตอบแทนความดีความชอบของทหารอาสาชาวโปรตุเกสด้วยการพระราชทานที่ให้สร้างบ้านเรือนเหนือคลองตะเคียนพร้อมกับพระราชทานอนุญาตให้สร้างวัดคริสตศาสนาได้ตามพอใจ อยุธยาจึงมีวัดคริสตังและพวกราชทูตมาตั้งแต่นั้น



#### บรรณานุกรม

The King Maker เมื่อเราได้เห็นบทบาททหารต่างชาติสมัยอยุธยามากขึ้น. สืบค้นจาก <http://www.iseehistory.com/index.php?lay=show&ac=article&id=403772>

หมู่บ้านโปรตุเกส (พระนครศรีอยุธยา). สืบค้นจาก <http://m.donmueangairportthai.com/th/popular-destinations/1730/mu-ban-protuket-phra-nakhon-si-ayutthaya>

สุริโยทัย. สืบค้นจาก [http://2g.pantip.com/cafe/chalermthai/newmovie/suriyothai/sryt\\_p.html](http://2g.pantip.com/cafe/chalermthai/newmovie/suriyothai/sryt_p.html)

## ลาวสามนคร :

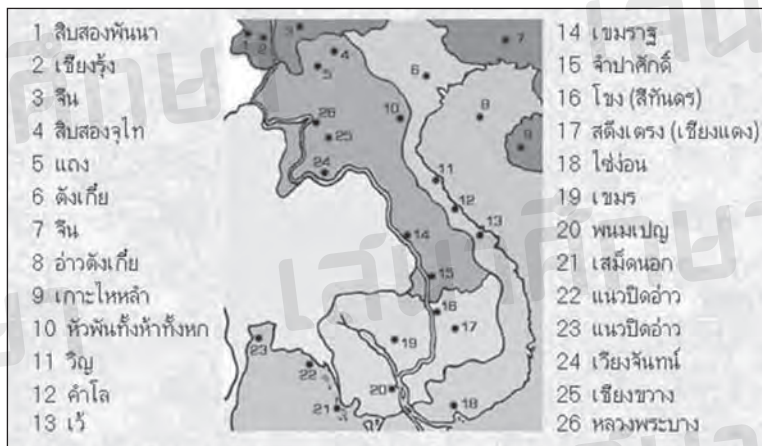
### หลวงพระบาง เวียงจันทน์และจำปาศักดิ์<sup>๑</sup>

พ.อ.หญิงชนมาต เทียมพิภพ

...กาลเมื่อก่อนนั้น ก็เป็นดินเป็นหญ้าเป็นฟ้าเป็นแถบ  
ผีและคนเที่ยวไปมาหากันบ่มีชาติ...

“พงศาวดารล้านช้าง”<sup>๒</sup>

**นับ**ตั้งแต่สมัยแรกเริ่มของประวัติศาสตร์ สมัยที่ผืนแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือคาบสมุทรอินโดจีนยังเป็นผืนแผ่นดินไร้พรมแดนนั้น ผู้คนหลายเผ่าพันธุ์ต่างมาตั้งถิ่นฐานชมรมกัน มีผลให้เกิดพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของผู้คนซึ่งมีลักษณะที่มีการผสมผสานกันด้านเผ่าพันธุ์และวัฒนธรรม ผู้คนมีความสัมพันธ์กันในมิติต่าง ๆ จนอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศหนึ่งใดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงเปรียบเสมือนการศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมดด้วย การศึกษาด้านอันแสดงการสถาปนาของสามนครสำคัญของประเทศลาวคือ หลวงพระบาง เวียงจันทน์ และจำปาศักดิ์ในบทความนี้อาจเป็นเครื่องแสดงปรากฏการณ์นี้ได้เป็นอย่างดี



(ที่มาภาพ : [www.t-pageant.com](http://www.t-pageant.com))

๑ ปรับปรุงจากบทความที่เคยตีพิมพ์ในคู่มือทัศนศึกษา, กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, เชียงใหม่ : เพื่อนใกล้บ้าน ตามเสด็จฯ ทัศนศึกษาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ นครหลวงเวียงจันทน์และเมืองหลวงพระบาง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘.

๒ “พงศาวดารล้านช้าง”, ประชุมพงศาวดารภาค ๑ ตอนปลายและภาค ๒ (กรุงเทพฯ: คุรุสภา, ๒๕๐๖), หน้า ๑๓๗.

ตำนานและพงศาวดารหลายฉบับได้เล่าสืบต่อกันมาว่า ในอาณาจักรเวียงจันทน์ใหญ่ไพศาลอันเป็นเขตติดต่อระหว่างประเทศจีน ลาว พม่า ไทย และเวียดนามในปัจจุบันนี้ ได้บังเกิดบ้านเมืองใหญ่น้อยของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อันเป็นบรรพบุรุษของผู้คนปัจจุบัน (โปรดดูแผนที่ประกอบ) ตำนานและพงศาวดารที่สำคัญ เช่น **พงศาวดารล้านนา** เล่าเรื่องของปู่เจ้าลาวจกผู้มีอำนาจเนื่องจากครอบครองจกหรือจอบเครื่องมือเครื่องใช้ที่สำคัญถึง ๕๐๐ ด้าม และเป็นหัวหน้าผู้คนสถาปนา “ศิริฐานนครเงินยางเชียงแสน” เจ้าของวัฒนธรรมหินตั้ง” อันเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์ร่วมทางวัฒนธรรมของผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือตำนานเรื่อง**ท้าวฮุ่งหรือขุนเจือง** ซึ่งเล่าว่า ท้าวฮุ่งได้ทำสงครามกับท้าววกเจ้านครปะกัน (หรือเชียงขวาง หรือเมืองพวนของเวียดนาม) หลังจากรบกันอยู่ถึง ๗ เดือน เจ้านครปะกันพลีชีพในการรบ ท้าวฮุ่งจึงได้ครองชัยชนะโดยการทำให้เพลิงไฟรพผล ปรากฏเป็น “ไผ่เหล้าเจือง” บนทุ่งไหหิน แขวงเมืองเชียงขวางจนถึงทุกวันนี้ ฯลฯ

ในเรื่องการสถาปนาหลวงพระบาง ศูนย์กลางของราชอาณาจักรล้านช้างหรือลาวในปัจจุบันนั้น **พงศาวดารล้านช้างและพงศาวดารหลวงพระบาง** เล่าว่า ฤาษีสองพี่น้องได้มาเทศนาสั่งสอนบรรดาสรรพสัตว์ใหญ่น้อยทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขง (ชาวลาวเรียกว่า แม่น้ำโขง) พร้อมทั้งได้ปักหลักหมายเขตสร้างบ้านสร้างเมือง ณ ดอย “ภูษี”<sup>๓</sup> บนฝั่งแม่น้ำโขงตรงบริเวณที่ลำน้ำคานไหลมาบรรจบ ฤาษีสองพี่น้องมีนิมิตเป็นต้นทองจึงเรียกชื่อเมืองนี้ว่า “เชียงทอง” และอีกชื่อหนึ่งคือ “ศรีสัตนาคนหุต” จากนิมิตที่นาคเจ็ดเศียรมาฟังเทศนา ต่อมาอาณาจักรแห่งนี้จึงมีชื่อว่า “กรุงศรีสัตนาคนหุตล้านช้างร่มขาว”

๓ หินตั้งเป็นเครื่องหมายกำหนดสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๔ หมายถึง ภูเขาของฤาษี

ตำนานอันแสดงการสถาปนาและพัฒนาการของหลวงพระบางยังเล่าต่อว่า ในเวลาต่อมาได้มีพานิช (พ่อค้า) จากเวียงจันทน์ได้ถ่อเรือมาค้าขายที่เชียงทอง ซึ่งในเวลานั้นได้ปรากฏชื่อ “เชียงดง” เป็นเมืองคู่จึงมีชื่อเรียกว่า “เมืองเชียงทองเชียงดง” ระหว่างเดินทางนั่นเอง พานิชเวียงจันทน์ได้ฝันว่า “มือขวาป้ายพระอาทิตย์ มือซ้ายป้ายพระจันทร์ สองเท้ายันกงล้อพระอาทิตย์” มหาเถระได้ทำนายความฝันนี้ว่า จะได้เป็นใหญ่ในเมืองเชียงทองเชียงดง พานิชผู้นี้เมื่อไปถึงเมืองเชียงทองเชียงดงก็ได้ทำคุณงามความดีเป็นที่เคารพของราษฎร ต่อมาจึงได้เป็นเจ้าผู้ครองเมืองเชียงทองเชียงดง และมีลูกหลานปกครองชาวเชียงทองเชียงดงสืบต่อ ๆ มา

ตำนานที่เล่าข้างต้นนี้สอดคล้องกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ว่า มีการค้นพบร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในอาณาจักรเวียงจันทน์ เช่น เครื่องมือหินกะเทาะ เครื่องที่ทำจากกระดูกสัตว์ ขวานหินขัด เครื่องมือสำริด และเหล็ก ฯลฯ ซึ่งแสดงพัฒนาการของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ย้อนหลังไปได้ราว ๑๐,๐๐๐ ปีเลยทีเดียว สันนิษฐานผู้คนที่ตั้งถิ่นฐานในยุคแรก ๆ นี้เป็นกลุ่มชาติพันธุ์มอญ-เขมร **พงศาวดารหลวงพระบาง** บอกลักษณะผู้คนสมัยแรกตั้งก่อนชาวลาวจะเข้ามาเป็นใหญ่ว่า “ปากกว้าง หูรี สูง ๘ ศอก” และ “เขาฝู่งนั้นลึบหายไปแล้ว”

ครั้นถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๖ กลุ่มชาติพันธุ์ไต-ลาวซึ่งเคยตั้งบ้านเมืองอยู่บริเวณเมืองแถนหรือกาหลง เวียดนามเรียกเบียนเตียนฟู (บริเวณรอยต่อของดินแดนสิบสองจุไทย (สิบสองเจ้าไทย) แขวงหัวพันห้าทั้งหก ทางด้านตะวันออก และตะวันออกเฉียงเหนือของหลวงพระบาง) ได้พากันอพยพลงมาปะปนกันกับผู้คนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิม ณ ที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนบน และแม่น้ำสาขา เช่น น้ำทา น้ำอูน น้ำคาน น้ำจิม ฯลฯ

ถิ่นเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ไต-ลาวนั้น หากพิจารณาตามแผนที่ปัจจุบัน แคว้นแคว้นของเจ้าไทยจะกินพื้นที่อาณาบริเวณเขตรอยต่อระหว่างประเทศจีน พม่า ไทย ลาว เวียดนาม โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ “สิบสองปันนา” ของพวกลื้ออยู่ทางตะวันตกติดกับพม่า “สิบสองจุไทยหรือสิบสองเจ้าไทย” ของผู้ไทยอยู่ตอนกลางติดกับจีน และทางตะวันออกติดกับแดนเวียดนามเรียก “พวน”

**พงศาวดารล้านช้าง** ได้เล่าเรื่องราวความเป็นมาของผู้คนในเวลานั้นว่า “พญาแถน” ได้ส่งขุนผู้ใหญ่ ได้แก่ แก้วเจ้าลาวเทิง และขุนผู้ปกครองลาวคนอื่น ๆ มาสร้างบ้านแปลงเมือง ณ ตำบลน่าน้อยอ้อยหนู (คือ เมืองแถน) แต่ขุนเหล่านั้นปกครองบ้านเมืองไม่เรียบร้อย “ทำนาได้ข้าวได้ปลาก็ปล้นไหว้วี ผีจึงโกรธบันดาลให้น้ำท่วมบ้านเมือง” หรือ “สร้างบ้านกับเป็เรื่อง สร้างเมืองกับกว้าง” ในที่สุดพญาแถนจึงได้ส่ง**ขุนบรม** (ลาวเรียก ขุนบูลม ไทยเรียก ขุนบรมมหาธาตุ) ลงมาปกครอง ขุนบรมเป็นผู้นำซึ่งมีความสามารถ “สร้างบ้านกับเป็เรื่อง สร้างเมืองกับสูง ฝูงไพร่ก็ไถนา ฝูงข้าก็พ้นไฮ้”<sup>๕</sup>

ขุนบรมเป็นปฐมวงศ์ของบ้านเมืองทั้งหลายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างแท้จริง เนื่องจากลูกชายทั้ง ๗ ได้แยกย้ายกันไปสร้างบ้านแปลงเมืองในที่ต่าง ๆ ลูกชายคนโต คือ **ขุนซัวหรือขุนลอ** ได้นำบริวารมายึดครองเมืองเชียงทองเชียงดง จึงได้เรียกชื่อเมืองตามชื่อขุนว่า เมืองซัว (ศิลาจารึกหลักที่ ๑ สุโขทัยและหลักฐานพม่าเรียกชวา) ขุนลอเป็นต้นราชวงศ์ของกษัตริย์ผู้ปกครองเมืองเชียงทองเชียงดงหรืออาณาจักรกรุงศรีสัตนาคณหุตล้านช้างร่มขาวตั้งแต่นั้นจนถึงลาวสิ้นราชวงศ์ใน พ.ศ.

๒๕๑๔



(ที่มาภาพ : [www.travel.kapook.com](http://www.travel.kapook.com))

ส่วนลูกชายคนอื่น ๆ ของขุนบรมได้แยกย้ายกันไปสร้างบ้านแปลงเมืองดังนี้ ขุนยี่ผาล้านครองเมืองต้าหอหรือหอแตหรือตาลีฟู ขุนสามจุลครองแคว้นหัวพันห้าทั้งหก (หรือบ้างก็ว่าไปครองเมืองบัวชุมหรือญวนแกวแคว้นดงเก็ย) ขุนไสมงครองเมืองโยนกนาคนครเชียงแสน ขุนจ้าวอินครองเมืองอโยธยา ขุนลกกลมครองเมืองคำเกิด (บ้างก็ว่าไปครองเมืองเชียงคมายอสาม อาณาจักรรามัญ) และขุนเจ็ดเจ็ยครองเมืองเชียงขวางหรือพวน (บ้างก็ว่าครองสิบสองจุไทยแทนขุนบรมผู้พ่อ)

ต่อมาหลังจากลูกหลานขุนลอได้ปกครองเมืองเชียงทองเชียงดงสืบทอดมาอีก ๒๒ รัชกาล ในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ สมัยพญาฟ้าจุ่มแห่งหล้าถรณ์กษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่งของราชอาณาจักรล้านช้าง พระเจ้ากรุงกัมพูชาได้พระราชทาน “พระบาง” พระพุทธรูปสำคัญมาประดิษฐาน ณ เมืองเชียงทองเชียงดง เมืองเชียงทองเชียงดงจึงได้เปลี่ยนนามเมืองเป็น “นครหลวงพระบาง” อันมีความหมายว่า “นครหลวงสถานที่ประดิษฐานพระบาง”

<sup>๕</sup> ตำนานตอนหนึ่งเล่าที่มาของพวกลาวและพวกซำซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในประเทศลาวว่า เมื่อพญาแถนได้ให้ปูลาวเทิงลงมาทำมาหากิน ณ น่าน้อยอ้อยหนูนั้น ต่อมาได้มีน้ำเต่าลูกหนึ่งเกิดขึ้น เมื่อน้ำเต่าโตเต็มที่แล้วปูลาวเทิงจึงจะน้ำเต่า เมื่อน้ำเต่าแตกได้มีผู้คนมากมายหล่นไหลออกมาจากน้ำเต่าอยู่ถึง ๓ วัน ๓ คืน พวกเข่าออกมาจากน้ำเต่าขณะที่ร้อนจึงมีสีผิวคล้ำ ส่วนพวกลาวออกมาทีหลังเมื่อน้ำเต่าเย็นแล้วผิวจึงมีสีขาว

นครหลวงพระบางได้เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านช้างจนกระทั่งใน พ.ศ. ๒๑๐๑ รัชสมัยพระเจ้าชัยเชษฐาธิราช<sup>๖</sup> ทรงขึ้นครองราชย์ในสมัยเดียวกับพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองกำลังแผ่อิทธิพลยึดครองบ้านเมืองไปทั่วสิบทิศ (ช่วงเวลาเดียวกับสมัยสงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑) พระเจ้าชัยเชษฐาธิราชทรงพิจารณาว่า นครหลวงพระบางมีที่ตั้งอยู่ใกล้ราชอาณาจักรพม่ามากเกินไป จึงทรงย้ายศูนย์กลางของราชอาณาจักรล้านช้างมาตั้งอยู่ ณ เวียงจันทน์ และขนานนามเมืองว่า “กรุงศรีสัตนาคนหุตอุดมราชธานีล้านช้างร่มขาวเวียงจันทน์” เวียงจันทน์จึงได้เป็นราชธานีของราชอาณาจักรล้านช้างตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

แม้ว่าพระเจ้าชัยเชษฐาธิราชและพระเจ้าแผ่นดินลาวในรัชกาลต่อมา ๆ ได้ทรงทำนุบำรุงกรุงเวียงจันทน์ จนเจริญรุ่งเรืองเป็นที่ประจักษ์ แต่ในความเป็นจริงนั้นเวียงจันทน์ (ภาษาลาวเขียนว่า “เวียงจัน” หมายถึง ไม้จันทน์) ได้รับการสถาปนามาก่อนหน้านั้นแล้วเป็นเวลานานนับศตวรรษ ตำนานการสถาปนาเวียงจันทน์มี ๓ ส่วนคือ **นิทานขุนบรม** เล่าว่า พระมหาปาสมันต์ พระสมณะทูตผู้นำพระพุทธศาสนาเถรวาทจากราชสำนักกัมพูชา ได้อาหากไม้จันทน์มาฝังไว้บริเวณปากร่องป่าสักเพื่อเป็นที่หมายของเมือง ส่วน **ตำนานพื้นเมืองบุรีจันทน์** เล่าว่า มีฤๅษี ๓ ตน ลงมาจากเขาควาย และได้หลักไม้จันทน์มาฝังที่ดอนสักขรณที่หรือดอนจันในปัจจุบัน เพื่อหมายเขตสร้างนครเวียงจันทน์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า ร่องรอยของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ของอาณาบริเวณแถบลาวตอนกลางนี้ตั้งแต่ยุคเริ่มแรกของประวัติศาสตร์ และมีพัฒนาการเรื่อยมาจนกระทั่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ปีมาแล้วที่ผู้คนในแดนดินสองฝั่งโขง กลุ่มแม่น้ำชี กลุ่มแม่น้ำมูล กลุ่มแม่น้ำน่าน และกลุ่มแม่น้ำโขงได้มีการติดต่อสัมพันธ์กัน ดังเห็นได้จากการค้นพบกลองมโหระทึก<sup>๗</sup> ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมเฉพาะของกลุ่มคนกระจัดกระจายทั่วไปในอาณาภูมิภาคแห่งนี้

ต่อมาในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ชี้ให้เห็น การตั้งถิ่นฐานของผู้คนที่มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกันในดินแดนอันกว้างใหญ่ไพศาลตั้งแต่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขง กลุ่มแม่น้ำชี ซึ่งมี “พระธาตุพนม” เป็นศูนย์กลาง กับดินแดน ที่ห่างไกลไปจนถึงราชอาณาจักรขอมและราชอาณาจักรในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังได้มีการค้นพบเมืองขนาดใหญ่ซึ่งมีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔ มีสภาพเป็นเมืองเอกแต่ที่กินอาณาบริเวณครอบคลุมเวียงจันทน์ในปัจจุบันและข้ามโขงมาถึงเมืองศรีเชียงใหม่ (ในหนองคายปัจจุบัน) อีกด้วย

เมื่อมาถึงตรงนี้จะจึงอาจกล่าวได้ว่า เวียงจันทน์ได้มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เป็นเมืองสำคัญในตอนกลางของกลุ่มแม่น้ำโขงควบคู่ไปกับนครหลวงพระบาง และยิ่งทวีความสำคัญเมื่อมีการย้ายราชธานีของราชอาณาจักรล้านช้างมาอยู่ ณ เมืองแห่งนี้ในรัชสมัยพระเจ้าชัยเชษฐาธิราช อย่างไรก็ตาม

๖ พระเจ้าชัยเชษฐาธิราชทรงเป็นโอรสในพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตกับพระราชธิดาพระเจ้ากรุงเชียงใหม่ ครั้น พ.ศ. ๒๐๘๙ กรุงเชียงใหม่ว่างกษัตริย์ เสนาบดีแสนท้าวพญาเชียงใหม่จึงได้อัญเชิญพระองค์ขึ้นเป็นกษัตริย์แห่งนพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่ ต่อมา พ.ศ. ๒๐๙๐ เมื่อพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตพระราชบิดาของพระองค์สิ้นพระชนม์ บ้านเมืองล้านช้างแตกแยกระส่ำระสาย เสนาบดีแสนท้าวพญาล้านช้างจึงได้อัญเชิญพระเจ้าชัยเชษฐาธิราชให้ทรงกลับไปปกครองราชอาณาจักรล้านช้าง ในการเสด็จกลับไปครั้งนี้พระองค์ได้ทรงนำพระแก้วมรกตจากกรุงเชียงใหม่ไปประดิษฐาน ณ กรุงล้านช้างด้วย

๗ กลองมโหระทึกเป็นสัญลักษณ์ของพิธีกรรมเพื่อความอุดมสมบูรณ์ ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล การแสดงสถานะภาพของหัวหน้าเผ่า และการนับถือสิ่งเหนือธรรมชาติ คือ ผีฟ้าหรือแถน ภาพที่ปรากฏบนกลองล้วนแสดงสัญลักษณ์ เช่น งู หมายถึง เจ้าแห่งบาดาลที่มานำหนองคลองบึง กบผู้ร้องเรียกฝน และสุนัขผู้นำข้าวจากฟ้ามาให้คนปลูก เป็นต้น

ก็ตามในการศึกษาประวัติศาสตร์ของอาณาจักรล้านช้าง การพิจารณาเมืองจำปาศักดิ์ศูนย์กลางของชาวลาวทางใต้ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับพระธาตุพนมมุนยรมจิตใจของผู้คนทั้งสองฝั่งโขง



(ที่มาภาพ : <http://pantip.com/topic/๓๐๕๑๒๗๕๕๕>)

บ้านเมืองทางตอนใต้ของราชอาณาจักรล้านช้างนั้นได้ปรากฏการสร้างบ้านแปลงเมืองควบคู่มา กับบ้านเมืองทางตอนกลางและตอนเหนือ ครั้นถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๒ จึงได้มีการปกครองภายใต้เจ้านายเชื้อพระวงศ์ที่สืบทอดจากขุนบรม อันมีผลให้ราชอาณาจักรล้านช้างในเวลานั้นแบ่งเป็น ๓ แคว้นที่ปกครองภายใต้กษัตริย์คือ นครหลวงพระบาง เวียงจันทน์และจำปาศักดิ์

เรื่องราวการสถาปนาจำปาศักดิ์นั้นเล่าสืบต่อกันมาว่า พ.ศ. ๒๑๙๗ เจ้านายในราชวงศ์ในเวียงจันทน์เกิดวิวาทแย่งชิงราชสมบัติกัน กลายเป็นสงครามกลางเมืองรบพุ่งฆ่าฟันกันนานนับสิบปี ในเวลานั้นได้ปรากฏพระสมณะซึ่งเป็นที่เคารพอย่างยิ่งในหมู่ชนสองฝั่งโขงคือ เจ้าราชครูโพนสะเม็ด ขุนนางท้าวพญาเวียงจันทน์เห็นว่าราษฎรศรัทธาเลื่อมใสท่านราชครูยิ่งนัก เกรงว่าจะเป็นที่ภัยต่อราชบัลลังก์ จึงคิดกำจัดท่านราชครูเสีย

พ.ศ. ๒๒๓๒ เมื่อเจ้าราชครูโพนสะเม็ดรู้ว่าภัยกำลังจะมาถึงตัวจึงได้รวบรวมญาติโยมลูกศิษย์ลูกหาราว ๓,๐๐๐ คน เล็ดลอดหนีจากเวียงจันทน์ในการอพยพครั้งนี้ท่านราชครูยังได้ให้อัญเชิญเจ้าหน่อกษัตริย์ราชโอรสพระเจ้ากรุงล้านช้างซึ่งสวรรคตไปแล้วและพระนางสุมังคะพระมารดาซึ่งต้องหลบหนีภัยสงครามให้ทรงร่วมไปกับขบวนอพยพด้วย ครั้นขบวนเดินทางมาถึงบ้านจิวพันลำสมสนุก ท่านราชครูได้ให้เจ้าหน่อกษัตริย์กับพระมารดาพักอยู่ ณ ที่นั้นก่อน เมื่อได้พบสถานที่ที่เหมาะสมแล้วก็จะกลับมารับ

ต่อจากนั้นเจ้าราชครูโพนสะเม็ดได้เดินทางล่องไปตามลำแม่น้ำโขง เมื่อผ่านไปยังสถานตำบลใดก็ได้ก่อให้เกิดตำนานอันแสดงวัตรปฏิบัติคุณงามความดีของท่านราชครู ที่สำคัญคือ การบูรณะปฏิสังขรณ์พระธาตุพนมครั้งใหญ่ในระหว่าง พ.ศ. ๒๒๓๓ - ๒๒๓๖ และการสถาปนาเจดีย์พนมเพ็ญ (หรือพนมเปญ) บนยอดเขา เขตอินทปัฐฐ์นครประเทศกัมพูชา<sup>๔</sup>

เหตุที่เจ้าราชครูโพนสะเม็ดสถาปนาเจดีย์พนมเพ็ญขึ้นนั้น เนื่องจากท่านราชครูได้พิจารณาแล้วเห็นว่าอาณาบริเวณรอบ ๆ เจดีย์พนมเพ็ญเป็นสถานที่ที่เป็นชัยภูมิเหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานอย่างไว้กัตามในที่สุดท่านราชครูก็ต้องพาครอบครัวญาติโยมของท่านอพยพต่อไป เพื่อไม่ให้ครอบครัวญาติโยมต้องเดือดร้อนจากการต้องเสียภาษีแก่พระเจ้าแผ่นดินกัมพูชา

ในเวลาต่อมา พ.ศ. ๒๓๕๕ พระเจ้าแผ่นดินกัมพูชาได้ย้ายเมืองหลวงจากบันทายเพชร (หรืออุดรมีชัย) มาตั้งอยู่ ณ บริเวณแห่งนี้ พนมเพ็ญหรือพนมเปญจึงได้กลายเป็นชื่อเมืองหลวงของกัมพูชามาจนถึงทุกวันนี้

<sup>๔</sup> ภายหลังบริเวณนี้จึงได้ชื่อว่า บ้านลาวเดิมหรือบ้านทะเลาย

บนเส้นทางอพยพอันยาวไกลนั้น นอกจาก พระธาตุพนมและเจดีย์พนมเพ็ญดังที่กล่าวมาแล้ว เจ้าราชครูโพนสะเม็ดได้สถาปนาอนุสรณ์สำคัญทาง พระพุทธศาสนาอื่น ๆ ไว้อีกนานับประการ เช่น การ ประดิษฐานพระปฏิมานาม “พระองค์แสน” ที่เมือง เชียงแตงหรือสตั้งแตง (ในเขตกัมพูชา) การสร้าง พระเจดีย์สูง ๔ ศอกและวิหารหลังหนึ่งบนเกาะ หลี่ผี ปัจจุบันคือ เมืองโขง เป็นต้น

จนกระทั่งในที่สุดด้วยกิตติศัพท์คุณงาม ความดีของเจ้าราชครูโพนสะเม็ด แสนท้าวพญา เมืองกาลละจำบากนาคบุรีจึงได้พากันเดินทางมา อัญเชิญท่านราชครูขึ้นปกครองเมือง อย่างไรก็ตาม เมื่อท่านเจ้าราชครูปกครองเมืองนั้น เนื่องจากท่าน เป็นพระภิกษุยอมไม่สามารถใช้ความรุนแรงปราบ ปราบโจรผู้ร้ายหรือระงับการทะเลาะวิวาทได้ เพราะ จะเป็นการผิดวินัยสงฆ์ ดังนั้นเพื่อให้บ้านเมืองสงบ สุข ท่านราชครูพร้อมด้วยไพร่พลจึงได้อัญเชิญเจ้า หน่อกษัตริย์จากบ้านจิวพันล้าสมสนุกมาขึ้นครอง



(ที่มาภาพ : <http://nakhu.com>)

ราชย์เป็นเจ้าเอกราชในลาวประเทศ และเปลี่ยน นามเมืองใหม่เป็น “จำปาศักดิ์”

ด้วยเหตุนี้เอง ราชอาณาจักรล้านช้างจึงได้ ประกอบด้วยลาวสามนครคือ นครหลวงพระบาง เวียงจันทน์และจำปาศักดิ์ ซึ่งปกครองโดยเจ้ามหา ชีวิตซึ่งมีขุนบรมเป็นปฐมวงศ์

การพินิจลาวสามนคร คือ นครหลวงพระบาง เวียงจันทน์ และจำปาศักดิ์อันเป็นนครที่ปกครอง โดยพระเจ้าแผ่นดินซึ่งสืบเชื้อสายต่อเนื่องมาจากขุน บรมในบทความนี้จึงอาจทำให้เราทุกคนได้ตระหนัก ว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศใดประเทศ หนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปรียบเสมือน การศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมดด้วย บรรพบุรุษของผู้คนใน ปัจจุบันได้สร้างบ้านแปลงเมืองอยู่กระจัดกระจาย กันและมีความสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การทำสงครามรบพุ่งกัน การเป็นทองแผ่น เดียวกัน โดยสมรส การค้าขาย หรือการแลกเปลี่ยน ทางวัฒนธรรม ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ของผู้คนซึ่งมีมา เป็นเวลาช้านานต้องถูกขัดจังหวะลงด้วยการขีดเส้น แบ่งเขตแดนรัฐชาติและนโยบายแบ่งแยกและ ปกครองของเจ้าลัทธิจักรวรรดินิยมอยู่ถึงราวหนึ่ง ศตวรรษ อันมีผลให้ญาติพี่น้องต้องพลัดพราก แยกแยกกันอยู่กันคนละประเทศ อีกทั้งยังได้เกิด ความขัดแย้งต่อสู้กันยาวนานอีกหลายสิบปีในยุค สงครามเย็น (ราวคริสต์ศตวรรษ ๑๙๕๐ - ๑๙๙๐) ผู้คนจำนวนมากต้องจำใจอพยพจากบ้านเกิด เมืองนอนไปอยู่ในดินแดนที่ห่างไกล ประเทศลาวก็ ไม่พ้นวงวนนี้ ความหวาดและอาลัยรักแผ่นดินถิ่น เกิดของผู้คนชาวลาวในยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านดัง กล่าว ปรากฏให้เห็นได้จากบางตอนของบทเพลง “ดวงจำปา” ซึ่งเป็นบทเพลงแสนรักของชาวลาวที่ว่า

“...โอ้...ดวงจำปา  
งามดั่งดวงดาว  
เกิดอยู่ภายใน  
เมื่อใดพลัดพราก  
บ้านเกิดเมืองนอน  
เป็นเพื่อนร่วมเหงา  
เจ้าดวงจำปา

บุปผาเมืองลาว  
ชาวลาวเพ็งใจ  
แดนดินล้านช้าง  
มิไปไกลจาก  
เฮียมจะเอาเจ้า  
เท่าสิ้นชีวา  
มาลางามยิ่งมิ่งเมืองลาว...”<sup>๙</sup>

เมื่อถึงกาลปัจจุบัน ผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ตระหนักถึงประวัติศาสตร์ที่มีมาร่วมกันและพยายามสรรสร้างความเป็น “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม” ขึ้น หากวันใดที่ความพยายามนั้นประสบผลสำเร็จ ถ้อยคำในพงศาวดารล้านช้างที่ว่า ...กาลเมื่อก่อนนั้น ก็เป็นดินเป็นหญ้าเป็นฟ้าเป็นแดน ฝี่และคน เทียวไปมาหากันบ่มีชาติ...ก็จะกลับมาเป็นความจริง อีกครั้ง



(ที่มาภาพ : www.bloggang.com)

“...เจ้าดวงจำปา มาลางามยิ่งมิ่งเมืองลาว...” ก็จะได้หวนคืนไปสู่ “สามนคร” อันสุขสงบบนฝั่งโขง ไม่ต้องจำจากไปไกลอีกต่อไป



### บรรณานุกรมและหนังสืออ่านเพิ่มเติม

เดิม วิชาภัยพจนกิจ. (๒๕๓๐). **ประวัติศาสตร์ลาว**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

“พงศาวดารล้านช้าง”. (๒๕๐๖). **ประชุมพงศาวดารภาค ๑ ตอนปลายและภาค ๒**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

สิลา วีระวงส์. (๒๕๓๙). **ประวัติศาสตร์ลาว** แปลโดย สมหมาย เปรมจิตต์. กรุงเทพฯ: มติชน.

สุรศักดิ์ ศรีสำอาง. (๒๕๔๖). **ล้านช้างล้านนา**. พิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ นายประสม ศรีสำอาง ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๖.

สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์, ม.ล. (๒๕๔๔). **จากหลวงพระบางถึงเวียงจันทน์**. กรุงเทพฯ: สายธาร.

<sup>๙</sup> ประพันธ์โดย ท่านอุตมะ จุลมณี อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลาว ท่านอุตมะได้แต่งเพลงนี้ขึ้นเพื่อสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวให้กับชาวลาวในยุคแห่งการเรียกร้องเอกราชจากเจ้าอาณานิคมฝรั่งเศส ดอกจำปาหรือดอกต้นทม เป็นดอกไม้ที่ชาวลาวนิยมปลูกแต่ในอดีตท่านอุตมะได้ใช้ดอกจำปาเป็นสื่อบอกถึงความรักแผ่นดินถิ่นเกิดของชาวลาว โดยใช้ทำนองขับท่อมหลวงพระบางในการเอื้อนเพลง ปัจจุบันชาวลาวได้เลือกดอกจำปาเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ (ที่มาข้อมูล : [http://www.geocities.com/ped\\_degreel/pbg/](http://www.geocities.com/ped_degreel/pbg/))

• จรวดนำวิถีต่อต้านอากาศยานแบบเอสเอ็ม-๓ (SM-3) ติดตั้งกับเรือพิฆาตจรวดนำวิถีของ กองทัพเรือสหรัฐอเมริกา และกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (JMSDF) ความเร็ว ๑๐.๒ มัค ระยะยิงไกล ๗๐๐ กิโลเมตร และระยะยิงสูง ๕๐๐ กิโลเมตร (SM-3 Block IA/B)

# ระบบต่อต้าน ขีปนาวุธทางยุทธวิธี

พล.อ.ทรงพล ไพนุพงศ์

**สงคราม**เกาหลีเกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๓ - วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ แม้ว่าการรบใหญ่ได้ยุติลงไปแล้วกว่า ๖๓ ปี แต่ความขัดแย้งยังคงอยู่ ความขัดแย้งได้พัฒนาเป็นความขัดแย้งใหม่เป็นผลให้คาบสมุทรเกาหลีกลายเป็นความขัดแย้งระดับนานาชาติ เกาหลีเหนือได้เพิ่มขีดความสามารถทางทหารอย่างมาก โดยเฉพาะด้านขีปนาวุธพิสัยกลาง จึงเป็นภัยคุกคามโดยตรงต่อประเทศเพื่อนบ้านอย่างญี่ปุ่น (ทางด้านทิศตะวันออก) และประเทศเกาหลีใต้ (ทางด้านทิศใต้)...บทความนี้กล่าวถึง ระบบต่อต้านขีปนาวุธทางยุทธวิธีของกองทัพญี่ปุ่นและกองทัพเกาหลีใต้

## ๑. กล่าวทั่วไป

คาบสมุทรเกาหลียังคงมีความขัดแย้งมายาวนาน พร้อมทั้งได้มีความตึงเครียดเกิดขึ้นเป็นระยะ มีการพัฒนาจากความขัดแย้งในระดับภูมิภาคไปสู่ความขัดแย้งในระดับนานาชาติ พร้อมทั้งนำมาซึ่งอำนาจทางทหารทั้งสามประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และรัสเซีย ต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องมาตั้งแต่ยุคของสงครามเกาหลี

ปัจจุบันกองทัพเกาหลีเหนือ มีกำลังทหารประจำการประมาณ ๑.๒๕ ล้านคน แยกเป็นกองทัพบก ทหาร ๑.๐๕ ล้านคน จัดกำลังรบเป็น ๑๕

กองทัพน้อย กำลังรบหลัก ๓๔ กองพล อาวุธที่สำคัญประกอบด้วย รถถัง ๓,๖๐๐ คัน รถรบทหารราบ (IFV) ๒๐๐ คัน รถเกราะ ๑,๖๐๐ คัน ปืนใหญ่ ๓,๕๐๐ กระบอก และจรวดหลายลำกล้อง ๒,๐๐๐ หน่วยยิง กองทัพอากาศ ทหาร ๔๓,๐๐๐ นาย เรือดำน้ำดีเซลไฟฟ้า ๒๙ ลำ (เรือดำน้ำดีเซลไฟฟ้าชั้นโจมิโฮ ขนาด ๑,๘๓๐ ตัน รวม ๒๕ ลำ) เรือฟริเกต ๓ ลำ เรือคอร์เวต ๖ ลำ และเรือตรวจการณ์ ๔๒๐ ลำ หน่วยป้องกันชายฝั่ง ๑๒ กรมดำเนนกลยุทธ (มีกำลังรบ ๑๒-๑๕ กองร้อย) และกองทัพอากาศทหาร ๘๐,๐๐๐ คน มีเครื่องบินรบ ๙๔๐ เครื่อง (เครื่องบินที่ทันสมัยที่สุดคือ เครื่องบินขับไล่แบบ



ภาพกราฟฟิกบริเวณพื้นที่ทะเลญี่ปุ่น เส้นทางการบินขีปนาวุธของกองทัพเกาหลีเหนือที่จะผ่านน่านฟ้าประเทศญี่ปุ่น

มิก-๒๙ พัลครัม รวม ๔๐ เครื่อง)

## ๒. ภัยคุกคามทางทหารในคาบสมุทรเกาหลี

เกาหลีเหนือได้เริ่มต้นพัฒนาขีปนาวุธพิสัยกลาง (MRBM) การทดสอบการยิงมีข้อจำกัดมากเนื่องจากมีพื้นที่น้อย จึงทำการยิงให้เต็มขีดความสามารถจะต้องทำการยิงมาได้เฉพาะทางด้านตะวันออกที่ต้องผ่านทะเลญี่ปุ่นเข้าน่านฟ้าของประเทศญี่ปุ่น เป็นการล้ำน่านฟ้าของประเทศญี่ปุ่นจึงนำมาสู่ความขัดแย้งใหม่ซึ่งจะมีความยุ่งยากในการแก้ปัญหาระหว่างประเทศ ขีดความสามารถของขีปนาวุธพิสัยกลางจะเป็นภัยคุกคามต่อประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีใต้ ขีปนาวุธแบบโรดอง-I (Rodong-I) ระยะยิงไกลประมาณ ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ กิโลเมตร ความเร็ว ๗ มัค และเพดานบินสูง ๑๖๐ กิโลเมตร กองทัพเกาหลีเหนือประจำการประมาณ ๓๐๐ ลูก พร้อมด้วยเครื่องยิงเคลื่อนที่ ๕๐ ฐานยิง ต่อมาพัฒนาขีปนาวุธเป็นรุ่นเตปโดง-๑ (Taepodong-1) และขีปนาวุธรุ่นใหม่แบบมูซูดัน (Musudan/BM-25) ขนาดยาว ๑๒.๐ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕



ขีปนาวุธแบบมูซูดัน (Musudan) ชนิด พื้น-สู่-พื้น ติดตั้งบนยานยนต์ชนิดล้อ ที่ร่วมในพิธีสวนสนาม ระยะยิง ๒,๕๐๐-๔,๐๐๐ กิโลเมตร ของกองทัพเกาหลีเหนือ

เมตร หัวรบหนัก ๑,๐๐๐-๑,๒๐๐ กิโลกรัม (โดยประมาณ) และระยะยิงไกล ๒,๕๐๐-๔,๐๐๐ กิโลเมตร (โดยประมาณ) ติดตั้งบนยานยนต์ชนิดล้อประสบความสำเร็จในการทดสอบการยิง เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เกาหลีเหนือมีหน่วยกองกำลังกองทัพบุกยุทธศาสตร์จัดตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้บังคับบัญชาชั้นยศพลโท คาดว่าจะประจำการด้วยขีปนาวุธประมาณ ๑,๐๐๐ ลูก

## ๓. ขีปนาวุธกับปฏิบัติการทางทหารในอดีต

สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ - วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดย กองทัพอิรักได้ทำการยิงขีปนาวุธประเภทพื้นสู่พื้นแบบสกัด (Scud) จำนวน ๘๘ ลูก ทำการยิงเข้าสู่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ๔๖ ลูก และประเทศอิสราเอล ๔๒ ลูก มีระยะยิงไกล ๓๐๐ กิโลเมตร หัวรบดินระเบิดแรงสูงขนาด ๕๘ กิโลกรัม เมื่อตกสู่พื้นที่เป้าหมายได้ทำลายอย่างกว้างขวางตามความรุนแรงของดินระเบิด บางส่วนถูกยิงสกัดโดยจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานแบบแพทริออต (Patriot) ขณะที่กำลังโคจร เป็นครั้งแรกที่มีการยิงสกัดขีปนาวุธในอากาศ (มีความยุ่งยากในการยิงสกัด ตั้งแต่ตรวจจับขีปนาวุธได้ ทำการพิสูจน์ทราบ และพื้นที่เป้าหมาย ฐานยิงจรวดนำวิถีในเส้นทาง



ขีปนาวุธแบบสกัด (Scud) ของกองทัพอิรักที่ถูกยิงต่อต้าน โดยจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานแบบแพทริออต (Patriot) ระหว่างสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๓๔



จรวดนำวิถีแบบแพทริออต แพ็ค-๓ (Patriot PAC-3) ของกองกำลังป้องกันตนเอง ญี่ปุ่น (JGSDF) ขณะทำการสาธิตการตั้งยิง จรวดมีความเร็ว ๔.๑ มัค ระยะยิงไกล ๒๐ กิโลเมตร และระยะยิงสูง ๒๔,๒๐๐ เมตร

โคจรจะได้รับทราบอย่างรวดเร็วพร้อมทั้งการคำนวณที่รวดเร็ว และแม่นยำ)

#### ๔. ระบบต่อต้านขีปนาวุธทางยุทธวิธี

ประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีใต้ ประจําการด้วยจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานรุ่นใหม่แบบแพทริออต (Patriot PAC-3) มีขีดความสามารถสูงในการยิงทำลายเครื่องบินรบของฝ่ายคุกคาม เมื่อสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามคือขีปนาวุธพิสัยกลางชนิดพื้นสู่อากาศจากประเทศเกาหลีเหนือ จึงเป็นภัยคุกคามโดยตรงต่อความมั่นคงของทั้งสองประเทศ ระบบป้องกันที่สำคัญประกอบด้วย

##### ๔.๑ ระบบแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า

##### ๔.๑.๑ กองกำลังป้องกันทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF)

กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่นมีระบบแจ้งเตือนภัยทางอากาศที่ทันสมัย ประจําการด้วยเครื่องบินแบบอี-๒ซี (E-2C Hawk-eye) รวม ๑๓ เครื่อง ฐานทัพอากาศมิซาวา (Misawa Air Base) และแบบอี-๗๖๗ (E-767) รวม ๔ เครื่อง เพดานบินสูง ๑๒,๒๐๐ เมตร (๔๐,๑๐๐ ฟุต) ทำการบินติดต่อกันได้นาน ๑๓ ชั่วโมง ประจําการที่ฐานทัพอากาศฮามามัตสึ (Hamamatsu Air Base) สามารถใช้ระบบเรดาร์ตรวจการณ์เป้าหมายทางอากาศได้ไกลกว่า ๔๐๐ กิโลเมตร สามารถแจ้ง

เตือนภัยคุกคามทางอากาศได้อย่างรวดเร็วเพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องสามารถที่จะมีเวลาในปฏิบัติการต่อภัยคุกคาม

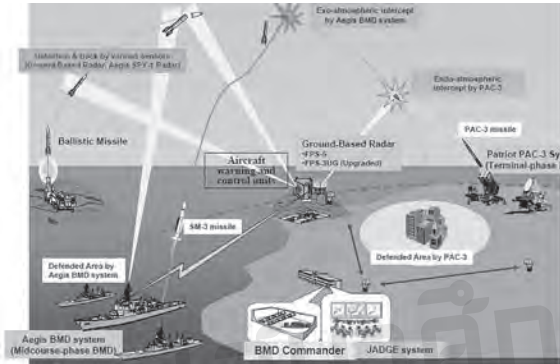
##### ๔.๑.๒ กองทัพอากาศเกาหลีใต้ (ROKAF)

กองทัพอากาศเกาหลีใต้มีระบบแจ้งเตือนภัยทางอากาศที่ทันสมัย ประจําการด้วยเครื่องบินแบบโบอิง-๗๓๗ (Boeing-777 AEW&C) รวม ๔ เครื่อง ราคา ๑.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ ประจําการ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ได้รับมอบเครื่องลำที่สี่ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕) มีระบบเรดาร์ตรวจการณ์เป้าหมายทางอากาศได้ไกลกว่า ๔๐๐ กิโลเมตร สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามทางอากาศได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องสามารถมีเวลาในปฏิบัติการต่อภัยคุกคาม

##### ๔.๒ ระบบต่อต้านขีปนาวุธ

##### ๔.๒.๑ กองกำลังป้องกันทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF)

กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นทางอากาศญี่ปุ่นสามารถที่จะใช้จรวดนำวิถีแบบแพทริออต แพ็ค-๓ (Patriot PAC-3) ชนิดพื้นสู่อากาศ เป็นหน่วยป้องกันภัยทางอากาศประจําฐานทัพอากาศมีทั้งสิ้น ๖ หน่วย ได้ทำการยิงทดสอบที่ฟอร์ท บลิสส์ (Fort Bliss) รัฐเท็กซัส เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.



ภาพกราฟฟิกระบบต่อต้านขีปนาวุธ ของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (จากเรือพิฆาต และจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยาน) จากภัยคุกคามขีปนาวุธพื้นสู่อากาศ จะเข้าสกัดขณะที่ขีปนาวุธโคจรอยู่ในอากาศก่อนที่จะกระทบเป้าหมาย

เครื่องบินเตือนล่วงหน้าทางอากาศแบบโบอิง ซี-๗๖๗ กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ (JASDF) ประจำการรวม ๔ เครื่อง เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๘-๑๐ นาย (ไม่รวมนักบินอีก ๒ นาย) ทำการบินที่ความสูง ๑๒,๒๐๐ เมตร และทำการบินนาน ๑๓ ชั่วโมง

### ๒๕๕๔ ผลการยิงทดสอบประสบความสำเร็จ

กองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น (JMSDF) ประจำการด้วยเรือพิฆาตจรวดนำวิถีชั้นคองโก (Kongo) ขนาด ๙,๕๐๐ ตัน รวม ๔ ลำ และเรือพิฆาตจรวดนำวิถีชั้นอทาโก (Atago) ขนาด ๑๐,๕๐๐ ตัน รวม ๒ ลำ ติดตั้งจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานชนิด เรือ-สู่อากาศ แบบเอสเอ็ม-๓ (SM-3/RIM-161) น้ำหนัก ๑.๕ ตัน ขนาดยาว ๖.๕๕ เมตร ความเร็ว ๑๐.๒ มัค ระยะยิงไกล ๗๐๐ กิโลเมตร และระยะยิงสูง ๕๐๐ กิโลเมตร (SM-3 Block-IA/B) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับมอบลูกจรวดแบบเอสเอ็ม-๓ (SM-3 Block-IA) จำนวน ๑๐๒ ลูก จากประเทศสหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำการปรับปรุงเรือพิฆาตชั้นอทาโก (Atago) รวม ๒ ลำ เป็นเงิน ๔๒๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในระบบอำนาจการรบให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น

มีการทดสอบการยิงจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานแบบเอสเอ็ม-๓ (SM-3 Block-IIA มีระยะยิงไกล ๒,๕๐๐ กิโลเมตร ระยะยิงสูง ๑,๕๐๐ กิโลเมตร และมีความเร็ว ๑๕.๒๕ มัค) ระหว่างเรือรบสหรัฐอเมริกาและเรือรบกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น (JMSDF) เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ บริเวณชายฝั่งทะเลของมหาสมุทรด้านรัฐ

แคลิฟอร์เนีย ผลการยิงทดสอบประสบความสำเร็จ

### ๔.๒.๒ กองทัพอากาศเกาหลีใต้ (ROKAF)

กองทัพอากาศเกาหลีใต้สามารถที่จะใช้จรวดนำวิถีแบบแพทริออต แพ็ค-๓ (Patriot PAC-3) ชนิดพื้นสู่อากาศ หน่วยป้องกันภัยทางอากาศประจำฐานทัพอากาศ เป็นหน่วยขนาดกองพลน้อยต่อสู้อากาศยานรวม ๓ หน่วย (กองพลน้อยที่ ๑, กองพลน้อยที่ ๒ และกองพลน้อยที่ ๓) ประจำการรวม ๘ กองร้อย อยู่ในระหว่างการปรับปรุงจากรุ่นเก่าแพทริออต แพ็ค-๒ (Patriot PAC-2) ให้เป็นรุ่นใหม่คือ แพทริออต แพ็ค-๓ (Patriot PAC-3) พ.ศ. ๒๕๕๗ จัดซื้อลูกจรวดแพทริออต แพ็ค-๓ (Patriot PAC-3) จำนวน ๑๓๖ ลูก เป็นเงิน ๑.๔๐๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ

### ๔.๓ ระบบอาวุธตอบโต้

#### ๔.๓.๑ กองกำลังป้องกันทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF)

กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่นประจำการด้วยเครื่องบินขับไล่แบบเอฟ (F-15J/DJ) นำเข้า ประจำการที่กองบินที่ ๒ (ฝูงบิน ๒๐๑ และฝูงบิน ๒๐๓) ฐานทัพอากาศชิโตเซ่, กอง



เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศรุ่นใหม่แบบ อี ๒ดี (E-2D) กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น จัดหาเข้าประจำการรวม ๔ เครื่อง เป็นเงิน ๑.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ อยู่ระหว่างเตรียมการรับมอบเข้าประจำการ



เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบอี-๗๓๗ (E-737 AEW) ของกองทัพอากาศเกาหลีใต้ เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๖-๑๐ นาย เพดานบินสูง ๑๒,๕๐๐ เมตร ความเร็ว ๘๕๓ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และบินได้ไกล ๖,๔๘๒ กิโลเมตร

บินที่ ๖ (ฝูงบิน ๓๐๓ และฝูงบิน ๓๐๖) ฐานทัพอากาศโคมัตซุ, กองบินที่ ๗ (ฝูงบิน ๓๐๕) ฐานทัพอากาศฮยาคุริ, กองบินที่ ๘ (ฝูงบิน ๓๐๔) ฐานทัพอากาศทะเลซุซุกิ และกองบินที่ ๘๓ (ฝูงบิน ๒๐๔) ฐานทัพอากาศนาฮา เครื่องบินมีความเร็วสูง ๒.๕ มัค สามารถที่จะเข้าปฏิบัติการขับไล่และทำการโจมตีได้ในพิสัยที่ไกล (ด้วยการเติมน้ำมันทางอากาศแบบ KC-676 รวม ๔ เครื่อง ฐานทัพอากาศโคมากิ) ประจำการรวม ๒๒๓ เครื่อง (ได้รับการปรับปรุงใหม่แล้ว)

#### ๔.๓.๒ กองทัพอากาศเกาหลีใต้ (ROKAF)

กองทัพอากาศเกาหลีใต้ประจำการด้วยเครื่องบินขับไล่โจมตีชนิดสองที่นั่งแบบ เอฟ-๑๕ (F-15K) ประจำการที่กองบินขับไล่ทางยุทธวิธีที่ ๑๑ (ฝูงบิน ๑๐๒, ฝูงบิน ๑๒๒ และฝูงบิน ๑๑๐) ประจำการรวม ๖๑ เครื่อง เครื่องบินมีเจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๒ นาย มีความเร็วสูง ๒.๕ มัค มีรัศมีทำการ ๑,๒๗๐ กิโลเมตร เพดานบินสูง ๑๘,๒๐๐ เมตร (๖๐,๐๐๐ ฟุต) ติดตั้งระบบอาวุธใต้ปีกน้ำหนักรวม ๑๐,๔๐๐ กิโลกรัม (๒๓,๐๐๐ ปอนด์) สามารถที่จะทำการทิ้งลูกระเบิดนำวิถีแบบเจดาม (JDAM: Joint Direct Attack Munition) มีความแม่นยำสูงโดยใช้

ระบบนำวิถีแบบจีพีเอส (GPS) ขนาด ๑,๐๐๐ ปอนด์ (มีชื่อเรียกว่า CBU-32 Mk-83) และลูกระเบิดขนาด ๒,๐๐๐ ปอนด์ (มีชื่อเรียกว่า CBU-31 Mk-84)

### ๕. ระบบต่อต้านขีปนาวุธทางยุทธวิธี ในอนาคต

#### ๕.๑ กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (JSDF)

กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น มีโครงการปรับปรุงใหม่ระบบจรวดนำวิถีต่อสู้อากาศยานแพทริออตรุ่น แพ็ค-๓ (Patriot PAC-3) ให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น สำหรับป้องกันภัยทางอากาศเพื่อสกัดขีปนาวุธแบบมุซุดัน (Musudan) ของกองทัพอากาศเหนือ จะเริ่มดำเนินการใน พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑

กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น กำลังเตรียมการรับมอบเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศรุ่นใหม่แบบอี-๒ดี (E-2D Advanced Hawkeye) จำนวน ๔ เครื่อง เป็นเงิน ๑.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ จัดหาเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เครื่องบินมีความทันสมัยกว่ารุ่นเก่ามาก

#### ๕.๒ กองทัพเกาหลีใต้

กองทัพเกาหลีใต้อยู่ระหว่างเตรียมการติดตั้งระบบป้องกันขีปนาวุธแบบทัต (THAAD: Terminal



ภาพกราฟฟิกระบบป้องกันขีปนาวุธแบบทัด (THAAD) ผลิตจากประเทศสหรัฐอเมริกา จะสกัดขีปนาวุธ ขณะที่กำลังโคจรเข้าหาพื้นที่เป้าหมาย

High Altitude Area Defense) ร่วมกับกองทัพสหรัฐอเมริกา จะสกัดขีปนาวุธพิสัยกลางขณะที่กำลังโคจรเข้าหาพื้นที่เป้าหมาย (ได้รับการคัดค้าน

จากสาธารณรัฐประชาชนจีน และรัสเซีย)

## ๖. บทสรุป

เกาหลีเหนือมีขีดความสามารถทางด้านขีปนาวุธพิสัยกลาง จึงเป็นภัยคุกคามต่อประเทศเพื่อนบ้านโดยตรงที่มีความขัดแย้งอยู่พร้อมทั้งความขัดแย้งเดิมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข เป็นผลให้เพื่อนบ้านทั้งสองประเทศคือ ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ต้องเพิ่มขีดความสามารถทางทหารในการต่อต้านขีปนาวุธพิสัยกลาง ทั้งระบบต่อต้านขีปนาวุธทางยุทธวิธีและทางยุทธศาสตร์ในอนาคต เพื่อจะป้องกันตนเองจากภัยคุกคามและให้มีความมั่นคงของประเทศ



### บรรณานุกรม

๑. THE WORLD DEFENCE ALMANAC 2015, Asia and Far East, P. 306-355.
๒. [http://en.wikipedia.org/Medium-range\\_ballistic\\_missile](http://en.wikipedia.org/Medium-range_ballistic_missile)
๓. [http://en.wikipedia.org/wiki/RIM-161\\_Standard\\_Missile-3](http://en.wikipedia.org/wiki/RIM-161_Standard_Missile-3)
๔. [http://en.wikipedia.org/wiki/Japan\\_Maritime\\_Self-Defense\\_Force](http://en.wikipedia.org/wiki/Japan_Maritime_Self-Defense_Force)
๕. [http://en.wikipedia.org/wiki/MIM-104\\_Patriot](http://en.wikipedia.org/wiki/MIM-104_Patriot)
๖. [http://en.wikipedia.org/wiki/McDonnell\\_Douglass\\_F-15E\\_Strike\\_Eagle](http://en.wikipedia.org/wiki/McDonnell_Douglass_F-15E_Strike_Eagle)
๗. <http://en.wikipedia.org/wiki/Rodong-1>
๘. [http://en.wikipedia.org/wiki/Japan\\_Self\\_Defense\\_Forces](http://en.wikipedia.org/wiki/Japan_Self_Defense_Forces)
๙. [http://en.wikipedia.org/wiki/Republic\\_of\\_Korea\\_Armed\\_Forces](http://en.wikipedia.org/wiki/Republic_of_Korea_Armed_Forces)
๑๐. <http://en.wikipedia.org/wiki/Scud>

# หมายเหตุแห่งสยาม

## วีรกษัตริย์นักรบ แห่งกรุงศรีอยุธยา

พลาดิษฐ์ สิทธิธัญกิจ

ในประวัติศาสตร์ไทยมีเหตุการณ์สงครามที่บันทึกเป็นหมายเหตุถึงการเสียกรุงศรีอยุธยาแก่ข้าศึกอยู่ ๒ วาระ แม้ว่าจะพยายามไม่คิดว่าเป็นการเสียประเทศไปทั้งหมดก็ตาม แต่สภาพที่บ้านเมืองไม่มีอำนาจปกครองแผ่นดินโดยสมบูรณ์หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒ นั้น ทำให้ต้องสร้างกำลังรบและความกล้าหาญในการทำสงครามประกาศอิสรภาพโดยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จนมีชัยชนะในการยุทธหัตถี และทำให้กรุงศรีอยุธยาสามารถมีอำนาจครองแผ่นดินสืบราชวงศ์ต่อมา จนถึงวาระสุดท้ายของกรุงศรีอยุธยาจากเหตุการณ์เสียกรุงแก่ข้าศึก ใน พ.ศ. ๒๓๑๐ จนยากที่ใครจะรักษาแผ่นดินไว้ได้ แต่ด้วยการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวของนายทหารและผู้กล้าทั้งหลายนั้น ในไม่ช้ากำลังคนไทยโดยการนำของพระยาตาก (สิน) ก็สามารถรวบรวมกำลังผู้กล้าหาญในยามบ้านแตกสาแหรกขาดนั้นมาเป็นแผ่นดินเดียวกันคืนได้ และสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยาที่ถูกทำลายย่อยยับเกินกำลังที่จะบูรณะฟื้นฟูได้

๑. วีรกรรม สมเด็จพระนเรศวรมหาราช  
วีรกรรมครั้งแรกของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาในการยุทธหัตถีในสงครามนั้น ได้สร้างพระเกียรติยศให้กรุงศรีอยุธยาเป็นอิสรภาพจากอำนาจของข้าศึกโดยสมบูรณ์ ซึ่งเหตุการณ์ก่อนหน้านั้น พระองค์ได้ตัดสินใจพระทัยประกาศอิสรภาพพร้อมกับเตรียมกำลังป้องกันประเทศอย่างกล้าหาญพร้อมกับทหารกล้าทั้งหลาย ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีคนไทยคนใดที่ไม่รู้จักสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถ วีรกษัตริย์สองพระองค์ที่เคียงคู่กันทำสงครามกู้อิสรภาพให้กับแผ่นดินกรุงศรีอยุธยา จึงเป็นหมายเหตุของแผ่นดินที่ทำให้ทุกคนได้เกิดทุนถึงวีรกรรมนั้นมาจนวันนี้

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช หรือสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๒ เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระมหาธรรมราชา เจ้าสหายราชวงศ์สุโขทัยและพระวิสุทธิกษัตริย์ พระราชธิดาในสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ และพระสุริโยทัย พระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๐๙๘ ณ พระราชวังจันทน์ เมืองพิษณุโลก มีพระเชษฐภคินีคือ พระสุพรรณกัลยา มีพระอนุชาคือ สมเด็จพระเอกาทศรถ

พระนามของพระองค์นั้นปรากฏในเอกสารว่า “พระนเรศ” แต่คนทั่วไปเรียกว่า “พระองค์ดำ” เมื่อขึ้นครองราชสมบัติเป็นกษัตริย์ทรงมีพระนามว่า สมเด็จพระนเรศวรราชาธิบดี หรือ “พระนเรศวร” ตามที่ปรากฏในจดหมายเหตุ พระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๑๓๓ ครองราชย์อยู่ ๑๕ ปี เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๑๔๘ รวมพระชนมพรรษา ๕๐ พรรษา

ตลอดรัชกาลของพระองค์นั้นทรงทำสงครามหลายครั้งและพระองค์ได้กู้เอกราชหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒ ทรงสู้รบทรงแผ่อำนาจจนมีอาณาจักรกว้างใหญ่ไพศาล นับตั้งแต่ประเทศพม่าตอนใต้ทั้งหมด กล่าวคือ จากฝั่งมหาสมุทรอินเดียด้านตะวันตกไปจนถึงฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันออก ทางทิศใต้ได้ดินแดนตลอดถึงแหลมมลายู ด้านทิศเหนือมีดินแดนถึงฝั่งแม่น้ำโขงโดยตลอด และรวมไปถึงรัฐไทใหญ่บางรัฐด้วย

เมื่อครั้งพระองค์ยังทรงพระเยาว์นั้น พระองค์ทรงประทับอยู่พระราชวังจันทน์ เมืองพิษณุโลก จนกระทั่ง พระเจ้าบุเรงนองยกทัพมาตีเมืองพิษณุโลก ครั้นเมื่อพระมหากษัตริย์พม่า อูปราชาครองเมืองพิษณุโลก ยอมอ่อนน้อมต่อหงสาวดีจึงทำให้พิษณุโลกต้องเป็นเมืองประเทศราชของหงสาวดีในครั้งนั้นพระเจ้าบุเรงนองได้ขอพระนเรศวรไปเป็นตัวประกันยังหงสาวดีใน พ.ศ. ๒๑๐๗ ทำให้พระองค์ต้องจากบ้านเมืองไปตั้งแต่มีพระชนมายุเพียง ๙ พรรษา

ด้วยความที่พระองค์เอาพระทัยใส่ต่อการเป็นนักรบมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ มีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว แม้พระองค์จะถูกนำไปเป็นตัวประกันถึงหงสาวดีก็ได้ทรงห่วนไหว ครั้นที่อยู่ในเมืองหงสาวดีก็ได้แสดงความปรีชาสามารถให้ปรากฏหลายต่อหลายครั้ง ซึ่งมีเรื่องราวเล่าขานถึงการประลองอาวุธและไต่ชนพนันบ้านเมือง

หลังจากพระเจ้าบุเรงนองเข้ากรุงศรีอยุธยาได้เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒ วันอาทิตย์ เดือน ๙ แรม ๑๑ ค่ำ แล้วได้สถาปนาพระมหากษัตริย์เป็นกษัตริย์ครองกรุงศรีอยุธยาในฐานะประเทศราชของหงสาวดีพร้อมกับได้ขอพระนเรศวรกลับคืนโดยพระเจ้าบุเรงนองนั้นได้ขอพระสุพรรณกัลยาไปแทน การที่พระนเรศวรไปประทับอยู่หงสาวดีถึง ๖ ปีนั้นทำให้พระองค์ได้เรียนรู้ภาษา นิสัยใจคอ ตลอดจนจรรยาบรรณสำคัญในการสงครามของพม่า ซึ่งนับเป็นทุนในการคิดอ่านหาหนทางสู้กับพม่า เมื่อพระเจ้าหงสาวดีสามารถตีกรุงศรีอยุธยาได้นั้น ได้อ้างว่าข้าราชการในกรุงศรีอยุธยาเกลียดชังสมเด็จพระมหากษัตริย์ จึงต้องนำผู้คนจากหัวเมืองเหนือที่เคยใช้สอยลงมารับราชการในกรุงศรีอยุธยาเป็นจำนวนมาก ทำให้เมืองเหนือมีผู้คนน้อยลงจึงต้องหาไพร่พลใหม่

ครั้นเมื่อพระนเรศวรเสด็จกลับมาถึงกรุงศรีอยุธยาใน พ.ศ. ๒๑๑๕ สมเด็จพระมหากษัตริย์พม่าจึงได้ให้ พระนเรศวรเป็นพระมหาอุปราชไปครองเมืองพิษณุโลก แล้วพระองค์ได้เตรียมการเพื่อกอบกู้เอกราชของกรุงศรีอยุธยา ครั้งนั้นพระองค์ทรงระดมชายฉกรรจ์เข้าฝึกเป็นกำลังรบจนมีความสามารถท่ามกลางการไร้กำลังที่เข้มแข็ง ด้วยเมื่อคราวเสียกรุงฯ นั้นข้าศึกได้กวาดต้อนเอาแม่ทัพนายกองและชายฉกรรจ์ไปยังเมืองหงสาวดีเสียส่วนใหญ่

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๑๑๓ พระยาละแวกหรือสมเด็จพระบรมราชา กษัตริย์เขมร ซึ่งเป็นเมืองขึ้นอยุธยาแต่ครั้งสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑๐ นั้นเห็นว่ากรุงศรีอยุธยาบอบช้ำจากการทำสงครามกับพม่าและเสียกรุงไปนั้นจึงถือโอกาสยกกองทัพเข้ามาซ้ำเติมโดยยกกำลังพล ๒๐,๐๐๐ นาย เข้ามาทางเมืองนครนายก เมื่อมาถึงกรุงศรีอยุธยาได้ตั้งทัพอยู่ที่ตำบลบ้านกระทุ่มแล้วเคลื่อนพลเข้าประชิดพระนครและได้เข้ามายื่นช้างบัญชาการรบอยู่ในวัดสาม

พินหาร รวมทั้งวางกำลังพลรายเรียงเข้ามาถึงวัดโจง  
ฮ่องต่อไปถึงวัดกุฎีทอง และนำกำลังพล ๕,๐๐๐  
นาย ช้าง ๓๐ เชือก เข้ายึดแนวหน้าวัดพระเมรุราชิ  
การามพร้อมกันให้ทหารลงเรือ ๕๐ ลำแล่นเข้ามา  
ปล้นพระนครตรงมุมเจ้าสนุก

ในครั้งนั้นสมเด็จพระมหาธรรมราชาเสด็จ  
ออกบัญชาการการรบป้องกันพระนครเป็นสามารถ  
กองทัพเขมรพยายามยกพลเข้าปล้นพระนครอยู่ ๓  
วัน ไม่สำเร็จจึงยกกองทัพกลับไปและได้กวาดต้อน  
ผู้คนชาวบ้านนาและนครนายกกลับไปยังประเทศ  
เขมรเป็นจำนวนมาก ต่อมาใน พ.ศ. ๒๑๑๗ ในขณะที่  
สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช และพระนเรศวร  
ได้ยกกองทัพไปช่วยพระเจ้าหงสาวดีเข้าตีเมืองศรี  
สัตตนาคนหุตนั้น พระยาละแวกได้ถือโอกาสยก  
กองทัพมาทางเรือเข้าตีกรุงศรีอยุธยาอีกครั้งหนึ่ง  
ขณะที่ทัพกรุงศรีอยุธยานั้นยกไปถึงหนองบัวลำภู  
เมืองอุดรธานี พระนเรศวรทรงประชวรเป็นไข้ทรพิษ  
คราวนั้นพระเจ้าหงสาวดีได้โปรดให้ทัพอยุธยา  
ยกทัพกลับไป และทันเวลาที่กรุงศรีอยุธยาถูกทัพเขมร  
เข้าโจมตี โดยเขมรได้ยกทัพเข้ามาถึงกรุงศรีอยุธยา  
เมื่อเดือนอ้าย พ.ศ. ๒๑๑๘ ได้ตั้งทัพชุมนุมพลอยู่ที่  
ตำบลขนอนบางตะนาวและลอบแฝงเข้ามาอยู่ในวัด  
พนัญเชิง รวมทั้งใช้เรือ ๓ ลำเข้าทำการปล้นชาว  
เมืองที่ตำบลนายกาย ฝ่ายกรุงศรีอยุธยานั้นได้ใช้ปืน  
ใหญ่ยิงไปยังป้อมค่ายนายกายถูกข้าศึกล้มตายเป็น  
อันมาก แล้วให้ทหารเอาเรือออกไปทำลายให้ข้าศึก  
ออกมารบพุ่ง จากนั้นก็หลอกล่อให้ข้าศึกรุกไล่เข้า  
มาในพื้นที่ที่เป็นระยะยิงหวังผลของปืนใหญ่ เมื่อ  
ข้าศึกเข้ามามากแล้วก็ระดมยิงปืนใหญ่ถูกทหาร  
เขมรตายและแตกพ่ายกลับไปในที่สุด

ใน พ.ศ. ๒๑๒๑ พระยาจันจันตู่ ขุนนางจีน  
ของกัมพูชา ได้รับอาสน์กสิษฐา กษัตริย์ของเขมร  
เข้ามาปล้นเมืองเพชรบุรี แต่ต้องพ่ายแพ้ตีเข้าเมือง  
ไม่ได้ครั้งจะกลับกัมพูชาก็เกรงว่าจะต้องถูกลงโทษ  
จึงพาสมัครพรรคพวกทำที่เข้ามาสวามิภักดิ์อยู่กับ  
กรุงศรีอยุธยา โดยสมเด็จพระมหาธรรมราชาทรงชูป

เลี้ยงไว้ ต่อมาไม่นานพระยาจันจันตู่ได้ลอบหนีลง  
เรือสำเภานี้ออกไป เวลานั้นพระนเรศวรมหาราชมี  
พระชนมายุได้ ๒๔ พรรษา ทรงตระหนักในพระทัย  
ดีว่า พระยาจันจันตู่หนีเข้ามาสืบข่าวให้เขมร  
พระองค์จึงเสด็จลงเรือกราบกันยาริบบตามเรือสำเภา  
นั้นไป พระเอกาทศรถเสด็จลงเรือไปด้วยอีกลำหนึ่ง  
เรือพระที่นั่งได้ตามไปทันเมื่อเรือสำเภาใกล้จะ  
ออกปากน้ำ พระยาจันจันตู่จึงปืนต่อสู้ พระนเรศวร  
จึงเร่งเรือพระที่นั่งขึ้นหน้าเรือลำอื่นแล้วทรงประทับ  
ยืนยิงพระแสงปืนกลับที่หน้ากันยาไล่กระชั้นชิด  
เข้าไปจนข้าศึกยิงมา ถูกวางพระแสงปืนแตกอยู่กับ  
พระหัตถ์ก็ไม่ยอมหลบ พระเอกาทศรถเกรงจะเป็น  
อันตราย จึงตรัสสั่งให้เรือที่ทรงมานั้นเข้าไปบังเรือ  
สมเด็จพระเชษฐาธิราชก็พอดีกับเรือสำเภาของพระยาจัน  
จันตู่ได้ลมจึงแล่นหนีออกทะเลไปได้ เรือรบไทยเป็น  
เรือเล็กสู้คลื่นลมไม่ไหวจำต้องถอยชบวนกลับขึ้นมา  
ตามลำน้ำได้พบกับสมเด็จพระมหาธรรมราชาที่คุม  
กำลังลงเรือหนุนตามมาที่เมืองพระประแดง ทรง  
กราบทูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ทรงทราบ แล้วเคลื่อน  
ชบวนกลับสู่พระนคร

ด้วยพระปรีชาสามารถในการรบอย่างกล้า  
หาญจนเป็นที่ประจักษ์หลายครั้งหลายคราวนั้น ครั้น  
ยิ่งนานวันความกล้าแกร่งของพระนเรศวรได้ทำให้  
การเป็นผู้นำนั้นปรากฏชัดในการสู้รบอย่างชัดเจน  
จนเป็นที่กล่าวถึงวีรกรรมแห่งพระเกียรติยศโดย  
ทั่วไป การทำสงครามข้างเขมรนั้นยังไม่จบได้ง่าย  
ด้วยเขมรนั้นยังเชื่อว่ากรุงศรีอยุธยายังอ่อนแออยู่  
จะเป็นโอกาสให้เข้ามาปล้นชิงได้ ดังนั้นใน พ.ศ.  
๒๑๒๓ กษัตริย์กัมพูชาได้ให้พระทศราชาและพระ  
สุรินทรราชาคุมกำลังประมาณ ๕,๐๐๐ นาย ประกอบ  
ด้วยช้าง ม้า ลาดตระเวนเข้ามาทางหัวเมืองด้าน  
ตะวันออก แล้วเคลื่อนกำลังเข้ามายังเมืองสระบุรี  
และเมืองอื่น ๆ โดยหมายจะปล้นทรัพย์สินและจับ  
ผู้คนไปเป็นเชลย ประจวบกับเวลานั้นพระนเรศวรได้  
เสด็จลงมาประทับอยู่ที่กรุงศรีอยุธยาพอดี เมื่อ  
พระองค์ล่วงรู้ข่าวข้าศึกจึงทูลขอกำลังทหารประจำ

พระนคร ๓,๐๐๐ นาย ด้วยกำลังไพร่พลที่น้อยกว่า  
เขมรนั้นพระนเรศวรได้วางกลศึกหลอกล่อจน  
สามารถเข้าโจมตีทัพหน้าของเขมรให้แตกหนีกลับ  
ไป ฝ่ายพระทศราชา และพระสุรินทรราชาเมื่อเห็น  
ทัพหน้าแตกยับเยินไม่ทราบแนวว่าทัพอยุธยาที่มีกำลัง  
มากนักอยู่ไหนจึงเร่งถอยกลับไปทางนครราชสีมา  
แต่ก็ถูกทัพอยุธยาที่ล่องไปดักทางคอยอยู่ก่อนแล้ว  
เข้าโจมตีซ้ำเติมอีก ทัพเขมรทั้งหมดจึงเร่งถอยหนี  
กลับไปกรุงกัมพูชา การวางแผนรบครั้งนี้ทำให้พระ  
นเรศวรเป็นที่เคารพยำเกรงแก่แม่ทัพนายกอง และ  
ทหารทั้งปวงจนมีกิตติศัพท์ลือไปถึงกรุงหงสาวดี  
ผลจากการรบครั้งนี้ได้ทำให้เขมรไม่กล้าลอบมา  
โจมตีหัวเมืองต่าง ๆ จนถึงพระนครอีกต่อไป

เมื่อพระเจ้าบุเรงนองแห่งเมืองหงสาวดี  
สิ้นพระชนม์นั้น เมืองหงสาวดีได้ผลัดเปลี่ยนแผ่นดิน  
ใหม่ โดยนันทบุเรง พระโอรสได้ขึ้นครองราชสมบัติ  
สืบต่อจากพระเจ้าบุเรงนอง คราวนั้นพระนเรศวรได้  
คุมทัพและเครื่องราชบรรณาการไปถวายแก่เมืองหง  
สาวดีตามราชประเพณีของเมืองที่เป็นประเทศราช  
ในครั้งนั้นเจ้าฟ้าเมืองคัง ซึ่งเป็นเมืองออกของเมือง  
หงสาวดีแข็งเมือง ไม่ยอมส่งเครื่องราชบรรณาการ  
ไปถวายพระเจ้านันทบุเรง ทำให้เมืองหงสาวดีได้จัด  
ทัพขึ้น ๓ ทัพ โดยมีพระมหาอุปราชา พระโอรสของ  
พระเจ้านันทบุเรงทัพหนึ่ง พระสังขัตต์ โอรสของเจ้า  
เมืองตองอูทัพหนึ่ง และทัพหนึ่งให้ทัพอยุธยาที่พระ  
นเรศวรคุมมา ร่วมกันยกไปปราบปรามเมืองคังโดย  
หวังจะให้เป็นเกียรติยศแก่ทัพมหาอุปราชา พระ  
โอรส ในครั้งแรกลูกทัพพระมหาอุปราชาบุกเข้าโจมตี

เมืองคังก่อน ปรากฏว่าตีไม่สำเร็จ ต่อมาทัพพระ  
สังขัตต์ได้เข้าโจมตีก็ต้องผิตหวังล่าถอยกลับมาอีก  
เช่นกัน สุดท้ายทัพพระนเรศวรได้เข้าโจมตีเมืองคัง  
และได้ชัยชนะ ซึ่งก่อนนั้นพระนเรศวรได้พิจารณา  
เห็นว่าเมืองคังนั้นตั้งอยู่บนที่สูง พระองค์จึงวางแผน  
การยุทธจัดทัพใหม่ แบ่งกำลังส่วนหนึ่งซึ่งมีไม่มาก  
นักทำทีเข้าโจมตีด้านหน้า โดยให้กำลังส่วนใหญ่  
ของพระองค์เข้าตีด้านหลัง ในขณะที่ทัพทั้งสองเข้า  
สู้รบไปก่อนนั้น พระองค์ได้ใช้เวลาว่างสำรวจจนรู้  
ทางลับที่จะบุกเข้าสู่อ้อมเมืองคังได้ จึงทำให้ทัพอยุธยา  
เข้าโจมตีเมืองคังแตกโดยง่ายตาย พระนเรศวรได้  
จับเจ้าฟ้าเมืองคังถวายแก่พระเจ้านันทบุเรงที่เมือง  
หงสาวดีและมีความชอบจนเป็นที่ยกย่องในที่  
ประชุมทัพ ชัยชนะของทัพอยุธยาเข้าตีเมืองคังได้นั้น  
ได้ทำให้เมืองหงสาวดีเริ่มรู้ว่าทัพอยุธยานั้นมีความ  
กล้าแข็งในการสงครามอย่างหวั่นเกรงยิ่งกว่าแต่  
ก่อน โดยเฉพาะพระสังขัตต์ และพระมหาอุปราชา  
นั้นมีความละเอียดต่อการประลองศึกในครั้งนี้ที่ผู้การ  
รบของทัพอยุธยาไม่ได้ ยิ่งเมื่อได้รู้ว่าทัพเขมรที่ยก  
ทัพมาवादต้อนผู้คนในเมืองนครราชสีมาและหัว  
เมืองขึ้นในนั้นถูกทัพของพระนเรศวรโจมตีแตกพ่าย  
กระจัดกระจายและเลิกทัพถอยกลับไปด้วยแล้วก็  
เริ่มมีความหวาดระแวงมากขึ้น

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

# เรียนภาษาอังกฤษ จากสถานการณ์ปัจจุบัน

Learning English from Current Affairs

อาจารย์ไก่

ในยุคที่การสื่อสารมีความรวดเร็วจับใจอย่างมาก ข่าวสารต่าง ๆ จากแหล่งข่าวต่างประเทศสามารถแพร่ภาพและเสียงมายังผู้รับข่าวสารรอบโลกได้ในเวลาหลังจากนั้นไม่นานหรือแม้กระทั่งเหตุการณ์นั้น ๆ กำลังเกิดขึ้น (Real time) และช่องทางในการรับข่าวสารก็มีมากมายและสะดวกสบายเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย การเรียนภาษาโดยอาศัยข้อมูลภาษาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการใช้ภาษาต่างประเทศสามารถฝึกใช้ภาษาได้อย่างทันสมัยสถานการณ์ ผู้เขียนเองได้ใช้ประโยชน์ของยุค Information Technology รุ่งเรืองนี้ในการนำเสนอวิชา “ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ปัจจุบัน” : “English in Current Affairs” ซึ่งเป็นวิชาเลือกของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๔ นนร.ได้รับการเปิดแผ่ตนเองกับข่าวสารที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ฝึกการฟังเพื่อเพิ่มทักษะในการฟังให้มีประสิทธิภาพ ได้อภิปรายถกเถียงในประเด็นต่าง ๆ โดยใช้คำศัพท์ที่ได้รับมาเพิ่มพูนต่อยอดคลังคำศัพท์ที่ตนเองสะสมเอาไว้ และยังสามารถสรุปและวิเคราะห์เรื่องราวพร้อมแสดงความคิดเห็น โดยการบันทึกเป็นข้อเขียนได้อีกด้วย

ในช่วงปลายเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ข่าวสารที่น่าสนใจสามารถนำมาเป็นบทเรียนได้ก็คือ

เรื่อง “Brexit” : Britain Exit ซึ่งหมายถึงการลงประชามติ (referendum) ของชาวอังกฤษ (British voters) เพื่อที่จะออกจากประชาคมยุโรป (exit the European Union) นนร.ได้ฟังข่าวจากหลายสำนักและยังได้อ่านข้อมูลเรื่อง Brexit จากบทความต่าง ๆ

ผู้เขียนจะยกตัวอย่างบทความจาก The New York Times : Brexit Explained : 7 Questions About What It Means and Why It Matters

เริ่มจากคำว่า “Brexit” – ทางภาษาศาสตร์ Brexit เป็นคำที่เกิดจากขบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของคำในภาษา (Morphological process) ที่เรียกว่า “Blending” เกิดจากการนำเอาส่วนของคำที่มากกว่าหนึ่งคำมาผสมกัน นั่นคือ Britain + Exit = Brexit อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็น “Portmanteau of the words” = a word formed by combining two other words and formed ex. “Jeggings” is a portmanteau from “jeans” and “leggings” คำว่า “portmanteau” เองเป็นคำที่มาจากภาษาฝรั่งเศส แปลว่าเสื้อคลุมหนา ๆ เป็นการใช้คำเปรียบเทียบเหมือนนำคำมาสวมเสื้อคลุม (ผู้เขียน) หรืออาจเรียกว่าเป็นชื่อเล่น (nickname) ของการแสดงประชามติของชาวอังกฤษ ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ประชาคมตินี้มีเพื่อให้

ชาวอังกฤษเลือกว่าจะยังคงอยู่หรือออกจาก EU “Should the United Kingdom remain a member of the European Union or leave the European Union?”

ชาวอังกฤษที่สนับสนุนการออกจาก EU (Pro - Brexit advocates) เชื่อว่าการออกจาก EU เป็นการปกป้องหรืออาจเป็นการนำกลับคืนมาซึ่งอัตลักษณ์ของชาติในเรื่องวัฒนธรรม ความมีอิสรภาพพึ่งพาตนเองได้ และความมีตัวตนในโลก (to protect, or perhaps restore, the country's identity : its culture, independence and place in the world) โดยมีจุดยืนในการต่อต้านการอพยพเข้าเมืองของคนต่างด้าว (opposition to immigration)

ชาวอังกฤษที่ต้องการอยู่ต่อก็ไปแย้งในเรื่องที่ว่า การคงอยู่ต่ออาจจะมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศอังกฤษ (“Remain” supporters typically agree that staying in the Union is better for the British Economy.)

เหตุการณ์นี้ยังสะท้อนถึง “Euroskepticism” ซึ่งก็คือความสงสัยไม่มั่นใจ และการต่อต้าน EU เนื่องจาก EU เริ่มมีปัญหาเรื่องการสร้างภาวะด้านผู้อพยพเข้าเมือง และการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ

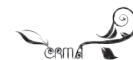
แล้วจะเกิดอะไรขึ้นหลังจาก Brexit มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ (consensus) ว่าการออกจาก EU จะทำให้มีผลทางลบต่ออังกฤษ อย่างน้อยก็ในระยะเวลาดสั้น ๆ อังกฤษจะไม่สามารถเข้าถึงตลาดเสรีของ EU ได้ (Union's open markets) จะทำให้สูญเสียการค้าและการลงทุน (lose trade and investment) และการสูญเสียแรงงานต่างด้าว (labor force of immigrants) อาจทำให้เกิดการชะงักงันของการผลิต การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการลดลงของโอกาสในการทำงาน (leading to lower productivity, slower economic growth and decreased job

opportunities) และ Brexit อาจทำให้เกิด “Scexit” ซึ่งเป็นคำศัพท์ใหม่อีกคำหนึ่งซึ่งอาจเป็นประเด็นต่อไปในอนาคต นั่นก็คือ Scotland + Exit นั่นหมายถึง ชาว scots อาจมีประชามติใหม่ (new referendum) ที่จะตัดสินใจเพื่อแยกตัวออกจากอังกฤษและรวมตัวกับ EU ในฐานะเป็น

ประเทศเอกราช (Scots could vote to exit Britain and then rejoin the Union as an independent nation.)

การเปิดแผ่ตนเองกับสถานการณ์ปัจจุบัน (Keep oneself abreast with the current situations) ทำให้ผู้เรียนภาษามีความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้น เนื่องจากเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และมีคลังคำศัพท์ (lexicon) เพียงพอที่จะพูดคุย อภิปราย ตอบคำถามได้อย่างชาญฉลาด อย่างน้อยในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ นี้ในประเทศไทยก็จะมี การทำประชามติเรื่องร่างรัฐธรรมนูญ (Referendum on constitutional draft) ผู้ใช้ภาษาก็อาจนำแนวเทียบคำศัพท์ (analogy) ที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันเพื่อนำมาใช้ เราก็จะได้รับทราบว่าการรับร่างรัฐธรรมนูญจะได้มีมติเป็นเอกฉันท์ (consensus) หรือไม่ต่อไป

Source : The New York Times  
Interpretation by Amanda Taub



# เมื่อไหร่จึงควรไปพบจิตแพทย์

พ.อ. นพ.ยรรยงค์ อิ่มสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองจิตวิทยาการแพทย์

สำนักงานแพทย์ทหาร กรมยุทธบริการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

## เมื่อไหร่เราจึงควรไปพบจิตแพทย์ (ไม่เป็นบ้าก็ไปพบได้)

จิตแพทย์กับความรู้อีกของคนไทย เป็นเรื่องที่ไม่คุ้นเคยกันเพราะ เมื่อบุคคลใดก็ตามไปพบจิตแพทย์แล้วจะถูกหาว่าเป็นบ้า ความจริงจิตแพทย์เป็นวิชาชีพแพทย์สาขาหนึ่งที่เชี่ยวชาญเรื่องสุขภาพจิต มีหน้าที่บำบัดรักษา วินิจฉัยให้คำแนะนำแก่คนไข้ที่มีความผิดปกติทางจิต และให้คำแนะนำปรึกษาสำหรับบุคคลทั่วไปด้วย

## แล้วเราควรจะไปพบจิตแพทย์เมื่อไหร่ดี

**เมื่อเครียด** อาการเครียดนี้มีอยู่ทุกคน บางคนน้อยบางคนมาก ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและจิตใจของแต่ละคน อาการเครียดนี้อาจจะเกิดขึ้นเมื่อมีการทำงานในชีวิตประจำวันในอาชีพปกติ ดังนั้นเมื่อใดที่เกิดความเครียดจนทำให้เราทำกิจวัตรประจำวันส่วนตัวไม่ได้ เอาแต่นั่งนอนซึมเศร้าว่าควรที่จะต้องไปพบจิตแพทย์แล้ว

เมื่อพบว่าบุคลิกภาพเปลี่ยนไป เมื่อพบ

เหตุการณ์สิ่งเร้าเดิมแต่คนไข้จะมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป บางรายอาจเก็บตัว ไม่เข้าสังคม ในขณะที่บางรายอาจเริ่มหมกมุ่นและสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเป็นพิเศษ ดังนั้นเมื่อใดก็ตามที่คนไข้เกิดความรู้สึกแบบนี้ก็ควรเริ่มพบจิตแพทย์ได้แล้ว เพราะจะนำไปสู่อาการอื่นตามมาได้ในอนาคต

**เมื่อบุคคลใกล้ชิดดัดใจเตือน** บางครั้งคนไข้ไม่ทราบว่ามีอาการทางจิตผิดปกติ ดังนั้นพฤติกรรมบางอย่างที่แสดงออกจนกระทั่งบุคคลใกล้ชิดสังเกตเห็นได้ และกล้าดัดใจเตือนในพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เหมาะสม เป็นต้นว่า เก็บตัวเงียบ ก้าวร้าว โกรธง่าย เชื่องซึม หมองเศร้า ถ้ามีอาการแบบนี้ต่อเนื่องก็ควรต้องไปพบจิตแพทย์

**เมื่อวิตกกังวล หวาดกลัว** อาการนี้คนไข้จะมีความรู้สึกเอง เพราะเกิดจากสภาพภายในจิตใจ และสังเกตได้ชัดจากบุคคลภายนอก อาการนี้มักเกิดเมื่อคนไข้มีเรื่องคาดหวังสำคัญมากอะไรบางอย่างในอนาคต และกลัวว่าจะไม่เป็นไปตามคาดไว้

**เมื่อรู้สึกว่าตนเองย้ำคิดย้ำทำ** ย้ำคิดย้ำทำ เป็นอาการต่อเนื่องจากการวิตกกังวล หวาดกลัว

## อาการแบบไหน ควรรีบพบจิตแพทย์

1 เครียดวิตกกังวล

3 ปวดศีรษะจาก  
ความเครียด

5 มีปัญหาการนอน

7 มีปัญหาชีวิต

9 อารมณ์แปรปรวน

11 มีโรคติดชัณด์ต่างๆ

13 มีบาดแผลในจิตใจ

2 ซึมเศร้า

4 สมาธิสั้น

6 พฤติกรรมก้าวร้าว

8 ผิดปกติทางเพศ

10 ไม่สบายโดย  
ไม่ทราบสาเหตุ

12 อาการทางโรคจิต

14 คบกับใครไม่ได้



www.voicetv.co.th

## อาการแบบไหน ควรรีบไปพบจิตแพทย์

• เครียด วิตกกังวล

• มีปัญหาการนอน

• ผิดปกติทางเพศ

• ก้าวร้าว

• ไม่สบาย  
ไม่ทราบสาเหตุ

• มีบาดแผลในใจ

• ซึมเศร้า

• สมาธิสั้น

• ปวดศีรษะจาก  
ความเครียด

• มีปัญหาชีวิต

• อารมณ์แปรปรวน

• อาการทางโรคจิต

• คบกับใครไม่ได้



www.teenee.com

การคิดแบบนี้คือการคิดเรื่องเดิมซ้ำไปซ้ำมาอย่างไม่เห็นเหตุผลสร้างความรำคาญใจให้คนไข้มันน้อยจนบางรายอาจคิดฆ่าตัวตาย เพราะความทุกข์ทรมาน

### เมื่อนอนไม่หลับหลายวันติดกัน

นี้อาจเกิดขึ้นกับคนไข้บางคน และมีอาการปวดศีรษะ ใจสั่น มือสั่น เหงื่อออกมาก อาการเหล่านี้คือการผิดปกติของสารเคมีในสมองบางตัวซึ่งอาจมีมากน้อยจากสภาพทางจิตของคนไข้เอง เมื่อมีการเข้าพบจิตแพทย์ จิตแพทย์จะมีวิธีวินิจฉัยอาการจากการซักประวัติส่วนตัว สภาพครอบครัว หน้าที่การงาน ร่วมกับการรักษาตามอาการที่พบ จิตแพทย์อาจใช้วิธีให้คำแนะนำ แก้ไขพฤติกรรม รวมทั้งการใช้ยาบางตัวเพื่อระงับอาการผิดปกติทางจิต มีคำกล่าวที่ว่า สุขภาพใจเป็นนาย สุขภาพกายเป็นปาว เป็นเรื่องจริงเพราะจิตใจจะสั่งให้ร่างกายทำงาน เมื่อจิตป่วยจะส่งผลให้กายป่วย ฉะนั้นคนไทยเองก็ควรมีทัศนคติที่ดีกับการเข้าพบจิตแพทย์ เพื่อหาทางป้องกันอาการผิดปกติที่อาจเกิดกับตัวเองก่อนสายเกินไป

โดยทั่วไปคงไม่มีใครอยากไปพบจิตแพทย์ ถ้าไม่จำเป็นด้วยสภาพลักษณะในอดีตของการไปพบจิตแพทย์ถูกผูกกับคำว่าป่วยทางจิต หรือเป็นบ้าจึงต้องไปพบจิตแพทย์ ส่วนใหญ่จึงพยายามหลีกเลี่ยง

ให้ได้มากที่สุด แต่เมื่อถึงเวลาจำเป็นแล้วก็ควรต้องไป เพราะถ้าไม่ไปก็เหมือนเวลาเราไม่สบายแล้วไม่ยอมรักษาโรคก็อาจลุกลามหรือหายช้าหายยากกว่าที่ควรจะเป็น และปัจจุบัน การไปพบจิตแพทย์ ยอมรับกันมากขึ้นแล้วว่า ผู้ที่ไปพบจิตแพทย์ไม่ได้หมายความว่า เป็นคนโรคจิตเท่านั้น แต่อาจไปเพื่อขอคำปรึกษาในการดำเนินชีวิตก็เป็นได้ ฉะนั้นแล้วเมื่อไหร่จึงจะเป็นเวลาที่ควรไปพบจิตแพทย์ ขอตอบอย่างเข้าใจง่าย คือเมื่อตัวเราเองมีความรู้สึกแย่งทางจิตใจจนมีผลกับการใช้ชีวิตประจำวันเป็นเวลานานเกินทน เช่น เบื่ออาหารจนทานอาหารไม่ได้ นอนไม่หลับหรือหลับไม่สนิท ไม่อยากเรียนไม่อยากทำงาน ไม่อยากมีชีวิตอยู่ วิตกกังวลมากเกินเหตุจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการกระทำหลาย ๆ อย่าง หรือถ้าสังเกตว่าคนใกล้ตัวเริ่มมีความคิดอารมณ์หรือพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากเดิมหรือผิดไปจากคนอื่นในสังคมอย่างเห็นได้ชัด เช่น พูดคนเดียว มีความเชื่อบางอย่างที่ไม่สมเหตุผล หงุดหงิดเกรี้ยวกราดง่ายผิดปกติ จนส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของตัวเองหรือคนรอบข้าง มีการใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมาย หรือใช้ยาบางชนิดมากเกินไป บางคนมีปัญหาการเรียน การปรับตัวกับความเครียดจากการทำงาน มีปัญหาปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จากผลการสังเกตที่

กล่าวมานี้เป็นเหตุที่สามารถตัดสินใจไปพบจิตแพทย์ได้

## ควรเตรียมตัวอย่างไรก่อนไปพบจิตแพทย์

**๑. เตรียมใจ** หลายคนเกรงว่าการไปพบจิตแพทย์จะทำให้ภาพลักษณ์ตนเองดูไม่ดี กลัวเพื่อนหรือเจ้านายที่ทำงานรู้ กลัวพบคนรู้จัก ท่านก็ต้องชั่งน้ำหนักความทุกข์ที่เกิดขึ้นแล้วและจะเป็นต่อไปหากไม่ได้รับการดูแลเยียวยารักษาที่เหมาะสมกับสิ่งที่ท่านคิดว่าอาจเกิดขึ้นหากไปพบจิตแพทย์ แต่ปัจจุบันภาพลักษณ์ของการมาพบจิตแพทย์ค่อย ๆ เปลี่ยนไปในแนวทางที่ดีขึ้นตามประเทศในซีกโลกตะวันตกซึ่งการไปพบจิตแพทย์เป็นเรื่องปกติ และทุกสถานพยาบาลจะต้องมีนโยบายรักษาความลับของผู้ไปขอรับการปรึกษาเสมอ จะไม่เปิดเผยข้อมูลของท่านหากท่านไม่ยินยอม

**๒. เตรียมตัว** แต่งตัวสุภาพตามปกติ บางท่านอาจนำผ้าพันคอหรือเสื้อหนาวติดไปหากแอร์เย็น หรือบางท่านอาจนำพัดเล็ก ๆ ไปเผื่ออากาศร้อนแล้วแต่สถานที่ที่ท่านไปรับการปรึกษา

### ๓. เตรียมของ

**เตรียมเอกสารสำคัญ** เช่น ข้อมูลประวัติการรักษาที่เดิม (ถ้ามี) บัตรประชาชน บัตรแสดงสิทธิการรักษากรณีท่านต้องการใช้สิทธิเบิกจ่ายของประกันสังคมหรือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าหรือใบส่งตัวจากโรงพยาบาลต้นสังกัด มิเช่นนั้นท่านจะต้องชำระค่ารักษาเอง เพราะโรงพยาบาลรัฐที่มีจิตแพทย์มักเป็นโรงพยาบาลในระดับทุติยภูมิหรือตติยภูมิ ซึ่งตามหลักจะให้บริการเฉพาะผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อมาจากสถานพยาบาลในระดับปฐมภูมิ หากท่านไปรับบริการด้วยตนเองโดยไม่ผ่านต้นสังกัดมักต้องชำระค่าบริการด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีฉุกเฉินหรือท่านที่ใช้สิทธิข้าราชการอาจไปเบิกในภายหลังได้

**เตรียมยา** ที่ท่านรับประทานประจำทั้งยาทางกายหรือยาทางจิตเวชเดิม เพราะกายและใจมีความเกี่ยวข้องกัน แพทย์จะได้มีข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือท่านได้อย่างรอบด้านและต่อเนื่อง รวมถึงน้ำดื่ม ขนม นม หนังสือ โทรศัพท์ เพื่อสันทนาการและแก้หิวกระหายระหว่างรอ เพราะอาจมีผู้รอรับบริการเช่นเดียวกับท่านเป็นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับจำนวนจิตแพทย์ที่ให้การดูแลรับปรึกษา

**๔. เตรียมญาติ หรือเพื่อน คนรู้จัก คนใกล้ชิด** ที่ท่านไว้ใจไปเป็นเพื่อนท่านหากท่านต้องการ และจะมีประโยชน์กับจิตแพทย์ผู้รักษาท่านมาก หากสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านที่ท่านอาจไม่เคยสังเกตมาก่อน เพื่อให้แพทย์มีข้อมูลใช้ดูแลท่านอย่างครบถ้วน และจะได้ช่วยรับฟังคำแนะนำจากแพทย์ว่าท่านควรปฏิบัติตัวอย่างไรและคนใกล้ชิดจะมีส่วนช่วยดูแลท่านอย่างไร

**๕. เตรียมพาหนะ** สักรวกล้นทางก่อนไปกรณีไกลมาก ๆ หรือข้ามจังหวัดจะได้ไปทันเพราะส่วนใหญ่มักเปิดรับบัตรเฉพาะช่วงเช้า (แล้วแต่โรงพยาบาล) เพื่อให้สามารถตรวจผู้ป่วยได้หมดทันในเวลาราชการ แต่ถ้าฉุกเฉินอาจอนุโลมให้พบแพทย์ได้เมื่อเดินทางไปถึง

## กรณีผู้ที่เราอยากพาไปพบจิตแพทย์ แต่เขาไม่ต้องการให้เราพาไปพบ จะทำอย่างไร

อาจเป็นได้จากหลายปัจจัยทั้งที่รู้ว่าตนผิดปกติแต่ไม่กล้าไปด้วยเหตุผลต่าง ๆ หรือมีความเข้าใจที่ผิด ๆ กับการไปพบจิตแพทย์ หรืออาจเป็นเพราะเขาไม่รู้ว่าตนเองผิดปกติจึงไม่เห็นความจำเป็นว่าทำไมต้องไปมีคำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ๕ วิธีการดังนี้

๑. คุยกันด้วยเหตุด้วยผล โดยคนที่เขาไว้ใจไม่ตำหนิ แต่พยายามเข้าใจเขาแล้วค่อยโน้มน้าว





ชักจูงให้เขายอมไปด้วยความเต็มใจ เช่น บางรายอาจมีปัญหาการนอนหรือหุดหงิดเครียดง่ายซึ่งเขาเองต้องการหายจากอาการดังกล่าวอยู่แล้วก็ให้เหตุผลว่าเพื่อให้หายจากอาการดังกล่าวซึ่งน่าจะยอมรับได้ง่ายกว่าการบอกว่าเขาป่วยหรือผิดปกติ แต่บางรายอาจต้องใช้วิธีติดสินบนหรือจ้างให้เขาไปพบแพทย์ก่อนในครั้งแรก

๒. หลอกว่าไปเที่ยวแล้วเลี้ยวเข้าโรงพยาบาล ก็ใช้ได้ผล แต่มักได้แค่ครั้งเดียว

๓. ชักชวนว่าเป็นการไปตรวจสุขภาพ แต่สุดท้ายเขาก็จะต้องรู้ว่าแพทย์ที่เขาคุยด้วยเป็นจิตแพทย์แล้วค่อยให้จิตแพทย์เกลี้ยกล่อม

๔. บังคับควบคุมตัวมาโดยญาติหลาย ๆ คน ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ประจำรถของหน่วยบรรเทาสาธารณภัย กรณีเขาทำพฤติกรรมที่เสี่ยงอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่น

๕. มาปรึกษาแพทย์ก่อนเพื่อขอยานอนหลับแล้วไปผสมน้ำหรืออาหารให้เขารับประทานแล้วค่อยแอบคัมขึ้นรถมา

หมายเหตุ : วิธีการที่ ๔ และ ๕ ควรใช้เฉพาะเมื่อไม่สามารถใช้วิธีการที่ ๑ ถึง ๓ ได้แล้ว มิเช่นนั้นท่านอาจเสียสัมพันธภาพกันได้ แต่หากกระทำด้วย

เจตนาดีและพิจารณาถึงความจำเป็นว่าหากไม่ได้พบจิตแพทย์แล้วจะเกิดผลเสียมากกว่าก็ควรกระทำ

### สถานที่ไปพบจิตแพทย์มีที่ไหนบ้าง

ก่อนอื่นต้องหาก่อนว่าจิตแพทย์อยู่ที่ไหนบ้าง เนื่องจาก จิตแพทย์เป็นแพทย์สาขาขาดแคลน จึงไม่ได้หาพบง่ายนักตามคลินิกทั่วไปหรือโรงพยาบาลประจำอำเภอหรือโรงพยาบาลประจำตำบล โดยทั่วไปท่านต้องสอบถามตามสถานพยาบาลดังต่อไปนี้ว่ามีจิตแพทย์ประจำอยู่หรือไม่ ออกตรวจในวันที่ท่านจะไปพบหรือไม่

- โรงพยาบาลทั่วไปหรือโรงพยาบาลศูนย์ประจำจังหวัด
- โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิตทุกโรงพยาบาล ซึ่งมีอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เช่น โรงพยาบาลศรีธัญญา สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
- โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์กรุงเทพมหานคร เช่น โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล
- โรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์

กระทรวงสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลราชวิถี สถาบันประสาทวิทยา

- โรงพยาบาลในสังกัดโรงเรียนแพทย์ เช่น โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลศรีนครินทร์ (มช.) โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ (มอ.) โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

- โรงพยาบาลอำเภอบางโรงพยาบาลเท่านั้น ที่มีจิตแพทย์ประจำ

- โรงพยาบาลเอกชนหลายแห่ง ต้องโทรศัพท์สอบถามหรือตรวจสอบทางอินเทอร์เน็ต

- โรงพยาบาลมณารมย์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลเอกชนเฉพาะทางด้านจิตเวชแห่งเดียวในประเทศไทยในปัจจุบัน

- โรงพยาบาลในสังกัดอื่น ๆ เช่น โรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า กรมการแพทย์ทหารเรือ

- คลินิกส่วนตัวของจิตแพทย์ แนะนำว่าควรเป็นโรงพยาบาลที่ท่านสามารถไปได้สะดวก เพราะท่านอาจต้องไปพบแพทย์มากกว่า ๑ ครั้ง และหากท่านไม่สามารถไปรับบริการยังสถานพยาบาลที่มีจิตแพทย์ได้ ท่านก็สามารถไปปรึกษาในเบื้องต้นกับแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไปใกล้บ้านท่านหรือแพทย์ประจำตัวของท่านก่อนได้ และหากจำเป็นต้องพบผู้เชี่ยวชาญ แพทย์จะพิจารณาส่งท่านพบจิตแพทย์เอง



1667 สายด่วนสุขภาพจิต

DEPARTMENT OF MENTAL HEALTH

# มารู้จักชื่อและหลักเกณฑ์ การกำหนดเงินประจำตำแหน่ง ของข้าราชการทหารกันบ้าง

พล.ท.ทวิ แจ่มจำรัส ข้าราชการบำนาญ

**ข้าราชการ**ทหารก็เป็นข้าราชการประเภทหนึ่งในระบบราชการไทยที่มีกฎหมายกำหนดแยกไว้โดยเฉพาะ เพราะมีการจัดองค์กรและหน่วยงานแตกต่างจากส่วนราชการพลเรือนเป็นอย่างมาก มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง (นอกเหนือจากเงินเดือนและเงินเพิ่มค่าเลี้ยงชีพต่าง ๆ) เช่นเดียวกับข้าราชการประเภทอื่น ๆ แต่จำนวนเงินแตกต่างกันไปในแต่ละชั้นยศ ส่งผลดีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ต้องตรากตรำและเสี่ยงภัยในการรักษาความมั่นคงของประเทศมากกว่าข้าราชการประเภทอื่น ๆ โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ดังนี้

๑. ตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ วรรคสอง กำหนดอัตราเงินประจำตำแหน่งมี ๒ ประเภท คือ

๑.๑ **ประเภทผู้บริหารระดับสูงและกลาง** ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ได้แก่ ตำแหน่งชั้นยศ พล.ท., พล.ร.ท., พล.อ.ท. ขึ้นไป รวมทั้ง พล.อ., พล.ร.อ., พล.อ.อ. จะได้รับเดือนละ ๒๑,๐๐๐ บาท เท่ากัน ตำแหน่งชั้นยศ พล.ต., พล.ร.ต., พล.อ.ต. จะได้รับเดือนละ ๑๔,๕๐๐ บาท

ตำแหน่งชั้นยศ พ.อ., น.อ. อัตราเงินเดือน พ.อ., น.อ. (พิเศษ) จะได้รับเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท **ประเภทบริหารระดับกลาง** ตำแหน่งชั้นยศ พ.อ., น.อ. จะได้รับเดือนละ ๕,๖๐๐ บาท

๑.๒ **ประเภทวิชาชีพเฉพาะและเชี่ยวชาญเฉพาะ** ได้แก่ ตำแหน่งชั้นยศ พล.ท., พล.ร.ท., พล.อ.ท. ขึ้นไป จะได้รับเดือนละ ๑๕,๖๐๐ บาท ตำแหน่งชั้นยศ พล.ต., พล.ร.ต., พล.อ.ต. จะได้รับเดือนละ ๑๓,๐๐๐ บาท ตำแหน่งชั้นยศ พ.อ., น.อ. อัตราเงินเดือน พ.อ., น.อ. (พิเศษ) จะได้รับเดือนละ ๙,๙๐๐ บาท ประเภทวิชาชีพเฉพาะตำแหน่งชั้นยศ พ.ท., น.ท. จะได้รับเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท

๒. ตามพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) การได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดไว้ คือ

๒.๑ ตำแหน่งข้าราชการทหารที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่ง**ประเภทบริหารระดับสูง** ได้แก่ ตำแหน่งตั้งแต่ชั้นยศ พ.อ. อัตราเงินเดือน พ.อ. (พิเศษ) หรือ น.อ. อัตราเงินเดือน น.อ. (พิเศษ) **ขึ้นไป** ที่มีฐานะและหน้าที่ในการบริหารงานดังนี้

๒.๑.๑ หัวหน้าส่วนราชการ รอง

และผู้ช่วยระดับกระทรวง กองทัพ หน่วยบัญชาการ กองบัญชาการ มณฑลทหารบก จังหวัดทหารบก กองพล กองเรือ สุานทัพเรือ กองพลปืน กรม กองหมวดเรือ หมู่เรือ อุเรือ ท่าเรือ กองบิน หน่วยบิน ศูนย์ สำนักงาน สำนัก ฝ่าย สถานี สถาบัน สถานศึกษา สถานพยาบาล โรงงานหรือเทียบเท่า

๒.๑.๒ ราชองครักษ์ประจำ ผู้บังคับการเรือ

๒.๑.๓ เสนาธิการ รองเสนาธิการ ผู้ช่วยเสนาธิการที่ กท. กำหนด ให้เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการ

๒.๑.๔ ตำแหน่งอื่นที่มีฐานะ และหน้าที่ในการบริหารงานเทียบได้ไม่ต่ำกว่า ตามที่กล่าวมาแล้วโดย คณะกรรมการข้าราชการทหาร (กท.) กระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลสูงสุดของ กท. เป็นผู้กำหนด

๒.๒ ตำแหน่งข้าราชการที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทบริหารระดับกลาง ได้แก่ ตำแหน่งชั้นยศ พ.อ. หรือ น.อ. ที่มีฐานะและหน้าที่ในการบริหารงานดังนี้

๒.๒.๑ หัวหน้าส่วนราชการ รองและผู้ช่วยระดับจังหวัดทหารบก กรม กองพัน กองหมวดเรือ กองบิน ศูนย์ สำนักงาน สถานี ป้อมสถาบัน สถานศึกษา สถานพยาบาล โรงงานหรือเทียบเท่า

๒.๒.๒ ราชองครักษ์ประจำ ผู้บังคับการเรือ ต้นเรือ

๒.๒.๓ เสนาธิการ รองเสนาธิการ ที่ กท. กำหนดให้เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการ

๒.๒.๔ ตำแหน่งอื่นที่มีฐานะและหน้าที่ในการบริหารงานเทียบได้ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่กล่าวมาแล้วตามที่ กทท. กำหนด

๒.๓ ตำแหน่งข้าราชการทหารที่จะได้รับ

เงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ (วช.) ได้แก่ ตำแหน่งชั้นยศ พ.ท. หรือ น.ท.ขึ้นไป ดังนี้

๒.๓.๑ ตำแหน่งที่มีลักษณะงานวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาที่ไม่อาจมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนได้ และเป็นงานที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเห็นได้ชัด โดยมีองค์กรตามกฎหมายทำหน้าที่ตรวจสอบ กลั่นกรอง และรับรองการประกอบอาชีพ รวมทั้งลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพดังกล่าว เช่น วิชาชีพเฉพาะวิศวกรรมเครื่องกล วิชาชีพเฉพาะวิศวกรรมไฟฟ้า ฯลฯ

๒.๓.๒ ตำแหน่งที่มีลักษณะงานวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาที่ไม่อาจมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนได้และเป็นงานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีลักษณะในเชิงวิจัยและพัฒนาอีกทั้งเป็นงานที่ขาดแคลนกำลังคนภาคราชการ เช่น วิชาชีพเฉพาะวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิชาชีพเฉพาะวิศวกรรมยานยนต์ ฯลฯ

๒.๔ ตำแหน่งข้าราชการทหารที่จะได้รับเงินเดือนประจำตำแหน่งประเภท เชี่ยวชาญเฉพาะ (ชช.) ได้แก่ ตำแหน่งตั้งแต่ชั้นยศ พ.อ. อัตราเงินเดือน พ.อ. (พิเศษ) หรือ น.อ. อัตราเงินเดือน น.อ. (พิเศษ) ขึ้นไป ที่ต้องปฏิบัติงานที่เป็นงานหลักของหน่วยงานโดยอาศัยพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์ การฝึกฝน ทฤษฎี หรือหลักวิชาอันเกี่ยวข้องกับงาน และเป็นงานเชิงพัฒนาระบบหรือมาตรฐานของงานงานอนุรักษ์ตามภารกิจ หรืองานที่ต้องปฏิบัติโดยมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์เป็นอย่างสูงเฉพาะด้านอันเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการหรือวงการด้านนั้น ๆ และต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยมีคุณวุฒิการศึกษาตรงกับความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวม ๓๕ ด้าน ดังนี้ ด้านการข่าว ด้านการบิน ด้านการฝึกอบรม ด้านการสืบสวนสอบสวน



ด้านชีพนาวุธ ด้านตรวจสอบบัญชี ด้านนิติการ ด้าน  
วิเคราะห์งบประมาณ ด้านวิเคราะห์งานบุคคล ด้าน  
วิเคราะห์นโยบายและแผน ด้านวิจัยสังคมศาสตร์  
ด้านวิชาการเกษตร ด้านวิชาการขนส่ง ด้านวิชาการ  
ควบคุมโรค ด้านวิชาการตรวจสอบบัญชี ด้าน  
วิชาการธรณีวิทยา ด้านวิชาการบัญชี ด้านวิชาการ  
ประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการละครและดนตรี ด้าน  
วิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านวิชาการศึกษา ด้าน  
วิชาการเศรษฐกิจ ด้านวิชาการสถิติ ด้านวิชาการ  
สัตวบาล ด้านวิชาการสาธารณสุข ด้านวิชาการ  
สุขศึกษา ด้านวิชาการสุขภาพ ด้านวิชาการ  
อาหารและยา ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านวิศวกรรม  
**ด้านเสนาธิการ** ด้านสัตววิทยา ด้านอักษรศาสตร์  
และอุตุนิยมวิทยา

จะเห็นได้ว่าข้าราชการทหารก็ได้มีการ  
กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ  
ไม่น้อยกว่าข้าราชการประเภทอื่น ๆ อัตรากำลังพล  
ในสังกัดกระทรวงกลาโหมประกอบด้วยกำลังพล  
หลายประเภททั้งชายและหญิง และมีความรู้ ความ  
เชี่ยวชาญ ในหลาย ๆ ด้าน แต่มีสถาบันหลักของ  
เหล่าทัพที่**นายทหารชาย**ต้องเข้าศึกษาให้ได้คือ  
**รร.เสนาธิการของเหล่าทัพ** (รร.สธ.ทบ., รร.สธ.  
ทร., รร.สธ.ทอ.) เพราะเป็นคุณวุฒิที่จำเป็นสำหรับ  
การขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับหน่วย และฝ่าย  
เสนาธิการในระดับสูง ๆ ได้ และยังกำหนดให้ได้รับ  
เงินประจำตำแหน่งประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ (ชช.)  
สำหรับวุฒิด้าน **เสนาธิการ** ไว้ต่างหากโดยเฉพาะ  
อีกด้วย เพราะฉะนั้นถ้าทางกระทรวงกลาโหมหรือ  
เหล่าทัพจะพิจารณาให้นายทหารหญิงที่มีคุณสมบัติ  
พร้อมบางส่วนเข้ารับการศึกษาใน รร.สธ.เหล่าทัพ  
เหมือนกับหลักสูตรอื่น ๆ ในระดับสูงของ กท. ได้ใน

โอกาสต่อไป ก็จะเป็นการพัฒนาบุคลากร และส่งเสริม  
สิทธิสตรีให้ทัดเทียมตามมาตรฐานสากล ซึ่งผู้  
หญิงไทยที่เก่ง ๆ ในภาคราชการพลเรือนและเอกชน  
ปัจจุบันก็ได้ปฏิบัติหน้าที่สำคัญเป็นผู้นำองค์กร  
มากมาย ส่วนราชการ กท. ก็น่าจะเปิดโอกาสให้  
นายทหารหญิงได้ปฏิบัติหน้าที่สำคัญ ในบางหน่วย  
งานที่ต้องใช้เทคนิคและวิชาชีพเฉพาะ (เว้นหน่วย  
กำลังรบ) เช่นนั้นบ้าง และมีอีกสามหน่วยงานที่  
สำคัญคือ **กรมการขนส่งทหารบก** (ขส.ทบ.)  
สมควรปรับให้เป็นชั้นยศ พล.ท. เพราะมีภารกิจและ  
รับผิดชอบยุโรปกรณจำนวนมากทั้งทางอากาศ  
พื้นดิน และทางน้ำ ที่เคยมีอนุมัติหลักการไว้เดิมแล้ว  
**กรมจเรของเหล่าทัพ**ก็สมควรปรับให้เป็นชั้นยศ  
พล.ท. เช่นกัน เพราะมีหน่วยที่ต้องไปตรวจสอบมี  
ชั้นยศ พล.ท. มากหลายหน่วย หน่วยตรวจสอบคว  
มีชั้นยศเท่าหรือสูงกว่าหน่วยรับการตรวจสอบ และ  
**วิชาชีพพยาบาล** ก็น่าจะพิจารณาปรับตำแหน่งผู้  
อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลของ ทร. และ ทอ. ใน  
ประเภทผู้บริหารระดับสูงให้เป็นชั้นยศ นายพล  
เหมือนกับของ ทบ. และ ตร. และเทียบเคียงได้กับ  
ผอ. วิทยาลัยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข  
และคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย  
ของรัฐ เอกชน และต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีการ  
เปิดสอนถึงระดับปริญญาโท และปริญญาเอก แล้ว  
เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ และมีสถานภาพเช่นเดียวกัน  
ด้วย ทั้งสามหน่วยใช้วิธีการปรับเกลี่ยอัตราที่มีอยู่  
เดิมแล้ว



# ความเครียด ของคน HR



ณัฐ เจียมสมบูรณ์

**ความ**เครียดของคนเกิดขึ้นจากหลาย ๆ สาเหตุ ทั้งเรื่องส่วนตัว เรื่องงาน เรื่องเงิน เรื่องความรัก เรื่องสุขภาพ ในที่นี้จะขอยกเรื่องงานมาคุยกัน โดยเฉพาะงานที่ต้องบริหารจัดการเรื่องคน ซึ่งในปัจจุบันเราเรียกกันว่า Human Resources เรียกง่าย ๆ ว่า คน HR นั่นเอง

คนหรือมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อองค์กรเป็นอย่างมาก ปัจจุบันเราเรียกคนที่มีคุณค่านั้นว่า “ทุนมนุษย์” (Human Capital) ซึ่งหน่วยงาน HR ยุคใหม่ต้องมีการบริหารรวมถึงการวัดค่า “ทุนมนุษย์” ในลักษณะของสินทรัพย์ที่มีคุณค่าต่อองค์กร ซึ่งในโลกยุคของกระแสทุนนิยม องค์กรใดที่มีทุนมากกว่าถือว่านำชัยเหนือคู่แข่งขั้นไปกว่าครึ่ง แนวคิดเรื่อง “การบริหารจัดการทุนมนุษย์” (Human Capital Management; HCM) คือ การลงทุนเกี่ยวกับคน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนให้กับองค์กร ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และจงใจให้บุคลากรแสดงศักยภาพสูงสุดของตนเองออกมาได้

ย้อนกลับไปในอดีต บทบาทของคน HR เป็นบทบาทของ การทำงานในลักษณะงานประจำวัน เน้นลักษณะเป็นการติดต่อประสานงาน ติดตามงาน และควบคุมการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม

แนวกฎระเบียบขององค์กรที่กำหนดขึ้น ดังนั้น งานของ HR ถ้าเป็นระดับพนักงานก็เป็นเหมือนงานของเสมียนพิมพ์งานเท่านั้น แต่ถ้าหากเป็นในระดับที่สูงขึ้นไปหน่อย ก็คืองานของอาจารย์ฝ่ายปกครอง ในโรงเรียน หรือเป็นงานของผู้คุมกฎขององค์กรนั่นเอง พนักงานในองค์กรอาจมีทัศนคติไม่ค่อยดีกับคน HR นัก เพราะต้องคอยกลัวว่าเมื่อทำผิด ผู้คุมกฎก็จะมาจัดการ ผู้บริหารเองก็คาดหวังจากคน HR ว่าเมื่อใดที่มีการทำผิดกฎระเบียบ วินัย ก็ให้คน HR จัดการ ดังนั้น งานในฝ่าย HR จึงเป็นแค่ฝ่ายสนับสนุน

ความเครียดหลัก ๆ ของคน HR ส่วนใหญ่เกิดจากการมองไม่เห็นความสำคัญจาก CEO เพราะงานหลัก ๆ ของ HR เป็นงานที่ไม่ได้สร้างกำไรหรือรายได้ให้กับองค์กร เป็นความน้อยใจอย่างหนึ่งของคน HR อย่างมาก และเชื่อว่าแม้ในปัจจุบันนี้ ถึงจะมี CEO บางส่วนปรับเปลี่ยนนิสัยทัศนคติและหันมามองเห็นความสำคัญของคน HR แล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีอีกหลาย ๆ องค์กร ที่ยังมี CEO ที่ขาดวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน ดูตัวอย่างได้จากองค์กรชั้นนำหลาย ๆ แห่งในปัจจุบัน หากย้อนเข้าไปดูเบื้องหลังจะทราบว่าเบื้องหลังการเจริญเติบโตนั้น มี CEO ที่ให้ความสำคัญการบริหารจัดการเรื่องคน ทั้งในเรื่องการจัดการเกี่ยวกับสวัสดิภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีของ

พนักงาน สวัสดิการความเป็นอยู่ ซึ่งในปัจจุบันนี้ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในองค์กรเป็นสิ่งเร้า จูงใจ อย่างหนึ่งที่จะสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสร้าง ให้คนภักดีต่อองค์กร นั้นได้ โดยที่บางองค์กรนั้นไม่ได้มีต้นทุนในด้านค่าจ้างและเงินเดือนสูงไปกว่าที่อื่น ๆ เลย และแถมมีต้นทุนในการดำเนินการต่ำ มาก ๆ แต่สามารถสร้างให้คนทำงานแบบถวายหัว ให้กับองค์กรได้ และคนเหล่านั้นยังดึงเอาศักยภาพ ของตนเองออกมาใช้งานได้อย่างเต็มที่ เพราะ ธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนเป็นคนดีอยู่แล้ว

ธรรมชาติของมนุษย์ ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (อับราฮัม มาสโลว์) นักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ที่ ศึกษาเรื่อง “ธรรมชาติของมนุษย์” ได้ศึกษาไว้ว่า

**๑. มนุษย์ใฝ่ดีและมีความกระหายใคร่สร้างสรรค :** มาสโลว์เชื่อว่าพื้นฐานจิตใจของ มนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดคือความใฝ่ดี อยากเป็นคนดี อยากทำดี และมีธรรมชาติความใคร่ทำกิจกรรม สร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ

**๒. มนุษย์แตกต่างจากสัตว์โลกประเภทอื่น ๆ :** กล่าวคือ มนุษย์มีคุณสมบัติหลายอย่างที่ แตกต่างจากสัตว์โลกอื่น ๆ เช่น สามารถคิดได้อย่าง ชับช้อน รู้จักผิดชอบชั่วดี

**๓. มนุษย์ทุกคนฝึกใฝ่เพื่อสนองความต้องการเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ :** จนสามารถทำ ประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่น แต่การที่มนุษย์ทุก คนไม่สามารถบรรลุถึงจุดหมายนี้ได้ เพราะความ รู้สึกบีบคั้นอันเกิดจากความไม่ยุติธรรมของสังคม ความใฝ่ดีของมนุษย์ทุกคนจึงถูกบิดเบือนไป เช่น ลูกน้องโดนหัวหน้ากลั่นแกล้งหรือกีดกัน หรือแม้ กระทั่งมองไม่เห็นความสำคัญ ไม่เปิดโอกาสให้คิด วิเคราะห์ เสนอแนวคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ หรือไม่รับ ฟังความคิดเห็นใด ๆ

คน HR หลายคนคงเคยคิดเหมือน ๆ กันว่า ถ้ามองไม่เห็นความสำคัญของเราแล้ว จะจ้างเรา มาทำอะไร ทำไมต้องจ้างฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ขึ้นมา

เอางานเงินเดือนไปไว้กับฝ่ายบัญชีก็ได้ เอางาน สรรหาไปให้ผู้จัดการตามสายงานทำได้

คน HR ทั้งหลาย การที่เราจะขจัดปัญหาและ ความขัดแย้งในการทำงานบริหารจัดการเรื่องของคน และเพิ่มคุณค่าให้ตัวเองให้ CEO มองเห็นความ สำคัญของ คน HR ได้นั้น เราต้องรู้จักตนเองให้ มาก ๆ ก่อน ว่าเป็นคนประเภทใด เราต้องการ ทำงาน HR เพราะต้องการแคร์รายได้ในการดำรงชีพ เท่านั้นหรือไม่ หากทำเพราะเรารักในงาน รักในสาย อาชีพ ต้องการก้าวหน้าในสายอาชีพ ทำแล้วเรามี ความสุขกับการทำ ถึงแม้ว่าจะประสบปัญหาแล้ว ความขัดแย้งต่าง ๆ มากมาย แต่เรากลับภูมิใจเมื่อ ได้เป็นผู้ขจัดปัญหาเหล่านั้น ถึงแม้ว่าจะสร้าง ความเครียดให้เราอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ **“จง จำไว้ว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข”** บางครั้งแม้ เราหาทางออกไม่ได้ในทันที แต่เวลาก็อาจช่วยเรา แก้ไขเคล็ดลยาปัญหาได้อย่างไม่น่าเชื่อ ขอให้คน HR ทุกคนขยันสร้างคุณค่าให้ตัวเอง ใช้ทัศนคติด้าน บวก ใช้กลยุทธ์หลักจิตวิทยาเป็นเครื่องมือ หลาย ๆ ครั้ง ที่ CEO เป็นน้ำร้อนกับพนักงาน เราก็ต้องเป็น น้ำเย็นปลอบประโลม แต่ไม่ใช่เอาใจหรือเข้าข้าง ความยุติธรรมแบบเป่าปุ้นเงินและการเดินสายกลาง แบบคำพระท่านสอนก็ต้องเอาเข้ามาใช้ได้ดี และ ที่สำคัญต้องรู้จักพัฒนาทักษะในสายงาน ใฝ่เรียนรู้ เพราะความรู้ไม่มีวันจบสิ้น และการที่จะทำให้อคน ศรัทธาและเชื่อมั่นในตัวคุณได้ คุณต้องศรัทธาในตัว คุณเอง ศรัทธาในงาน และต้องมีความรู้จริงในเรื่อง เหล่านั้นผสมผสานกับรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ ต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยขจัด ความเครียดของ คน HR ได้ดี เพราะเมื่อเจอปัญหา ก็จะสามารถ รับมือและจัดการกับปัญหา ความเครียดต่าง ๆ ก็ พอจะทุเลาเบาบางลงได้บ้างไม่มากก็น้อย หากเรา เรียนรู้ที่จะเผชิญและขจัดปัญหาเหล่านั้น ด้วยความ รู้ ทักษะ และสติของตนเอง

**“เราอาจไม่มีทุกสิ่งทุกอย่าง ที่เราอยากมี**

อยากได้ในชีวิต เราอาจไม่ได้ทำทุกสิ่ง ทุกอย่างที่เราอยากทำในชีวิต แต่เราสามารถ อยู่เสมอที่จะเป็นคน ชนิดที่เราอยากจะเป็น”

“We may not be able to have all the thing that we want in life And we may not be able to do all the things that we would like to do But we can always be the kind of person that we want to be.”

### ทางออกของ ๔ ปัญหาอดฮิตเรื่อง การบริหารคน

องค์กรจะเติบโตได้นอกจากเรื่องกำไรแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดคือ พนักงานในองค์กร แต่เชื่อไหมว่า ปัญหาเรื่องพนักงานกลายเป็นปัญหาสำคัญของธุรกิจ เกือบทุกยุคทุกสมัย วันนี้จึงรวบรวม ๔ ปัญหาอดฮิตเกี่ยวกับเรื่องคน รวมถึงวิธีแก้ปัญหที่เจ้าของธุรกิจ และ หัวหน้างานต้องรู้ เพื่อปรับปรุงวิธีในการบริหารจัดการพนักงานด้วยความเข้าใจได้มากขึ้น ดังนี้

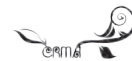
**๑. พนักงานไม่มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และ ละเลยเรื่องวัฒนธรรมองค์กร** เจ้าของธุรกิจ และ หัวหน้างานมักมองตนเองว่า เป็นองค์กรเล็ก มีพนักงานไม่เยอะ ไม่จำเป็นต้องมีวัฒนธรรมองค์กร หรือวิสัยทัศน์ก็ได้ นั่นคือความคิดที่ผิด เพราะการที่องค์กรมีวิสัยทัศน์จะช่วยให้อำนาจองค์กรเราคือใคร มีเป้าหมายอย่างไร และต้องการจะเดินไปทางใด วิสัยทัศน์ช่วยให้พนักงานเติบโตไปพร้อมองค์กรได้ ส่วนการสร้างวัฒนธรรมองค์กร จะช่วยให้พนักงานมีพฤติกรรมตามที่องค์กรคาดหวัง ทำให้สามารถนำพาองค์กรก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง

**๒. ไม่สามารถสร้างพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญในงานได้ทันความต้องการ** ปัญหานี้เกิดจากการใช้เวลาสร้างพนักงานให้มีความเชี่ยวชาญด้วยเวลาค่อนข้างนาน วิธีแก้ปัญหานี้คือ ต้องนำระบบ Internal Trainer มาใช้ ระบบนี้คือ การสอนพนักงานใหม่ด้วยพนักงานเก่าที่เก่ง จะ

สอนในระหว่างงานหรือสอนนอกเวลางานได้ แต่ต้องมีกรยกย่องชมเชยเพื่อให้รู้สึกภูมิใจที่ได้สอนงาน เพียงเท่านี้ก็สามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพในเวลาอันรวดเร็ว

**๓. พนักงานขาดแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้ชอบมาสายและหยุดงานบ่อย** แก้ได้ง่าย ๆ เลยด้วยการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้พนักงาน ก่อนอื่นต้องทำการสำรวจประวัติหรือข้อมูลพนักงานว่า ส่วนใหญ่พนักงานในองค์กรมีเป้าหมายในชีวิต สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ไม่ชอบอะไรบ้าง แล้วนำมาสร้างการกระตุ้น เช่น สักวันแล้วพบว่าพนักงานส่วนใหญ่ชอบร้องเพลง ก็ควรส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมร้องเพลงภายในองค์กร เชื่อไหมว่าเพียงเท่านี้ ก็สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงานในองค์กรอยากมาทำงานได้ แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือ เจ้าของธุรกิจ และ หัวหน้างานต้องมีทัศนคติที่ดีและพร้อมที่จะสนับสนุนพนักงานให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน สิ่งนี้จะเป็นตัวกระตุ้นอย่างดีเยี่ยมต่อพนักงาน

**๔. ปัญหาสมองไหล หรือพนักงานเก่ง ๆ ลาออก** หากอยากให้พนักงานที่เก่งอยู่กับเรานาน ๆ โดยไม่ได้สร้างแรงจูงใจด้วยเรื่องเงินเพียงอย่างเดียว เราต้องเข้าใจพนักงาน ทำให้พนักงานรู้สึกภูมิใจและรู้สึกกว่าตนเองมีคุณค่าต่อองค์กร พนักงานก็จะมีความสุขในสิ่งที่ทำอยู่ เพียงเท่านี้คนเก่ง ๆ ก็จะอยู่กับองค์กรของเราอย่างยาวนาน พนักงาน คือ ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของทุกองค์กร เทคนิคพิชิตใจพนักงานง่าย ๆ คือ เจ้าของธุรกิจต้องใส่ใจและให้ใจกับพนักงาน เพื่อให้เขารู้สึกภาคภูมิใจและมีความสุขที่ได้อยู่ในองค์กรของเรา เพราะไม่ว่าธุรกิจจะเล็กหรือใหญ่โตแค่ไหนก็ตาม หากรักษาคคนไว้ไม่ได้ การดำเนินธุรกิจในระยะยาวย่อมประสบปัญหาอย่างแน่นอน



# ไฟรักไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

สงครามครั้งที่ ๑ : ความพยายาม

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

บทที่ ๕

จาก พ.ศ. ๒๔๗๖ - ๒๕๑๖



วันรุ่งขึ้นหลังได้รับจดหมายปริศนาและเมื่อไม่มีใครในบ้านรับว่าเป็นผู้นำของจดหมายไปวางไว้ในลิ้นชักโต๊ะเครื่องแป้ง ศศิประภา ก็แทบไม่เป็นอันนอนหนังสือ หลายต่อหลายครั้งที่เหม่อลอยจนถูกลูกศิษย์ทักซึ่งเธอก็ตอบเลี่ยงไปว่า คินที่ผ่านมามีพิกผ่อนน้อยไปหน่อย แล้วจิตใจก็หวนกลับไปหมกมุ่นกับการค้นหาคำตอบ ที่มาที่ไปและเรื่องราวของจดหมายนั้น

เวลาผ่านไป ทบทวนปัญหาครั้งแล้วครั้งเล่า จนกระทั่งความคิดเริ่มจัดระเบียบได้เหมือนน้ำขุนที่ตกตะกอน ปริศนาเริ่มถูกแยกแยะ จนที่สุดก่อนกลับบ้านเย็นนั้น ศศิประภา ก็สามารถสรุปใจหายสำคัญเร่งด่วนข้อแรกได้

ข่าวสารที่ได้รับจากเนื้อความในจดหมายที่ว่า สุภาเสียชีวิตไปแล้วเมื่อ ๑๔ มิถุนายนที่ผ่านมา นั้น เป็นความจริงหรือไม่?

เมื่อสามารถสรุปใจหายข้อแรกอย่างรวบรัดชัดเจนเช่นนี้ก็ไม่ยากเกินไปที่จะกำหนดวิธีหาคำตอบ ศศิประภา นึกถึงเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัยที่ยังคงอยู่อาศัยในพระนครหลังจบการศึกษา ค้นหาที่อยู่ใกล้สมุดปกเล่มน้อย เลือกซื้อและที่อยู่มาคน

หนึ่ง แล้วจึงแวะไปยังที่ทำการไปรษณีย์ เขียนข้อความสั้น ๆ ส่งทางโทรเลขไปยังเพื่อนคนนั้น จากนั้นก็เดินทางกลับบ้านพร้อมด้วยความรู้สึกปลอดภัยไปรุ่งขึ้นบ้างที่อย่างน้อยก็ยังสลัดตัวเองให้หลุดออกจากวังวนของปัญหาที่ขบไม่แตกตั้งแต่คำที่ผ่านมาได้ แต่อีกด้านหนึ่งก็อดกังวลกับคำตอบเรื่องสุภาที่จะได้รับจากเพื่อนคนนั้นไม่ได้

ก่อนนอนคืนนั้น แทนที่จะกราบหมอนสวดมนต์เหมือนปกติ ศศิประภา กลับเดินเข้าไปยังห้องพระ จุดธูปเทียนแล้วกราบอาราธนาขอย่าให้ข้อความในจดหมายลึกลับนั้นเป็นจริงเลย ขอให้คุณพระศรีรัตนตรัยและกุศลกรรมที่ได้กระทำความจงดุ่มครองเพื่อนที่รักยิ่งของเธอด้วย

เย็นวันรุ่งขึ้นเมื่อกลับถึงบ้าน ยังไม่ทันร้องเรียกเด็กรับใช้เพื่อสอบถามเรื่องจดหมายหรือโทรเลขตอบคำถามสำคัญของเธอที่ใจจรดใจจ้อรอคอยอยู่ ศศิประภา ก็พบมารดา ยืนรอกอยู่หน้าห้องรับแขกด้วยท่าทางและแววตาสื่อความวิตกกังวล เมื่อบุตรสาวเดินเข้ามาใกล้ก็ยื่นซองกระดาษสีน้ำตาลบาง ๆ ในมือให้ นัยน์ตาส่งเครื่องหมายคำถาม

“โทรเลขด่วนลูก จากพระนคร” สำหรับผู้คนในยุคที่เครื่องมือสื่อสารยังจำกัดถึงนั้น โทรเลขคือสัญลักษณ์ของข่าวร้ายและความสูญเสีย

ศศิประภายื่นมือไปรับจนแทบจะล้มขอบคุณ  
สบตามารดาพร้อมด้วยเสียงตอบเรียบ ๆ “คงเป็น  
ข่าวเรื่องแม่สุภา นะคะ คุณแม่” จากนั้นก็ส่งข้าวของ  
ในมือให้เด็กรับใช้ซึ่งเดินเข้ามาสมทบแล้วฉีกซอง  
โทรเลขอย่างเร่งรีบ มารดายังคงเฝ้ารอคำตอบ  
สายตาจับจ้องอยู่ที่กระดาษด้วยความห่วงใย

ศศิประภาคลีกระดากขอร้องความโทรเลข  
ในมือออกช้า ๆ ใจเต้นระรัว คล้ายมีลางสังหรณ์บาง  
อย่างทำให้ไม่ยอมเผชิญกับคำตอบที่อาจไม่  
สามารถยอมรับได้ อ่านข้อความจบ ศศิประภาเปล่ง  
เสียงออกมาได้เพียง “โอ...สุภา” แล้วก็ปล่อย  
กระดาษแผ่นนั้นหลุดจากมือ จากนั้นก็ทำท่าโง่งน  
สติสัมปชัญญะเริ่มหลุดลอย มารดาซึ่งเฝ้าจับจ้อง  
อยู่ก่อนรีบเข้าประคองร่างบอบบางของบุตรสาว ร้อง  
สั่งเด็กรับใช้ให้วางของในมือแล้วรีบมาช่วยกันประ  
คัมประคองไปยังเก้าอี้รับแขกตัวใกล้สุด หยิบหลอด  
ยาตามีวางอยู่เป็นประจำบนโต๊ะรับแขกมาโบกโบย  
ที่ปลายจมูกถูกรักพร้อมเสียงเรียกให้สติ “แม่หนู...  
แม่หนูของแม่”

เหมือนรู้ใจ เด็กรับใช้ยื่นกระดาษโทรเลขที่  
หยิบขึ้นมาจากพื้นบ้านให้ผู้เป็นมารดา เธอใช้มือที่  
ว่างอยู่รับไว้แล้วเพิ่งสายตาอ่านข้อความ...

“สุภาเสียแล้ว ขอโทษที่ลืมแจ้ง รายละเอียด  
จะจดหมายมาบอก/นงเยาว์”

“ขอบใจมากจะลูก...” หญิงวัยกลางคนกล่าว  
ระคนเสียงสะอื้นให้ มือขวายกผ้าเช็ดหน้าขึ้นซับ  
น้ำตาที่เอ่อล้นมาตลอดห้วงระยะเวลาของความสูญเสีย  
โดยเฉพาะเมื่อได้เห็นหน้าเพื่อนรักของลูกซึ่ง  
สนิทสนมกับเธอจนแทบจะกล่าวได้ว่าเป็นลูกสาวอีก  
คนหนึ่ง

“หนูทราบข่าวทางโทรเลขจากนงเยาว์เมื่อ  
วานนี้เอง เข้านี้ก็เลยจับรถไฟจากโคราชมาพระนคร  
ทันที รู้สึกเสียใจจริง ๆ ที่ไม่ได้มาร่วมฝังศพเลย  
แต่ก็ยังดีที่มีโอกาสมางานเฝ้าได้” ศศิประภาชะงัก  
ไปครู่หนึ่งเมื่อก่อนสะอื้นมาจากที่ลำคอ “อ้อ...แม่  
สุภาเป็นอะไรเสียหรือคะ คุณแม่”

“หมอเขาบอกว่า เป็นโรคหัวใจจะ...อย่าง  
ที่หนูรู้แหละ สุภาเขาเคยมีอาการตั้งแต่เรียนมัธยม  
อยู่ก่อน พ่อกับแม่ก็ดูแลรักษากันมาจนคิดว่าหาย  
เป็นปกติแล้ว แต่จู่ ๆ ก็มีอาการหน้ามืดล้มฟาดที่  
ห้องนี้แหละก่อนไปสอนหนังสือ กว่าจะถึงโรง  
พยาบาล หมอก็ช่วยอะไรไม่ได้เสียแล้ว...แม่คงมี  
บุญได้ดูแลเขาเพียงแค่นี้กระมังลูก...” น้ำตาไหล  
พรากอีกครั้งเมื่อภาพบุตรสาวในวัยต่าง ๆ หมุนเวียน  
กลับมาสู่ห้วงคำนึง

ศศิประภาลุกขึ้นจากเก้าอี้รับแขก ทรวดกาย  
ลงนั่งเคียงข้างสตรีผู้ที่เธอนับถือเยี่ยงมารดาอีกคน  
หนึ่ง หญิงผู้เพ็งสูญเสียแก้วตาดวงใจยกมือขึ้นโอบ  
กอดเพื่อนของบุตรสาวไว้แน่นราวกับจะให้ทดแทน  
บุตรสาวตัวจริงที่เพ็งจากไป เสียงสะอื้นไห้ออก  
ต่างวัยที่หัวใจสลายสองคนแทบจะแยกกันไม่ออก

*ดึกสงัดคืนนั้น...*

ศศิประภานั่งเหม่อลอยอยู่บนเก้าอี้ริมหน้าต่าง  
ในห้องนอนที่มารดาเพื่อนรักจัดไว้ให้หลังจากที่เธอ  
ตอบรับคำชักชวนให้ค้างเสียที่บ้านหลังนี้ก่อนจะเดิน  
ทางกลับโคราชด้วยรถไฟในวันรุ่งขึ้น เพราะสมัย  
เรียนมหาวิทยาลัยนั้น บ่อยครั้งที่เธอได้มาค้างแรม  
กับสุภาเพื่อนรักจนสนิทสนมกับทั้งบิดาและมารดา  
ตลอดจนพี่น้องของสุภาราวกับเป็นลูกหลานคนหนึ่ง  
ของครอบครัว นอกจากเหตุผลเรื่องความสะดวก  
แล้ว อีกเหตุผลหนึ่งก็คือ อย่างน้อยก็จะได้อยู่เป็น  
เพื่อนปลอบโยนในยามที่มารดาเพื่อนรักเพิ่งประสบ  
ความสูญเสียไปสุด ๆ ร้อน ๆ เช่นนี้ บางทีการค้าง  
แรมเสียที่นี้อาจทดแทนความรู้สึกสูญเสียไปได้บ้าง  
อย่างน้อยก็ชั่วคราว ศศิประภาหวังเช่นนั้น

มารดาของเพื่อนสั่งคนรับใช้จัดห้องนอนเดิม  
ที่เธอเคยมาค้างให้

ศศิประภาทอดสายตาฝาดความมืดของคืน  
แรมไปยังเรือนไม้ริมน้ำชั้นเดียวที่มองเห็นเป็นเงา  
ตะคุ่ม ๆ แล้วก็นึกถึงคำบอกเล่าของมารดาเพื่อนรัก

“พอเรียนจบ สุภาก็ขอแยกไปอยู่ที่เรือนริมน้ำ ซึ่งพ่อเขาสร้างไว้รับรองแขกที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด สุภาเขาบอกว่าอยากอยู่เงียบ ๆ ไม่ชอบบ้านใหญ่ เพราะทั้งเพื่อนพ่อ เพื่อนพี่ชาย ก็อย่างว่า... ทหารทั้งนั้น สุภาเขาว่าพลุกพล่าน...เหมือนกลางสังหารณ์นะว่าจะต้องจากกัน”

บัดนี้ปริศนาข้อแรกได้รับคำตอบแล้ว ข้อความส่วนนี้ในจดหมายเป็นความจริง ความคิดคำนึงของศศิประภาจึงเลื่อนไหลย้อนกลับไปยังข้อความในจดหมายปริศนาที่เพิ่งได้รับเมื่อไม่กี่วันนี้อีกครั้ง...

“...ผมชื่อพันตรี ผ่านภพ พิชิตรณรงค์ เป็นนายทหารสังกัดกองทัพบก ปัจจุบันกำลังเข้ารับการศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเสนาธิการทหารบก กรุงเทพมหานคร และระหว่างที่ผมมาเข้ารับการศึกษาอยู่ที่นี่ก็ได้รับการอนุเคราะห์จากเพื่อนนายทหารรุ่นเดียวกันคือ พันตรี ชายชาญ อภิบาลภูวดล ให้เข้ามาพักอาศัยในเรือนไม้ริมน้ำซึ่งไม่มีผู้อยู่อาศัย...”

แล้วปริศนาข้อต่อไปเล่า ใครคือพันตรี ผ่านภพ พิชิตรณรงค์ เขามีตัวตนจริงหรือไม่ หรือเป็นเพียงการเสกสรรปั้นแต่งอย่างแนบเนียนของใครบางคน ถ้าเป็นเช่นนั้นจะกระทำไปเพื่อประโยชน์อันใด แล้วทำไมคน ๆ นั้นจึงทราบเรื่องราวการเสียชีวิตของสุภา ทำไมจึงรู้เรื่องเรือนไม้ริมน้ำ และที่สุดของคำถาม...

จดหมายที่มาจากอนาคต...พ.ศ. ๒๕๑๙?

ศศิประภาเพ่งมองไปในความมืด สายต่ายังคงจับจ้องอยู่ที่เรือนไม้ริมน้ำหลังนั้นราวกับจะค้นหาคำตอบออกมาให้จงได้ กลิ่นหอมเย็นฉ่ำของดอกกลิ่นทมล่องลอยมาตามสายลมจากที่โหนดักแห่งเหนือขึ้นไปสู่ความเว้งว่างไร้ขอบเขต ดาวตกดวงหนึ่งกรีดเส้นสีเงินเจิดจรัสแต่ก็เพียงชั่วพริบตา ก่อนจะดับหายแล้วปล่อยให้ความมืดหม่นคลุมท้องฟ้าต่อไป ศศิประภาคิดถึงชายคนรักที่อยู่อีกฟากขอบฟ้าขึ้นมาจับใจ...

“มีอะไรมาฝากด้วยละ พี่ภพ” หญิงสาวในเครื่องแต่งกายลำลองเสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีฟ้าสดใส่กับสแลคสามส่วนสีขาวยาวสะอาดตาไขว้มือไว้ด้านหลังพยายามปกปิดอะไรบางอย่างให้พ้นสายตาของนายทหารหนุ่มที่เธอพึงใจ ผ่านภพทำท่าแปลกใจ แต่ยังไม่ทันได้แสดงปฏิกิริยาอะไรออกไป หญิงสาวก็ยื่นสิ่งของที่พยายามปกปิดเมื่อครู่นี้ให้เสียก่อน เขารับมาถือไว้ในมืออย่างแปลกใจ ปรากฏว่าเป็นหนังสือปกอ่อนเล่มหนึ่ง ครั้นพลิกดูก็พบว่าหนังสือเก่าจึงยิ่งเพิ่มความแปลกใจมากขึ้นไปอีก

“หนังสือที่ระลึก เนื่องในงานฌาปนกิจศพนางสาวสุภา อภิบาลภูวดล ณ ฌาปนสถานวัดโสภณสุรวินาร...” เงยหน้าขึ้นสบตาน้องสาวเพื่อนรักอย่างขอบคุณ แล้วก็หันหน้าอ่านข้อความที่เหลือต่อ “วันเสาร์ที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๖...”

“เมื่อวานดาวช่วยคุณพ่อจัดห้องสมุดในบ้านค่ะ บังเอิญไปพบหนังสือเล่มนี้เข้า จำได้ว่าพี่ภพเคยถามถึงคุณป้าสุภาที่เคยขออนุญาตท่านนำมาให้พี่อ่าน... ท่านไม่ว่าอะไร แต่สงสัยว่าทำไมถึงมาสนใจเรื่องของคุณป้า ดาวไม่รู้จักตอบยังไง แต่ดูคุณพ่อก็ถามไปอย่างนั้นเอง ไม่ได้ต้องการคำตอบอะไรจริงจังหรอก ท่านยังบอกว่า ถ้าพี่อยากได้จะเก็บไว้เลยก็ได้ค่ะ”

คืนนั้นเมื่อแยกจากกัน ผ่านภพก็เริ่มอ่านหนังสืองานศพเล่มนี้ทันทีตั้งแต่หน้าแรก...

เขาแทบระงับความตื่นเต้นไว้ไม่ได้เมื่อเปิดมาถึงหน้าที่ลงพิมพ์ภาพขาวดำซึ่งแม้จะหมองคล้ำไปด้วยกาลเวลา แต่ก็ยังสามารถเห็นภาพบุคคลที่ทั้งยืนทั้งนั่งเรียงแถวบันทึกภาพหมู่ในนั้นได้อย่างชัดเจน เป็นภาพเด็กสาวในเครื่องแต่งกายนิสิตหญิงแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งบันทึกกันที่หน้าหอประชุมใหญ่ ได้ภาพมีคำบรรยาย

“เพื่อนอักษรจุฬาฯ จากซ้าย...” จากนั้นก็มีรายชื่อและนามสกุลไล่เรียงกันไป จนเกือบกึ่งกลางของภาพก็คือ “สุภา อภิบาลภูวดล” และที่หน้าให้

หัวใจของนายทหารหนุ่มต้องเดินระริวขึ้นมาโดยไม่ทราบสาเหตุ คล้ายเป็นกลางสังหรณ์บอกเหตุสำคัญอะไรบางอย่างนั่นก็คือภาพของหญิงสาวคนหนึ่งที่ยืนอยู่ถัดไป

หญิงสาวคนนั้น แม้จะไม่มีรายละเอียดจากภาพถ่ายเก่าแก่นี้มากนัก แต่ผ่านภาพก็สามารถสัมผัสได้ถึงความหมดจดงตงามที่แฝงความรู้สึกบางอย่างบนใบหน้าแสนหวานของเธอ ผ่านภาพเฟิงพินิจอีกคู่ก็บอกกับตัวเองว่า ที่แฝงอยู่ในความงามบนใบหน้าแห่งหญิงสาวผู้นี้ก็คือความเศร้า...

เป็นความงามที่แฝงไว้ด้วยความเศร้า จากนั้นความรู้สึกบางอย่างก็ติดตามมาทันที ผ่านภาพรู้สึกคุ้นเคยกับใบหน้านี้มาก่อน และราวกับถูกแรงดึงดูดลึกลับสะกดให้ต้องใส่ใจเจ้าของภาพนี้เป็นพิเศษ เขาจึงค่อย ๆ เลื่อนสายตาลงมายังคำบรรยายใต้ภาพอีกครั้ง

นายทหารนักรบซึ่งผ่านสมรภูมิและสถานการณ์เลวร้ายมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วนถึงกับสะดุ้งสุดตัวเมื่ออ่านพบชื่อนามสกุลของหญิงสาวใบหน้าหวานเศร้าผู้นี้....

“ศศิประภา ไพศาลตระกูล”

เขาเฟิงมองใบหน้าของหญิงสาวจากอดีตอันไกลโพ้นราวกับจะให้ร่างนั้นลอยขึ้นจากภาพถ่ายบนแผ่นกระดาษพิมพ์เก่าคร่ำ และโดยไม่อาจอธิบายเหตุผลได้ จากความรู้สึกคุ้นเคยเมื่อครู่เขาพลันเกิดความรู้สึกถึงความผูกพันบางอย่างต่อหญิงสาวผู้นี้ เป็นความผูกพันที่ไม่ใช่แค่เพียงเรื่องราวจากจดหมายในอดีตที่ได้อ่านพบ ไม่ใช่เพียงจดหมายของเขาที่สุมเสี่ยงส่งไปอย่างไร้เหตุผลและกำลังหวังลม ๆ แล้ง ๆ ว่าจะได้รับคำตอบ...

แต่เขารู้สึกได้ถึงความผูกพันอย่างลึกซึ้งซึ่งบางประการที่ไม่อาจอธิบายได้ เฟิงสายตาไปยังหญิงสาวเจ้าของนามศศิประภาในภาพถ่ายอีกเป็นครั้งที่เท่าไรก็ไม่อาจจดจำ ผ่านภาพรู้สึกคล้ายเธอแยมริมฝีปากส่งยิ้มหวานเศร้ามาให้...

จดหมายปริศนาจากลินซัคโตะเครื่องแป้งรบกวนความรู้สึกศศิประภาอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ทุกครั้งที่กลับถึงห้องนอนเธอจะรีบเปิดลินซัคทันทีหวังลม ๆ แล้ง ๆ ว่าจะมีจดหมายฉบับใหม่ วันนี้ก็เช่นเดียวกัน ทันทีที่รับแก้วน้ำผสมน้ำยาอูทัยหอมเย็นชื่นใจจากเด็กรับใช้ก็ขออนุญาตมารดาขึ้นห้องนอนโดยอ้างว่าเหนียวตัวเต็มทีมารดาพยักหน้าอย่างใจดีพลางกำชับให้ลงมาทันเวลานัดหมายกับคู่หมั้นหนุ่มซึ่งจะมารับประทานอาหารเย็นด้วยเหมือนเช่นเคย

เย็นนี้ แทบไม่เชื่อสายตาตัวเองเมื่อมองเห็นซองจดหมายวางสงบนิ่งอยู่ในลินซัคโตะเครื่องแป้งอีกครั้งหนึ่ง

บ้านอภิบาลภูวดล ถนนพรหมเทพ  
ตำบลสามเสนใน อำเภอดุสิต  
กรุงเทพมหานคร  
๑ สิงหาคม ๒๕๑๙

เรียน คุณศศิประภา

ผมไม่มีความมั่นใจแม้แต่น้อยว่าคุณจะได้รับจดหมายฉบับแรกของผมที่ส่งไปเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคมที่ผ่านมา แต่ผมก็มีความเชื่อบางอย่างที่ไม่อาจอธิบายได้ว่าจดหมายนั้นอาจถึงมือคุณอย่างไรก็ตาม เมื่อเช้านี้ผมได้ประสบเรื่องราวบางอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของคุณและคุณสุภา จึงรู้สึกว่ายังคงเป็นความรับผิดชอบของผมที่จะต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวนี้ให้คุณทราบด้วย

เมื่อเช้านี้เอง คุณนับดาว อภิบาลภูวดล น้องสาวของพันตรี ชายชาญ ซึ่งได้อุทิศระหว่างที่เรียนไม่รึมน้ำให้ผมอาศัยระหว่างศึกษาในโรงเรียนเสนาธิการทหารบกได้นำหนังสืองานศพเก่ามากเล่มหนึ่งมาให้ผม ปรากฏว่าเป็นหนังสือที่ระลึกในพิธีฌาปนกิจศพนางสาวสุภา อภิบาลภูวดล เมื่อวันที่เสาร์ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๗๖ ณ ฌาปนสถาน วัดโสมนัสสวรวิหาร

ผมได้เห็นคุณในภาพถ่ายที่นำมาลงประกอบหนังสือ และได้อ่านบทบันทึกความอาลัยที่คุณเขียนถึงเธอซึ่งผมขอคัดลอกมาดังนี้...

ราวกับไร้เรี่ยวแรง ศศิประภาค่อย ๆ ดึงลิ้นชักโต๊ะเขียนหนังสือ สายตาจับจ้องอยู่กับข้อความในจดหมายลึกลับ มือค่อย ๆ ดึงซองจดหมายในลิ้นชักออกมา เป็นจดหมายที่เธอเพิ่งเขียนเสร็จเมื่อเช้านี้และรออ่านทบทวนเป็นครั้งสุดท้ายก่อนจะจัดส่งไปยังผู้รับที่พระนคร เธอค่อย ๆ คลี่กระดาษเขียนจดหมายฉบับนี้ออกแล้ววางเคียงคู่กับจดหมายปริศนาฉบับที่สองซึ่งเพิ่งได้รับ สายตาอ่านสลับไปมาระหว่างข้อความสำคัญในจดหมายทั้งสอง

แต่สุภาเพื่อนที่รักยิ่ง...

๖ ปีที่เราไม่เพียงเป็นเพื่อนที่ยิ่งกว่าเพื่อน แต่เป็นเสมือนดังญาติสนิทที่รู้ใจราวกับเป็นคน ๆ เดียวกัน...๖ ปี จนถึงวันนี้เมื่อเธอจากไปแล้วนั้นแม้ดูจะแสนสั้น แต่เมื่อหวนรำลึกถึงวันที่เคยอยู่ใกล้ชิดกัน ภาพเก่า ๆ ที่ยังคงแจ่มชัดอยู่ในความนึกคิดกลับทำให้ฉันรู้สึกคล้าย ๖ ปีนี้นยาวนานไม่มีวันรู้จบ...

อ่านเทียบเคียงได้เพียงแค่นี้ ศศิประภาทั้งหมดเรี่ยวแรงจะอ่านต่อไปอีก

ข้อความในจดหมายทั้งสองฉบับตรงกันทุกตัวอักษรไม่มีผิดเพี้ยน ฉบับหนึ่งคือจดหมายที่เขียนขึ้นเองเพื่อนำไปตีพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์งานศพของเพื่อนรักที่ยังไม่ได้จัดส่ง...

ส่วนอีกฉบับหนึ่งเป็นจดหมายจากอนาคต...

พ.ศ. ๒๕๑๙

ทบทวนเรื่องราวความเป็นมาอีกครั้งหนึ่ง ศศิประภาตัดสินใจตอบจดหมาย...

หลังจากส่งจดหมายฉบับที่ ๒ ไปแล้ว ผ่านภพก็ใจจรดใจจ่อเฝ้าคอยจดหมายตอบรับจากอดีต แม้จะไม่สามารถค้นหาเหตุผลสนับสนุนการรอคอย แต่เขาก็มีความเชื่อมั่นลึก ๆ อยู่ในใจโดยไม่อาจอธิบายได้ว่าถึงที่สุดแล้วจะต้องได้รับจดหมายตอบกลับมาอย่างแน่นอน ทุกคำคืนเขาจะต้องหมั่นมองไปยังได้เพียงครั้งแล้วครั้งเล่า บ่อยครั้งก็รู้สึกตัวตื่น

ขึ้นมากลางดึกด้วยจิตใจที่ติดค้าง แต่ก็ยังไร้แววกระทั่งคืนนั้น ผ่านภพก็ฝันร้ายอีกครั้ง...

ในฝันเขาเห็นสตรีนางหนึ่งกำลังร้องไห้คร่ำครวญราวจะขาดใจ เสื้อผ้าเนื้อตัวเประเปื้อนไปด้วยเลือดสด ๆ สีแดงฉาน ในอ้อมกอดเธอเขาเห็นชายคนหนึ่งในเครื่องแบบสนามสีเขียวเข้ม ร่างกายเต็มไปด้วยบาดแผลยับเยิน แน่ใจอยู่ในวงแขน

ผ่านภพสะดุ้งตื่นขึ้นมากลางดึกด้วยหัวใจที่เต้นไม่เป็นล่ำ เหนือเปียกโชกท่วมกายเหมือนทุกครั้งที่ประสบกับฝันร้าย เขาชะงัดมองไปยังใต้เตียงทันที แล้วก็เห็นซองจดหมายสีขาววางอยู่บนหีบไม้ ผ่านภพไม่ยอมเสียเวลาแม้แต่เสี้ยววินาที...

บ้านเลขที่ ๔๓๒ ถนนราชดำเนิน

อำเภอเมือง นครราชสีมา

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๗๖

เรียน พันตรี ผ่านภพ พิชิตรณรงค์

เมื่อดิฉันได้รับจดหมายฉบับแรกลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๙ จากคุณนั้นก็ให้รู้สึกแปลกใจเป็นอย่างยิ่งและเข้าใจว่าเป็นเรื่องตลกหรือความผิดพลาดบางอย่าง แม้จะรู้สึกแปลกใจในเรื่องราวต่าง ๆ ที่คุณเขียนมาก็ตาม โดยเฉพาะเรื่องระหว่างดิฉันกับสุภา และที่สำคัญที่สุดคือการเสียชีวิตของสุภาเมื่อ ๑๔ มิถุนายนที่ผ่านมา

ดิฉันยังแปลกใจมากยิ่งขึ้นไปอีกเมื่อปรากฏว่า การเสียชีวิตของสุภาที่คุณเขียนมาบอกนั้นเป็นเรื่องจริง ดิฉันพยายามหาเหตุผลมาอธิบายเรื่องราวทั้งหมดนี้แต่ก็ไม่สามารถกระทำได้ ในที่สุดเมื่อได้รับจดหมายฉบับที่ ๒ จากคุณ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๙ ที่คุณส่งข้อความจากหนังสืองานศพสุภามาให้ก็ทำให้ดิฉันเชื่อในเรื่องราวทั้งหมดนี้ทันที แม้จะยังไม่สามารถหาคำอธิบายได้ก็ตาม เพราะข้อความที่ปรากฏนั้นดิฉันยังไม่ได้ส่งไปลงพิมพ์แต่อย่างใด

แม้ดิฉันจะเคยอ่านพบเรื่องราวความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ของโลกในอนาคตจาก

นวนิยายฝรั่งมาบ้างก็ตาม แต่ก็ไม่มั่นใจว่าในปี ๒๕๑๙ ที่คุณเขียนจดหมายมาถึงดิฉันนั้นจะเป็นเรื่องที่มีมนุษย์สามารถทำได้ และในจดหมายคุณเองก็เขียนบอกดิฉันว่าไม่สามารถหาคำอธิบายได้เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อเรื่องราวการติดต่อทางจดหมายระหว่างคุณกับดิฉันเป็นเรื่องที่ปรากฏเป็นจริงเช่นนี้ ดิฉันก็หวังว่าเราทั้งสองจะได้ใช้เรื่องความลงตัวในปรากฏการณ์ที่ยังอธิบายไม่ได้นี้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ดังนั้น ดิฉันจึงหวังต่อไปว่า เราจะรักษาการติดต่อนี้ไว้ให้ยาวนานที่สุด เพราะเมื่อเกิดขึ้นโดยอธิบายไม่ได้ สักวันก็อาจจะยุติขาดหายไปอย่างอธิบายไม่ได้เช่นกัน ซึ่งเราก็คงไม่สามารถทราบได้ว่าวันเวลานั้นจะมาถึงเมื่อใด

คุณคงได้รับทราบเรื่องราวของดิฉันและบ้านเมืองในยุค ๒๕๗๖ เป็นอย่างดีแล้วจากจดหมายที่ดิฉันเขียนถึงสุภา และจากจดหมายของคุณดิฉันรู้สึกว่าคุณยังมีความกังวลที่เปิดอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้นเพื่อให้คุณเกิดความสบายใจ ดิฉันจึงขอให้คุณได้หายความกังวลเรื่องนี้ไปได้ เพราะล่วง

ถึงปี ๒๕๑๙ ของคุณนั้น เรื่องราวต่าง ๆ ของดิฉันก็คงจะลงตัวและจบสิ้นไปหมดแล้ว และนอกเหนือจากนั้นหากคุณไม่ได้เปิดอ่าน เรื่องราวมหัศจรรย์ของจดหมายระหว่างคุณและดิฉันก็คงจะไม่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่เท่านั้น เนื่องจากดิฉันยังต้องขอขอบพระคุณคุณอีกครั้งที่ทำให้ทราบความจริงเรื่องการเสียชีวิตของสุภา

ดังนั้น ดิฉันจึงใคร่ขอรับรองให้คุณได้กรุณาเล่าเรื่องราวบ้านเมืองในยุคของคุณมาให้ดิฉันได้รับทราบบ้างก็จะเป็นพระคุณยิ่ง ส่วนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในยุคของดิฉันนั้น หากสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษดิฉันก็ยินดีจะตอบให้ทราบเช่นเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ  
ศศิประภา ไพศาลตระกูล

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

★ ขอแก้ไขคำผิด เล่มที่ ๘๒ ตอนที่ ๓

หน้าที ๕	บรรทัดที่ ๖	ประชาชนมี	เปลี่ยนเป็น ประชาชนมี
หน้าที ๗	อธิบายภาพ ๓-๖	บรรทัดที่ ๓	อดีตอาจารย์ข้าราชการ เปลี่ยนเป็น อดีตอาจารย์ ข้าราชการ
หน้าที ๑๐	บรรทัดที่ ๒	เกลิงถวัลย์	เปลี่ยนเป็น เกลิงถวัลย์
หน้าที ๒๔	บรรทัดที่ ๑๗	คอลัมน์ทางซ้าย	เจียบเจียบ เปลี่ยนเป็น เจียบเซียบ
หน้าที ๓๒	บรรทัดที่ ๘	คอลัมน์ทางซ้าย	ฝั่งทะเล ไทย เปลี่ยนเป็น ฝั่งทะเลไทย
หน้าที ๕๔	บรรทัดที่ ๕	คอลัมน์ทางขวา	วัดมเหยงค์ เปลี่ยนเป็น วัดมเหยงคณ์
หน้าที ๖๓	บรรทัดที่ ๑	คอลัมน์ทางซ้าย	การฟิก เปลี่ยนเป็น กราฟฟิก
	บรรทัดที่ ๘	คอลัมน์ทางซ้าย	ประชนจีน เปลี่ยนเป็น ประชาชนจีน
	บรรทัดที่ ๑๖	คอลัมน์ทางซ้าย	ประมา เปลี่ยนเป็น ประมาณ
หน้าที ๑๑๐	บรรทัดที่ ๒	คอลัมน์ทางซ้าย	โดย เปลี่ยนเป็น โดน



# วาทะในสามก๊ก

พล.ต.หลักแก้ว อัมโรสถ

“ไหมเส้นเดียวไม่เป็นด้าย ไม้ต้นเดียวไม่เป็นป่า” เล่าปี่  
“นกดีต้องเลือกไม้เกาะ คนดีต้องรู้จักเลือกนาย” กวนอู  
“พุ่มไม้หนามหนา ย่อมไม่เหมาะล่ลมกับพญาหงส์” กวนอู  
“เบื้องบนเป็นตัวอย่าง เบื้องล่างจึงทำตาม” เล่าปี่  
“นกน้อยใยจะรู้ความคิดของพระยาครุฑ” โจโฉ  
“ข้ายอมทำร้ายคนทั้งโลก แต่จะยอมให้ใครทรยศต่อข้าไม่ได้” โจโฉ  
“ผู้ใดไร้ลัทธิจะ ชีวิตจะลุ่มเหลว” เล่าปี่  
“ข้าไม่ลงลี่ยใคร ถ้าลงลี่ยไม่ใช่” ชุนเซ็ก  
“รักคนดี ห่างคนเลว บ้านเมืองจึงเจริญรุ่งเรือง  
รักคนเลว ห่างคนดี บ้านเมืองจะล่มสลาย” ขงเบ้ง

.....  
“ใกล้ชิดกับขุนนางผู้เป็นปราชญ์ ออกห่างจากคนถ้อยทรชน  
นี่คือเหตุแห่งความเจริญรุ่งเรืองของราชวงศ์ฮั่นยุคแรก  
ใกล้ชิดคนถ้อยทรชน ห่างเหินขุนนางผู้เป็นปราชญ์  
นี่คือเหตุแห่งความล่มจมของราชวงศ์ฮั่นยุคหลัง  
ทุกครั้งที่ทรงปรารภเรื่องนี้แก่ข้าพระองค์ ก็ทรงเสียดพระทัยเจ็บปวด  
ด้วยพระจริยวัตรของพระเจ้าฮั่นเต้และเลนเต้เป็นที่ยิ่ง”

.....  
ขงเบ้ง

.....  
จิวอี้เสนอความเห็นต่อชุนกวน

“คำโบราณกล่าวไว้แต่ก่อนว่าถ้าผู้ใดจะเป็นเจ้าบ้านผ่านเมือง  
ให้เกลี้ยกล่อมชองลุ่มผู้คนซึ่งมีลติปัญญา และทหารมีฝีมือไว้งมาก  
บ้านเมืองจึงจะปกติสืบไป  
ถ้าผู้ใดทั้งคำโบราณดังนี้เสีย  
เมืองนั้นก็จะเกิดอันตราย  
ซึ่งท่านได้เป็นเจ้าเมืองทั้งนี้  
จงคิดอ่านทำตามโบราณบ้านเมืองจึงจะอยู่เป็นสุข”

# มือของดี มาฝาก

นายนก เต็มขั้น

**ฉบับนี้** มีของดีมาฝาก ๓ ตอน ตอนแรก เป็นนิทานหรือเรื่องเล่าสั้น ๆ ที่แฝงข้อคิดอะไร ดีดีไว้ ตอนที่สอง เป็นข้อแนะนำในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น ตอนที่สาม เป็นเรื่องขำขันเบาสมอง นาย นก หวังว่าสมาชิกจะถูกใจในของฝากฉบับนี้

**ตอนที่ ๑ เรื่องเล่าดี ๆ สั้น ๆ แต่  
ความหมายลึกซึ้ง**

**เรื่องที่ ๑** หนูตัวหนึ่งตกลงไปในถังข้าวสาร แต่สิ่งที่ไม่คาดคิดก็คือมันดีใจมาก มันคิดว่ามันโชคดี มันจึงกินข้าวสารนั้นอย่างอิมหมีพื้มัน กินแล้วก็นอน นอนแล้วก็กิน เป็นอยู่อย่างนี้หลายวัน วันหนึ่งตอนที่มันกินจนเห็นพื้นของถังข้าวสาร มันฉุกใจคิด แต่ข้าวสารในถังก็เป็นสิ่งที่ย่อยวนเหลือเกิน มันกินจนข้าวสารในถังหมดไป ถึงตอนนี้มันถึงรู้ว่า การป็นออกจากถังเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้อีกต่อไป @ การใช้ชีวิตของเราดูเหมือนปกติธรรมดา แต่แท้ที่จริงแล้ว มันเต็มไปด้วย กับดักและหลุมพรางที่แสนอันตราย

**เรื่องที่ ๒** ภรรยากำลังทำกับข้าวอยู่ในครัว สามีคอยกำกับอยู่ข้าง ๆ “คนเบา ๆ ซ้ำ ๆ หน่อย ระวังหน่อยสิ ไฟแรงไป เร็ว ๆ รีบพลิกปลาได้แล้ว ตักออกมาสิ น้ำมันเยอะไปนะ คีบเต้าหู้วางให้ตรง ๆ สิ!” “นี่คุณ” ภรรยาทนไม่ไหว “ฉันทำกับข้าวเป็น พูตอยู่ได้” “ที่รัก ผมรู้ว่าคุณทำเป็น” ผู้เป็นสามีบอกออกไป “ผมเพียงอยากให้คุณรู้ว่า เวลาที่ผมขับรถแล้วคุณคอยบอกให้ผมเบรก ให้ผมเร็ว ให้ผมระวัง ให้ผมแซงนะ ผมรู้สึกยังไง” @ การเรียนรู้ที่จะเข้าใจคนอื่นนั้นไม่ใช่เรื่องยาก เพียงแค่คุณยินดียืนอยู่ในจุดยืนของฝ่ายตรงข้ามก็แค่นั้นเอง

**เรื่องที่ ๓** วันที่ ๑ กระจ่ายออกไปตกปลา กลับมาตัวเปล่าไม่ได้ปลากลับมาเลย วันที่ ๒ กระจ่ายไปตกปลาอีก แต่ก็กลับมาตัวเปล่าเหมือนเมื่อวาน วันที่ ๓ เมื่อกระจ่ายไปถึงบ่อปลา ปลาตัวหนึ่งก็กระโดดขึ้นจากน้ำและตะโกนพูดขึ้นมาว่า “ถ้า นายยังเอา แครอท มาเป็นเหยื่ออีก ฉันจะกระโดดขึ้นจากน้ำมาตบแกให้ตายเลยเชียะว” @ คุณให้ในสิ่งที่คนอื่นชอบแก่คนอื่น แต่มันไม่ใช่สิ่งที่ฝ่ายตรงข้ามต้องการ อูทิสให้ในแบบโลกของคุณ มันไม่มีค่า

**เรื่องที่ ๔** มีเสื้ออยู่สองตัว ตัวหนึ่งอยู่ในกรง อีกตัวหนึ่งอยู่ในป่า มันต่างคิดว่าที่ ๆ มันอยู่นั้นไม่น่าอยู่เลย ต่างก็พิจารณาการดำเนินชีวิตของซึ่งกัน วันหนึ่ง พวกมันจึงแลกที่อยู่กัน ต่างก็มีความสุขกับสภาพแวดล้อมใหม่ ต่อมาไม่นาน เสื้อทั้งสองตัวก็ตาย ตัวหนึ่งอดตายอยู่ในป่า อีกตัวหนึ่งตายเพราะเข็มคร่าอยู่ในกรง @ บางครั้ง เราไม่ถนอมวาสนาที่เรากำลังได้รับอยู่ แต่เรามักพิจารณาในวาสนาของคนอื่น แท้จริงแล้ว สิ่งที่คุณมีนั่นแหละคือสิ่งที่คนอื่นอยาก

**เรื่องที่ ๕** ปีหนึ่งในมหาวิทยาลัย เด็กสาวนางหนึ่งซึ่งหน้าตาที่ไม่ได้สวยอะไรมาก เธอสมัครเป็นดาวคณะ ตอนที่เธอออกมาแนะนำตัวต่อหน้าเพื่อนนิสิต เธอบอกว่า “หากเพื่อน ๆ เลือกรับฉัน อีกสิบปีข้างหน้า เพื่อน ๆ สามารถรอดกับลูก ๆ และสามีได้ว่า ในปีแม่เรียนอยู่ แม่สวยกว่าดาวของคณะ” เมื่อถึงเวลาเลือกดาวคณะ ปรากฏว่าเธอชนะ @ การจะพูดให้คนอื่นยอมรับคุณ ไม่ต้องบอกในความพิเศษและโดดเด่นของคุณ แต่จงทำให้คนอื่นรู้สึกว่าคุณเพราะคุณ พวกเขาจึงมีความพิเศษและโดดเด่นขึ้น

**เรื่องที่ ๖** ในงานเลี้ยงแห่งหนึ่ง มาร์ก ทเวนนั่งอยู่ตรงข้ามกับผู้หญิงคนหนึ่ง เขาพูดไปตามมารยาทว่า “คุณสวยจริง ๆ ครับ” ผู้หญิงคนนั้นกลับไม่รับน้ำใจ ไม่แม้แต่จะกล่าวคำว่าขอบคุณ เธอพูดออกไปอย่างยโสว่า “น่าเสียใจ ฉันไม่อาจชมว่าคุณหล่อเหมือนที่คุณชมว่าฉันสวยได้!” มาร์ก ทเวนพูดออกไปอย่างสุภาพว่า “ไม่เป็นไรครับ แต่คุณควรพอใจฝึกพูดโกหกเหมือนผมบ้างก็ได้ครับ” ผู้หญิงคนนั้นรู้สึกอับอายจนไม่กล้าเงยหน้าขึ้นมอง @ เมื่อคุณโยนหินออกไปข้างหน้า คนที่จะสะดุด มันล้มไม่เป็นท่าก็คือตัวคุณนั่นเอง

## ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ทั่วไป

๑. ระวังจะผิดกฎหมาย (พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐)

๒. โฟสรูปภาพจำนวนมากควรทำเป็น Album ข้อมูลยาว ๆ ควรใช้ โน้ต (ใน LINE)

๓. ระวังจะส่งผิดกลุ่ม หรือผิดคน

๔. ก่อนกดส่งหรือโพสต์ ควรตรวจทานดูสักครั้ง

๕. ระวังการส่งต่อเรื่อง หรือภาพของคนอื่นที่อาจมีผลทางลบ ต้องแน่ใจว่าเป็นความจริง ถ้าไม่แน่ใจอย่าส่งดีกว่า

๖. การส่งต่อสู่สมาชิกทุกคนทุกกลุ่มในครั้งเดียวพร้อมกัน จำนวนมาก ๆ ต้องระวังและตรวจสอบให้ดีเพราะจะเกิดความผิดพลาดได้ง่าย

๗. จงตระหนักไว้ว่าเมื่อส่งไปแล้วอาจแก้ไขหรือ ลบออกไม่ได้

### การส่งเป็นกลุ่ม

๑. การโพสต์อะไรลงในในกลุ่มจำนวนมาก ๆ ไม่ควรทำ เพราะจะทำให้คนอื่น ๆ ในกลุ่มเบื่อหน่าย และจะไปดันให้สิ่งที่คนอื่นโพสต์ไว้ก่อนให้ห่างออกไปหรือหลุดออกจากจอไปไกล ๆ

๒. ถ้าเพื่อนโพสต์สิ่งที่เรารู้แล้ว หรือซ้ำเก่าก็อย่าไปต่อว่า เพราะคนอื่นอาจยังไม่รู้

๓. การไปแซวการโพสต์ของคนอื่นที่อยู่ในกลุ่ม ต้องดูกาลเทศะด้วย เช่น ผู้ใหญ่โพสต์ไว้เราไม่ควรแซว จะแซวได้แต่เฉพาะคนที่เราแน่ใจว่าสนิทกันจริงและมั่นใจว่าเขาจะไม่โกรธแน่



๔. เรื่องคุยกันเองกับใครคนใดคนหนึ่ง ไม่ควรคุยในกลุ่ม ให้คุยตรงกันเลยดีกว่า

๕. บางกลุ่มตั้งขึ้นมาด้วยการมีจุดประสงค์เฉพาะบางอย่าง เช่น กลุ่มที่ทำงาน กลุ่มพระเครื่อง กลุ่มธรรมะ ระวังอย่าไปโพสเรื่องอื่นที่ไม่ใช่จุดมุ่งหมายของกลุ่ม

๖. ความแตกแยกในสังคมมีมาก โดยเฉพาะเรื่องการเมือง ศาสนา สังคม ระวังจะมาทะเลาะกันในกลุ่ม

๗. เข้ากลุ่มใดต้องดูบุคลิกของกลุ่มนั้นด้วย เช่น ไปโพสภาพ หรือ เรื่องขำขันสองแง่สองง่าม ในกลุ่มที่คุยแต่ธรรมะ

๘. อย่าโพสเรื่องส่วนตัว อย่าใช้เป็นที่ระบายอารมณ์ หรือ ต่อว่าตำหนิใคร เพราะเขาจะประเมินตัวคุณจากสิ่งนั้น

### ตอนที่ ๓ ขำขัน

#### เรื่องที่ ๑ หลังจบค่ายคุณธรรม

ดิฉันพาเด็ก ๆ มาออกค่ายกัน และคืนนี้เป็นคืนสุดท้ายพวกเราได้จัดกิจกรรมสรวลฮาพิดี

ดิฉัน : เอาละเด็ก ๆ คืนนี้เรามาทำสิ่งดี ๆ กัน ใครทำผิดอะไรต้องพูดออกมา เริ่มจากสมชาย

สมชาย : ผม...พูดคำหยาบกับแม่ครับ

ดิฉัน : เอาดีมน้ำจากถังนี้ แล้วคิดในใจต่อไป จะไม่ทำอีก ต่อไป นฤมล

นฤมล : หนูชอบตื่น้องคะ

ดิฉัน : เอาดีมน้ำแล้วคิดว่าต่อไปจะไม่ทำอีก ต่อไปเธอ ไม่ตรี

ไม่ตรี : ผมชอบขโมยเงินพ่อครับ (ณ ตอนนั้นทุกคนต่างก็ทยอยสรวลฮาแล้วดีมน้ำ) จนกระทั่ง...

กิตติ เด็กคนสุดท้าย

ดิฉัน : กิตติเธอทำผิดอะไร

กิตติ : สิ่งที่ผมทำ ไม่มีใครให้อภัยผมหรอกครับ

ดิฉัน : พูดออกมาเถอะ ครูและเพื่อน ๆ จะให้อภัยเธอเสมอจ๊ะ

กิตติ : ผม..ผม..ฉี่ใส่ถังน้ำครับ

#### เรื่องที่ ๒ ของขวัญจากสามี

“พี่คะพี่คะ ดิฉันมีเรื่องเกี่ยวกับสามีจะเล่าค่ะ” “เชิญเลยคะ คุณเจน” “เมื่อเดือนที่ผ่านมาครบรอบวันแต่งงาน ดิฉันบอกเขาว่าอยากได้ของขวัญไอ้ที่แรงจาก ๐ - ๑๐๐ ได้ใน ๕ วินาที” “โห! คุณเจนขอซูบเปอร์คาร์เลยเหอะคะ” “คะ แล้วรู้ไม่คะ มันซื้ออะไรให้ดิฉัน” “ซื้ออะไรคะ ปอร์เช่ เฟอร์รารี หรือออดี้?” “มันซื้อเครื่องชั่งน้ำหนักคะ ฮือ ๆ ใ้ผิวเฮงชวย”



#### เรื่องที่ ๓ สัปดนวันละนิด จิตแจ่มใส

ชายคนหนึ่งมีสัมพันธ์สวาทกับเลขาสาว ทั้ง ๆ ที่เขามีภรรยาแล้ว วันหนึ่งเขาไปร่วมเสพสุขกับเลขา ที่บ้านเธอตลอดบาย ด้วยความอ่อนเพลีย เขาหลับไปจนถึง ๒ ทุ่ม ในขณะที่เขาใส่เสื้อผ้าอยู่นั้น เขาก็ขอให้เลขาเอารองเท้าของเขา ไปคลุกดินที่สนามหญ้าหน้าบ้าน ถึงแม้จะประหลาดใจแต่เธอก็ทำ หลังจากนั้นเขาจึงขับรถกลับบ้าน “คุณหายไปไหนมา” ภรรยาถาม “ที่รัก ผมไม่อยากโกหกคุณ” เขาตอบ “ผมมีอะไรกับเลขาของผม แล้วเราก็ร่วมรักกันตลอดบาย จนผมเหนื่อยและหลับไป” ภรรยา มองลงไปที่รองเท้าของเขาแล้วว่า “โกหก ชั้นรู้แน่ ว่าคุณแอบไปตีกอล์ฟมา”

# เด็กแว้นที่รัก

กระตึก เก็บ ตะวัน

**นานมาแล้ว** สมัยยายยังเป็นวัยรุ่น อยู่ในคืนวันลอยกระทง นัดกันจะไปเที่ยวงานลอยกระทงที่สวนสนุกแห่งหนึ่ง ระหว่างรอเพื่อนของน้องสาว หงุดหงิด ทำไม่ต้องรอนานด้วยนะ ได้คุยกันจึงรู้ว่า นายเบิร์ตแฟนของเพื่อนน้องสาวมีนัดแข่งรถมอเตอร์ไซด์ ตอนสามทุ่ม ระหว่างนั้นก็ต้องตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ทุกกลไก แต่งท่อ แต่งเสียง ดูแลเติมน้ำมัน น้ำมันที่ใช้กับรถที่จะแข่งก็ต้องเป็นน้ำมันชนิดเดียวกับที่ใช้เติมเครื่องบิน วัสดุแต่ละตัวถูกคัดชนิดพิเศษเป็นอย่างดี เคยสงสัยและหาตัวมานานนับกว่า ทำไม่ต้องแข่งรถด้วย แข่งแล้วได้อะไร ก็เพิ่งจะได้คำตอบชัดเจนในคืนนั้นนั่นเองว่า นายเบิร์ตนี่แข่งแลกเงิน ถ้าชนะเดิมพันมีรางวัลเป็นจำนวนเงินหลายพันบาท ซึ่งในขณะนั้นค่าแรงขั้นต่ำอยู่ที่วันละไม่ถึงสองร้อยบาท เป็นจำนวนเงินที่ไม่น้อยเลย คุ่มค่าแก่การเสี่ยง เด็กแว้นกลุ่มนี้ทำงานกันเป็นทีมราวกับว่าตนเป็นนักแข่งรถมืออาชีพในสนามประลองความเร็วกระนั้น เคยมีความคิดไม่ดีกับเด็กกลุ่มนี้ แต่เมื่อได้ไปสัมผัสเข้าจริง ๆ ก็ล้มเลิกความคิดว่าพวกเขาเป็นคนไม่ดี ที่มีแต่ด้านแย่ ๆ เราอยู่ตัวใครตัวมันก็ได้กระมัง จนกระทั่งมานั่งทำงานรับแขก จัดหาห้องให้นอนพักอาศัย เด็กแว้นกลุ่มใหญ่เดินเข้ามาเป็นลูกค้ำ มีทราบดอกนะว่าแก๊งนี้เขาเดิมพันความชนะไว้ด้วย

อะไร แต่ที่เดินเข้ามาหานี้ มองออกว่า มาเพื่อฉลองรางวัลที่ได้รับ หญิงสาวสองสามคนติดสอยห้อยตามมาด้วย นุ่งห่มเสื้อผ้าน้อยชิ้น อาบน้ำหอมกลิ่นแรง ยายเบนหน้าหนีสุดความสามารถจะหลีกเลี่ยง เด็กกลุ่มนี้นอนหลับพักผ่อนตอนรุ่งสาง หลับตลอดทั้งวัน พอได้เวลาตะวันตกดินเขาจะตะเกียกตะกายกันออกไปข้างนอก จนดึกตื่นแล้วเพิ่งจะกลับเข้ามาด้วยสภาพพระเรืองอบายมุขสนุกสุดเหวี่ยง อืมมมม.. ยายนั่งหน้าหงิก จะนอนก็นอนไม่เป็นสุข เป็นห่วงเกรงว่าจะสร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น ๆ หรือไม่ จะหาเรื่องดูดำ เขาก็ยังไม่ได้อะไรผิด ตอนมีสติดี เขาก็แค่เดินเข้า ๆ ออก ๆ ผ่านไปผ่านมาเท่านั้นแหละถามว่ารู้ไหมว่าเด็กพวกนี้เป็นคนไม่ดี มีสิ่งผิดกฎหมายในครอบครอง? ก็รู้นะ แต่จะให้ทำอะไรได้เล่าในเวลานั้น มันไม่มีหลักฐานอะไรจะเอาผิดกับพวกเขา เขาเป็นลูกค้ำ ยายมีหน้าที่อำนวยความสะดวก จนกระทั่งมีใครคนหนึ่งเดินตัวสั้นนั่งงกเข้ามาขอคุยด้วย!! ครูขอปรึกษาว่า พอดีได้แอบดูเด็กที่เพิ่งเดินเข้าไปเมื่อสักครู่ เขาไปห้องไหนหรือ? ครูใช้คำถามนี้ ยายก็ปฏิเสธที่จะเล่าให้ฟัง เพราะมันเป็นเรื่องที่ต้องปกปิดเป็นความลับ เราไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลคนอื่นได้ ครูคงเหลือที่จะอดทน เล่าให้ฟัง จนหมดเปลือกเลยว่า พี่เป็นที่ปรึกษาของเด็กคนเมื่อ

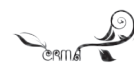
ก็ค่ะ ครูเธอพักอยู่ข้างบน ส่วนเด็กนั้นมากับแฟนเด็ก  
แวนนั้นแหละ มาจะเอากันเข้าพอดี เด็กไม่รู้หรือทงนะ  
ว่าครูที่ปรึกษาพักอยู่ที่นี้ และเด็กก็ไม่เห็นครู แต่ครู  
เห็นเต็ม ๆ สองตาเลยว่า นั่นคือเด็กของตัวเอง  
คุณครูจึงถามยายว่า รับเด็กแบบนี้ให้ใช้บริการได้  
ด้วยหรือ? ยายนี่เหมือนถูกตบหน้าเข้าขาดใหญ่  
รู้สึกเสียหน้าและซาไปทั้งตัว ความละอายพุ่งปรืด  
แล่นไปที่ขั้วหัวใจจนมิอาจจะปล่อยปลดละเลย  
คำถามที่ตอบตนเองมิได้เช่นกัน ...วันนั้นก็ได้แต่  
ทำใจและปลอบใจครู “พี่คะ หนูไม่ทราบว่เด็กยัง  
เป็นนักเรียนอยู่ ปกติแล้วหนูก็ไม่รับเด็กต่ำกว่า ๑๘  
ปีบริบูรณ์ อยู่แล้วค่ะ” ครูเธอดูตกใจมาก บอกกับ  
ยายว่า ดูลิขณที่ลูกไปหมดเลย ทั้งโมโหทั้งเสียใจ  
...แล้วเด็กผู้หญิงคนนั้นเขาจะรู้ไหมนะ ว่ามีครูคน  
หนึ่งที่เป็นห่วงเขาและรักเขามากมายขนาดนี้ หลัง  
จากคืนนั้น ยายก็ทบทวนมาตรการรับลูกค้าเสียใหม่  
จากไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ ชยับขึ้นไปเป็นไม่ต่ำ  
กว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่จะเดินเข้ามาขอพักอาศัยด้วย  
กันได้ หึหึ แล้วพวกเด็กแวน นี่นะ ยายมีฐึนะ ตอน  
พวกนายอยู่บ้านกัน ถูกสอนกันมาอย่างไร มีพื้นฐาน  
ชีวิตกันมาอย่างไร เมื่อสมัครใจที่จะเอาร่างเข้ามา  
เอนกายในอาณาจักรของยายแล้ว เอ็งต้องทำตาม  
กฎของข้า ห้ามเสียงดัง ไม่รับเด็ก ไม่อนุญาตนำสิ่ง  
ผิดกฎหมายติดตัวเข้ามาด้วย เด็กพวกนี้เขาจะรู้ว่า  
ถ้าเขาเดินเข้ามาเอง ยายต้องปฏิเสธและไม่ให้พัก  
เขาทำงานกันเป็นทีมเิง ส่งเด็กผู้ชายที่หน้าตาดี  
เรียบร้อยน่ารักเข้ามาเจรจา ก่อน ขอเปิดห้อง พอยาย  
ขอดูบัตรเท่านั้นแหละเพ็งจะ ๑๙ ปี “ขอโทษคะที่รัก  
พี่ไม่รับเด็กต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์คะ” เด็กหน้าจ๋อย  
รีบโทรรายงานคนออกคำสั่ง นี่กว่ายายมีฐึทันเอ็งรี?!  
ดูหน้ายายนี่ หน้าอย่างนี้โดนน้ำร้อนสาดมาก่อน  
นะรู้ยัง? (ยิ้มอ่อนอย่างกับได้ยินเสียงข้างในความคิดเด็ก)  
เย็นวันหนึ่งยายพาหลานชายไปทำธุระที่  
ตลาด โดยนั่งมอเตอร์ไซด์รับจ้างไป นายตัวดีวัย ๔  
ขวบปี ขออนุญาตป้า โตขึ้นขอเป็นเด็กแวนได้ไหม?  
ยายมีโมโหนะ แต่ก็ต้องอดทนไว้ก่อน ปฏิเสธ!! ไม่

ได้เด็ดขาด แต่เด็กก็ยังใคร่สงสัย “ทำไมละป้า ทำไม  
ถึงเป็นเด็กแวนไม่ได้??!!”

**ยาย :** เป็นเด็กแวน ไม่ได้นะลูก ชั้บรถเร็วก็  
อันตราย ท่อเสียงดังก็รบกวนคนอื่น ๆ ให้รำคาญใจ  
ไม่เคยสร้างประโยชน์อะไรให้กับสังคม มีแต่สร้าง  
ขยะทำมลภาวะเป็นพิษ

**นาย :** ป้าให้มันเป็นเด็กแวนเถอะนะ มินขับ  
รถช้า ๆ เบา ๆ ค่อย ๆ ไปก็ได้ ไม่รบกวนใคร ไม่เป็น  
อันตรายแล้วมินก็จะสร้างประโยชน์ให้สังคมด้วยนะ  
มินจะเก็บขยะที่มันรก ๆ ไม่ทำมลภาวะเป็นพิษ  
หรือทงนะ

**ยาย :** นี่หนูกำลังจะบอกป้าว่า จะโตไปเป็น  
เด็กแวนที่ขับรถช้า ๆ เบา ๆ ค่อย ๆ ไปใครไปถึงคน  
สุดท้ายปลดปล่อยที่สุดคนนั้นชนะอย่างนั้นหรือ? ใคร  
เก็บขยะได้มากที่สุด ใครทำตัวเป็นประโยชน์ได้มาก  
ที่สุดคนนั้นเจ๋งสุดยอดเป็นที่น่ายอมรับอย่างนั้น  
หรือ? !!!! กลุ่มใจจึงต้องนำความนี้ไปปรึกษานัก  
จิตวิทยาเด็ก หมออธิบายว่า บางทีเด็กวัยแค่นี้เขาก็  
ยังไม่จริงจังกับความต้องการเท่าไร สิ่งที่ยายบอก  
ให้เหตุผลไปถึงว่าดีแล้ว “จงระวังความคิด เพราะ  
ความคิดเป็นตัวกำหนดการกระทำของคุณ” หาก  
หมดสิ้นหนทางจะหลีกเลี่ยงและถ้าวันหนึ่งนายต้อง  
โตขึ้นไปและเป็นเด็กแวนจริง ๆ แล้ว ก็ขอให้นายได้  
เป็นเด็กแวนที่มีคุณภาพ เป็นคนที่สร้างประโยชน์เล็ง  
เห็นสิ่งใดผิด สิ่งใดชอบ สิ่งใดคือประโยชน์ตนและ  
สิ่งใดคือประโยชน์ส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การ  
ปลูกฝังให้นายเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง  
และสังคมไม่กระทบสิทธิ์ผู้อื่น หากความอยากใน  
ทางสร้างสรรค์มีอยู่ในหัวคิดของเด็กเหล่านั้นมาก  
กว่าความอยากทางด้านทำลายแล้ว เด็กแวนก็คงจะ  
สร้างประโยชน์ให้สังคมได้บ้างมีน้อยทีเดียว ก็พอจะ  
หาดูได้อยู่หา แก๊งเวสป้าแห่งพระนครศรีอยุธยา  
พากันขับรถเที่ยวเพื่อหารายได้ช่วยเหลือศูนย์ผู้พิการ  
ซ้ำซ้อนฯ นั้นเิง



# ใคร... อะไร... ที่ไหน...



## นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	ร.อ.ธนิตเชษฐีย์ ดวงไสมา	ประจำ ยศ.ท.บ.	ร.ก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๒	ร.ท.ศุภกิจ โพธิ์ทอง	รอง ผบ.ร้อย.อว.ร.๑๕๓ พัน.๓ (อัตรา ร.ท.)	ผบ.มว.กรม นนร.ร.อ.ร.ร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๓	ร.ท.ศุภรากร วรรณธรรม	ผบ.มว.งานดิน ร้อย.ช.ก่อสร้าง ช.พัน.๒๐๒ (อัตรา ร.ท.)	ผบ.มว.กรม นนร.ร.อ.ร.ร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

## ปรับตำแหน่ง

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.ท.หญิง อัญพัชร คงวัฒนานันท์	ผศ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ผศ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๒	พ.ต.ชินภัทร เชี่ยวชิตบุญ	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๓	พ.ต.สุนันต์ มานวงศ์	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๔	พ.ต.หญิง งามนิจ สุขเกษม	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๕	พ.ต.หญิง สิริกาญจน์ เขี่ยมอาจหาญ	ผศ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	ผศ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๖	พ.ต.หญิง ณัฐมล ธงหาร	ประจำแผนก กทบ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	หน.กทบ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๗	ร.อ.กนก เจริญชัยประกิจ	ร.ก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๘	ร.อ.กิตติชัย ช้างน้อย	ร.ก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๙	ร.อ.ชัชฎา จรรยาลิขิต	ร.ก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๑๐	ร.อ.หญิง ณหทัย สระกบแก้ว	ร.ก.อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.ร.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๑๑	ร.อ.ธนสร มีอาษา	ผบ.มว.กรม นนร.ร.อ.ร.ร.จปร.	ประจำกอง สวท.ร.ร.จปร.
๑๒	ร.ท.ไพบุลย์ ศลัยมูข	ครูสอนดนตรี กรม นนร.ร.อ.ร.ร.จปร.	ผบ.มว.ดย.กรม นนร.ร.อ.ร.ร.จปร.

## ผู้ที่ได้รับรางวัล

ลำดับยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑ ร.ท.กิตติ กลิ่นหอม	ร.ก.ประจำแผนก กรม นนร.ร.อ.ร.ร.จปร.	หลักสูตรนายทหารฝ่ายการส่งกำลังบำรุง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รุ่นที่ ๙ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๙๐๐ ได้ลำดับที่ ๒



## คำถามที่พบบ่อย

ตอบโดย พระอาจารย์คึกฤทธิ์ โสตฺถิโก ภาวโณ วัดนาป่าพง



**๓๒๗. เสียงเป็นอุปสรรคหรือเป็นเสี้ยนหนามต่อการเข้าฌานที่ ๑ แต่ในฌานที่ ๑ เสียงกลับไม่เป็นอุปสรรค ใช้อย่างไร**

โดยปกติของการเข้าสู่ความสงบ พระพุทธเจ้าบอกว่าเสียงจะเป็นอุปสรรคหรือเป็นเสี้ยนหนามต่อฌานที่ ๑ ต่อการเข้าสู่ความสงบในระดับแรก แต่ไม่ใช่ว่าเสียงมันจะหายไปไหน เสียงมันก็มี เรานั่งสมาธิตอนนั้นเมื่อสักครู่นี้ผ่านไป ก็จะมีเสียงจิ้งหรีด จักจั่น เไรไร เยอะแยะไปหมดในป่าไผ่มี มีเสียงลมพัด เสียงนุ่นเสียงนี้อยู่ แต่ถ้าเราสนใจแต่ลมหายใจอย่างเดียว เสียงพวกนี้เผลอ ๆ เราไม่ได้ยินด้วยซ้ำ ทั้ง ๆ ที่เสียงยังมีอยู่ อยู่ที่จิตมันไปรับรู้หรือเปล่า ถ้าจิตเราตั้งมั่น เริ่มตั้งมั่น เราจะรู้สึกไร้รำคาญ บางคนเรารำคาญเสียงจักจั่น ร้องอยู่ได้ แต่บางคน เอ้อ เสียงมันก็ตีเนะ บางทีคนเราก็ไม่เหมือนกัน และถ้าใครไม่รำคาญเสียงแล้วเสียงไม่เป็นอุปสรรคของผู้นั้นในการเข้าสู่ความสงบ ก็เรียกว่า ผู้นั้นได้ฌานที่ ๑ ได้ความสงบในระดับที่ ๑ นี่คือการนี้ของการใช้เสียงเป็นเครื่องวัด พระพุทธเจ้าก็จะมีเครื่องวัดหลายนัย นี่คือการใช้เสียงเป็นเครื่องวัดบ้าง หรือว่าใช้นิรอรณ ๕ เป็นเครื่องวัด ถ้ายัง

มีนิรอรณ ๕ อยู่ก็ยังไม่ถึงฌานที่ ๑ หรือว่าใช้กุศลวิตกเป็นเครื่องวัด ว่าถ้ายังมีความคิดอกุศลอยู่ คืออกาม พยาบาท เบียดเบียน ก็ถือว่ายังไม่เข้าสู่ฌานที่ ๑ อันนี้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าเราตอนนี้อยู่ในความสงบระดับพื้นฐานหรือยัง ระดับแรกหรือยัง .... ถ้าเราได้ยินแล้วเราไม่เกิดทุกข์เวทนา หรือรำคาญ หงุดหงิด ขุ่นข้องหมองใจ บางคนเวลานั่งสมาธิ “ทำไมหมามันชอบเห่าเรื่อยเลย” ก็รำคาญหมา อาตมาไปบรรยายธรรมที่ลพบุรี เขาจะบ่นเรื่องหมาข้างบ้านมาก “ผมนั่งสมาธิที่ไรหมามันต้องเห่าทุกทีไม่รู้มันเป็นกรรมอะไรต่อกัน” รำคาญเสียง ถ้าเราเห็นว่ามันเห่าก็เห่าไปดี ก็ยังได้ยินอยู่ เพราะในระดับฌานที่ ๑ อายตนะทางหูมันยังไม่ได้ปิด มันก็ยังได้ยินอยู่ แต่มันไม่เป็นอุปสรรคต่อเรา แค่นี้ก็ถือว่าสงบแล้ว ระดับที่ ๑ เรียกว่า ความสงบอันเกิดแต่วิเวก พอสงบ พระพุทธเจ้าจะบอกว่า ความสงบอันเกิดจากสมาธิ ถ้าพูดถึงสมาธิ พระพุทธเจ้าจะเริ่มตั้งแต่ฌานที่ ๒ แต่ความสงบในฌานที่ ๑ เรียกว่า ความสงบอันเกิดแต่วิเวก จะเห็นมุมต่างกันนิดหนึ่ง

### พระสูตรที่เกี่ยวข้อง

#### สิ่งที่ เป็นเสี้ยนหนามต่อกันโดยธรรมชาติ

ภิกษุ ท. ! ถูกแล้ว ถูกแล้ว ตามที่มหาสาวกเหล่านั้น เมื่อพยากรณ์ก็พยากรณ์โดยชอบ. ภิกษุ ท.

! เรากล่าวฌานว่า มีเสียงเป็นเสี้ยนหนาม จริง.

ภิกษุ ท. ! เสี้ยนหนาม ๑๐ อย่างเหล่านี้ มีอยู่. สิบอย่างอย่างไรเล่า? สิบอย่าง คือ :

ความยินดีในการระคนด้วยหมู่ เป็นเสี้ยนหนามแก่ ผู้ยินดีในวิเวก;

การตามประกอบในสุกนิमित เป็นเสี้ยนหนามแก่ผู้ตามประกอบในสุกนิमित;

การดูการเล่น เป็นเสี้ยนหนามแก่ ผู้คุมครองทวารในอินทริย์ทั้งหลาย;

การเกี่ยวข้องกับมาตุคาม เป็นเสี้ยนหนามแก่พรหมจรรย์;

เสียง เป็นเสี้ยนหนามแก่ ปฐมฌาน;

วิตกวิจารณ์ เป็นเสี้ยนหนามแก่ ทุตติฌาน;

ปีติ เป็นเสี้ยนหนามแก่ ตติยฌาน;

อัสสาสะปัสสาสะ เป็นเสี้ยนหนามแก่ จตุตถ  
ฌาน;

สัญญาและเวทนา เป็นเสี้ยนหนามแก่ สัญญา  
เวทยัตนิโรธสมาบัติ;

ราคะ เป็นเสี้ยนหนาม โทสะ เป็นเสี้ยนหนาม.

ภิกษุ ท. ! พวกเขาจึงเป็นผู้ไม่มีเสี้ยนหนามอยู่  
เกิด.

ภิกษุ ท. ! พวกเขาจึงเป็นผู้หมดเสี้ยนหนามอยู่  
เกิด.

ภิกษุ ท. ! พระอรหันต์ทั้งหลายเป็นผู้ไม่มีเสี้ยน  
หนามหมดเสี้ยนหนามแล.

อริยสังข์จากพระโอษฐ์ ๒ หน้า ๑๓๖๐  
(ภาษาไทย) ทสก. อ. ๒๔/๑๑๙/๗๒.

### สังข์สัญญาอันสุขุมยิ่งขึ้นไปตามลำดับ ในรูปฌานสี่

[กรณีของปฐมฌาน]

ไปฏฐปาทะ ! เมื่อภิกษุนั้นมองเห็นนิรณันท์ทั้ง  
ห้าเหล่านี้ ที่ตนจะได้แล้วอยู่ ปราโมทย์ย่อมเกิด;  
เมื่อปราโมทย์เกิด ปิติย่อมเกิด; กายของผู้มีใจปิติ ย่อม  
สงบรำงับ; ผู้มีกายสงบรำงับ ย่อมเสวยสุข; จิตของผู้  
มีสุข ย่อมตั้งมั่น.

ภิกษุนั้น เพราะสังข์จากกาม สังข์จาก  
อกุศลธรรมทั้งหลาย จึงบรรลุฌานที่หนึ่งอันมีวิตก  
วิจารณ์ มีปิติและสุขอันเกิดแต่วิเวก แล้วแลอยู่.  
สัญญาในกามอันมีในกาลก่อนของเธอนั้น ย่อมดับไป;  
สังข์สัญญาอันละเอียดในปิติและสุขที่เกิดแต่วิเวก  
ย่อมมีขึ้นในสมัยนั้น, เธอย่อมเป็นผู้มีสังข์สัญญาอัน  
ละเอียดในปิติและสุขที่เกิดแต่วิเวก ในสมัยนั้น. เพราะ  
การศึกษาอย่างนี้สัญญาอย่างหนึ่งย่อมเกิดขึ้น,  
สัญญาอย่างหนึ่งย่อมดับไป. แม้นี้ ก็เป็นการศึกษา.

[กรณีของทุติยฌาน]

ไปฏฐปาทะ ! ข้ออื่นยังมีอีก : ภิกษุ เพราะสงบ  
วิตกวิจารณ์เสียได้จึงบรรลุ ฌานที่สอง อันเป็นเครื่อง  
ผ่อนคลายแห่งในภายใน นำให้เกิดสมาธิมีอารมณ์อัน  
เดียว ไม่มีวิตกวิจารณ์ มีแต่ปิติและสุขอันเกิดแต่สมาธิ  
แล้วแลอยู่. สังข์สัญญาอันละเอียดในปิติและสุขที่เกิด

แต่วิเวก ที่มีในกาลก่อน ของเธอนั้นย่อมดับไป; สังข์  
สัญญาอันละเอียดในปิติและสุขที่เกิดแต่สมาธิ ย่อม  
มีขึ้นในสมัยนั้น, เธอย่อมเป็นผู้มีสังข์สัญญาอัน  
ละเอียดในปิติและสุขที่เกิดแต่สมาธิ ในสมัยนั้น.  
เพราะการศึกษาอย่างนี้ สัญญาอย่างหนึ่งย่อมเกิดขึ้น,  
สัญญาอย่างหนึ่ง ย่อมดับไป. แม้นี้ ก็เป็นการศึกษา.

[กรณีของตติยฌาน]

ไปฏฐปาทะ ! ข้ออื่นยังมีอีก : ภิกษุ เพราะ  
ความจางคลายไปแห่งปิติ เป็นผู้อยู่อุเบกขา มีสติ  
สัมปชัญญะ เสวยสุขด้วยนามกาย จึงบรรลุ ฌานที่  
สาม อันเป็นฌานที่พระอริยเจ้ากล่าวว่ “ผู้ได้บรรลุ  
ฌานนี้ เป็นผู้อยู่อุเบกขา มีสติอยู่เป็นสุข” ดังนี้ แล้ว  
แลอยู่. สังข์สัญญาอันละเอียดในปิติและสุขอันเกิด  
แต่สมาธิ ที่มีในกาลก่อน ของเธอนั้น ย่อมดับไป;  
สังข์สัญญาอันละเอียดในอุเบกขาสุข ย่อมมีขึ้นใน  
สมัยนั้น, เธอย่อมเป็นผู้มีสังข์สัญญาอันละเอียดใน  
อุเบกขาสุข ในสมัยนั้น. เพราะการศึกษาอย่างนี้  
สัญญาอย่างหนึ่ง ย่อมเกิดขึ้น, สัญญาอย่างหนึ่ง ย่อม  
ดับไป. แม้นี้ ก็เป็นการศึกษา.

[กรณีของจตุตถฌาน]

ไปฏฐปาทะ ! ข้ออื่นยังมีอีก : ภิกษุ เพราะ  
ละสุขและละทุกข์เสียได้, เพราะความดับหายไปแห่ง  
โสมนัสและโทมนัสในกาลก่อน, จึงบรรลุ ฌานที่สี่ อัน  
ไม่ทุกข์ไม่สุข มีแต่ความที่สติเป็นธรรมชาติบริสุทธิ์  
เพราะอุเบกขา แล้วแลอยู่. สังข์สัญญาอันละเอียดใน  
อุเบกขาสุข ที่มีในกาลก่อน ของเธอนั้นย่อมดับไป;  
สังข์สัญญาอันละเอียดในอทุกขมสุข ย่อมมีขึ้นในสมัย  
นั้น, เธอย่อมเป็นผู้มีสังข์สัญญาอันละเอียดในอทุกขม  
สุข ในสมัยนั้น. เพราะการศึกษาอย่างนี้ สัญญาอย่าง  
หนึ่ง ย่อมเกิดขึ้น, สัญญาอย่างหนึ่ง ย่อมดับไป. แม้นี้  
ก็เป็นการศึกษา.

(ในกรณีแห่ง อากาธานัญญาตนะ วิญญา  
ณัญญาตนะ และอากัญญาตนะ ก็มีข้อความ  
ที่ตรัสไว้ทำนองเดียวกัน).

อริยสังข์จากพระโอษฐ์ ๒ หน้า ๑๓๖๕  
(ภาษาไทย) สี. ที. ๙/๒๕๔- ๒๖๗/๒๗๙  
- ๒๙๒.



ติดตามการเผยแผ่พระธรรมคำสอนตามหลักพุทธวจน

โดยพระอาจารย์คึกฤทธิ์ โสตถิผโล ใต้ถุน

www.buddhakos.org | media.watnaphong.org | www.watnapp.com

คลื่น ล.ว.พ. FM ๙๖.๐ MHz ทุกวันพระ เวลา ๑๙.๐๐ น.

ทีวีดาวเทียมระบบ C-Band ช่อง A | Biz Net Tong Hua เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.



www.etipitaka.com

โครงการรวบรวมและจัดพิมพ์  
พุทธวจนจากพระไตรปิฎก





### การรักษาเครื่องซักผ้า เวลาไม่ใช้

เครื่องซักผ้าให้เปิดฝาทิ้งไว้เสมอจะช่วยให้รักษาแผ่นยางที่อยู่ตรงประตูเครื่องและช่วยให้เครื่องไม่มีกลิ่นด้วยค่ะ



### น้ำตาเทียนหยดใส่พื้น

ไม่ว่าจะเป็นพื้นพรม พื้นไม้ ถ้ามีน้ำตาเทียนหยดใส่อย่ามัวนั่งแกะให้เสียเวลาให้เอากระดาษทิชชูหนา ๆ วางบนคราบน้ำตาเทียนนั้นแล้วเอาเตารีดไฟปานกลางมารีด ๆ น้ำตาเทียนจะหลุดติดกับทิชชูอย่าใช้ไฟแรงมากนะคะเดี๋ยวจะไหม้



มุขคลายเครียด

## มุขลมเย็น ๆ

แดง : ห้างอะไรลมเย็นตลอดเวลา

ดำ : พาราگون

แดง : ฝิด

ดำ : อะไรวะ

แดง : เซ็นทรัลชิดลม





### พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินมาทรงดำเนินโดยทรงรถปักดำ  
แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙



# มูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

The Sai Jai Thai Foundation Under the Royal Patronage

ผลิตภัณฑ์ของหน่วยฝึกอาชีพ

Products of the Vocational Training Center



## สินค้าของมูลนิธิสายใจไทย

**งานเครื่องหนัง** ประกอบด้วย เครื่องหนังแท้ เครื่องหนังเทียม เครื่องหนังประกอบผ้าทอมือ จิต เครื่องสาน เย็บด้วยฝีมือประณีต สวยงาม น่าใช้ ไม่แพ้แหล่งผลิตอาชีพอื่นๆ เช่น กระเป๋าเอกสาร เครื่องเขียน กรอบรูป และของเบ็ดเตล็ดต่างๆ

**งานทำลวดลายบนแก้ว** มีแก้วรูปทรงต่างๆ ที่สลักลวดลายอย่างสวยงาม แพรวพราว วิจิตร ตามลักษณะรูปทรง เช่น แจกัน โถ เขยือก จาน ขวด กระดิ่ง ของที่ระลึกต่างๆ และสามารถจารึกถ้อยคำ เป็นการเฉพาะได้

**งานปักระบายสี** คืองานระบายสีบนกระเบื้องเคลือบที่ต้องใช้เทคนิคและระบายสีบนวัสดุอื่นๆ เช่น ไม้ หนัง แก้ว โลหะ ดินเผา เป็นงานที่มีลวดลายสีสันสวยงาม มีภาพบุคคลหรือถ้อยคำประกอบได้ เช่น กล้องที่ใส่ร่ม ถาด ถ้วย จาน ของที่ระลึกเบ็ดเตล็ดต่างๆ

**งานตัดเย็บ** เป็นระยะเริ่มงาน มีการประดิษฐ์ผ้าห่มรับทำงานตัดเย็บต่างๆ

สินค้าพิเศษที่มูลนิธิฯ จัดทำเพื่อสนับสนุนการค้าดำเนินงานฝึกอาชีพ เช่น บัตร ส.ค.ส. บัตรอนุเคราะห์สงฆ์ หมอนอิงภาพทิวทัศน์ งานรองเท้า

## มูลนิธิสายใจไทย

ในพระบรมราชูปถัมภ์ ก่อตั้งขึ้นในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๘ วันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประธานกรรมการเพื่อสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ควรให้ความช่วยเหลือพี่น้องร่วมชาติที่ยอมเสียสละชีวิตและเลือดเนื้อปฏิบัติหน้าที่เพื่อความมั่นคงของชาติ และเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของประชาชน โดยมอบเงินช่วยเหลือแก่ครอบครัวผู้เสียชีวิต สำหรับผู้บาดเจ็บทุพพลภาพให้รับเป็นรายเดือนตลอดชีพ

ด้วยความห่วงใยในชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ทุพพลภาพ ประธานฯ ทรงมีพระราชดำริให้มีการฝึกอาชีพขึ้นในปี ๒๕๒๓ เพื่อให้สมาชิกสามารถช่วยเหลือตนเอง และมีรายได้เลี้ยงครอบครัว



## สถานที่จำหน่าย

- อาคารมูลนิธิสายใจไทยฯ ๒๖๕ ถนนสรรพาวุธ-บางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐ โทร. ๐ ๒๓๕๘ ๗๕๓๕ โทรสาร. ๐ ๒๓๕๘ ๗๖๖๒
- อาคารมูลนิธิสายใจไทยฯ ๓๐๖/๑ ถนนศรีอยุธยา เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๗๕๗๗, ๐ ๒๒๔๕ ๕๔๐๖ โทรสาร. ๐ ๒๒๔๖ ๕๕๖๕
- โอลด์สยาม พลาซ่า ๒/๘๘ ถนนตรีเพชร บูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทร. ๐ ๒๒๒๖ ๐๔๔๒
- ร้านจิตรลดา ทุกสาขา